

2 AZ ORMOS IMRE ÉREMRŐL

- 4 DALÁNYI LÁSZLÓ 1988
6 MÖCSÉNYI MIHÁLY 1988
8 RADÓ DEZSŐ 1989
10 KRIZSÁN ZOLTÁNNÉ SZABÓ MARIANNA 1989
12 M. BALÓ BORBÁLA 1990
14 VIRÁG JÁNOS 1991
16 BALOGH ANDRÁS 1992
18 KALLA GÁBOR 1993
19 TARJÁNYI FERENC 1993
20 FEJÉR JÁNOS 1994
21 KIÁ CZ GYÖRGY 1994
22 SZENDRŐI JÓZSEF 1995
24 MAYER ANTALNÉ (BOZSÓ IRÉN) 1996
26 ANDOR DOMOKOSNÉ 1997
28 KOKICS TIBOR 1998
30 SÁNDOR JÁNOS 1999
32 MISLEY KÁROLY 2000

- 34 SZENTPÉTERY ISTVÁN 2001
36 ŐRSI KÁROLY 2002
38 CSEMEZ ATTILA 2003
40 JÁMBOR IMRE 2003
42 KÁNNÁR LÁSZLÓ 2004
44 PIRK AMBRUS 2005
46 MAURER-KLIMES ATTILA 2006
48 BALOGHNÉ ORMOS ILONA 2007
50 SCHUCHMANN PÉTER 1991
52 PETRÁNYI ENDRE 2009
54 BARACZKA KATALIN 2010
56 KECSKÉSNÉ SZABÓ ILDIKÓ 2011
58 RÁCZ TAMÁS 2012
60 GERZÁNICS ANNAMÁRIA 2013
62 CSIMA PÉTER 2014
64 NEMES ZOLTÁN 2015
66 KOMLÓSNÉ HLATKY KATALIN 2016
68 SZIKRA ÉVA 2017
70 DOBOS SÁRA 2018
72 SYLVESTER EDINA 2019
74 DEMJÉN ISTVÁN 2020
76 M. SZILÁGYI KINGA 2021
78 TÓTH CSABA 2022

Az Ormos Imre Érem kitüntetettjei 1989-2022

MATE

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
H-1118 Budapest, Villányi út 35-43.
Telefon: +36 1 305 7288
E-mail: tajepiteszet@uni-mate.hu
Web: <https://tajk.szie.hu/en/4d-scientific-journal>

4D/63.

- 2 AZ ORMOS IMRE ÉREMRŐL
- 4 DALÁNYI LÁSZLÓ 1988
- 6 MÓCSÉNYI MIHÁLY 1988
- 8 RADÓ DEZSŐ 1989
- 10 KRIZSÁN ZOLTÁNNÉ SZABÓ MARIANNA 1989
- 12 M. BALÓ BORBÁLA 1990
- 14 VIRÁG JÁNOS 1991
- 16 BALOGH ANDRÁS 1992
- 18 KALLA GÁBOR 1993
- 19 TARJÁNYI FERENC 1993
- 20 FEJÉR JÁNOS 1994
- 21 KIÁ CZ GYÖRGY 1994
- 22 SZENDRŐI JÓZSEF 1995
- 24 MAYER ANTALNÉ (BOZSÓ IRÉN) 1996
- 26 ANDOR DOMOKOSNÉ 1997
- 28 KOKICS TIBOR 1998
- 30 SÁNDOR JÁNOS 1999
- 32 MISLEY KÁROLY 2000
- 34 SZENTPÉTERY ISTVÁN 2001
- 36 ŐRSI KÁROLY 2002
- 38 CSEMEZ ATTILA 2003
- 40 JÁMBOR IMRE 2003
- 42 KÁNNÁR LÁSZLÓ 2004
- 44 PIRK AMBRUS 2005
- 46 MAURER-KLIMES ATTILA 2006
- 48 BALOGHNÉ ORMOS ILONA 2007
- 50 SCHUCHMANN PÉTER 1991
- 52 PETRÁNYI ENDRE 2009
- 54 BARACZKA KATALIN 2010
- 56 KECSKÉS NÉ SZABÓ ILDIKÓ 2011
- 58 RÁCZ TAMÁS 2012
- 60 GERZÁNICS ANNAMÁRIA 2013
- 62 CSIMA PÉTER 2014
- 64 NEMES ZOLTÁN 2015
- 66 KOMLÓSNÉ HLATKY KATALIN 2016
- 68 SZIKRA ÉVA 2017
- 70 DOBOS SÁRA 2018
- 72 SYLVESTER EDINA 2019
- 74 DEMJÉN ISTVÁN 2020
- 76 M. SZILÁGYI KINGA 2021
- 78 TÓTH CSABA 2022

Az Ormos Imre Éremről

A 4D Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat e különszámával régi adósságot törlesztünk szakmánk kiválóságai felé. E jubileumi kiadványban gyűjtöttük össze, és mutatjuk be vázlatosan azt a negyvenegy tájépítész-mérnök kollégát, akik kiemelkedő szakmai eredményeik alapján Omos Imre Éremben részesültek az elmúlt 35 évben.

Az Ormos Imre Érmeket a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Tanácsa hozta létre 1988-ban, a Táj- és Kertépítészeti szak megalapításának 25. évfordulója alkalmából, hogy a táj- és kertépítész szakterületén az oktatásban, a kutatásban vagy a szakmai gyakorlatban kiemelkedő tevékenységet végző szakembereket kitüntesse.

A névadó Ormos Imre Kossuth-díjas egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, a hazai táj- és kertépítészeti iskolateremtő egyénisége volt.

Ormos Imre 1903-ban született, 1926-ban szerzett a Magyar Királyi Kertészeti tanintézetben oklevelet, majd kertésztanár és bölcsészdoktor lett. 1927-1929 között Kemal Atatürk „zöld tanácsadójaként” számos zöldfelület-fejlesztési projektet vezetett Ankarában, így nemzetközi tapasztalattal is rendelkezett. Rerrich 1932-es halálát követően Ormos Imre vette át a kertépítész-oktatás koordinálását, és ő alakította meg 1939-ben a Kertművészeti és Kerttervezési Tanszéket, amely a képzés alapegységévé vált az Intézetben, és amelyre a későbbi tájépítész-oktatás szervezeti struktúrája is épül.

Ormos Imre egyetemi tevékenysége az önálló tájépítészeti képzés kezdeti korszakaként jellemezhető. Az 1939-ben megalapított Kertművészeti és Kerttervezési Tanszéken Ormos Kerttervezési szakszemináriumot szervezett 1943-ban. A magyar tájépítész szakma ezt a momentumot tekinti a szakterületi végzettség első hazai megjelenésének, a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozata ezért a legkorábról azokat fogadja tagjai közé és azoknak biztosít tervezési jogosultságot, akik Ormos szakszemináriumának hallgatói voltak.

Ormos kiterjesztette a hagyományos „műkertészi” tevékenységi határait, s a kerttervezés mellett a nagyobb léptékű, tájépítészeti tervezés oktatását is fontosnak tartotta. A Tanszék oktatóinak számát 1952-re 12 főre duzzasztotta, és a klasszikus kertészeti tudományok mellett a táj- és kertépítészeti diszciplínákat erőteljesen fejlesztette. Ebben az időszakban a kelet-európai régióban Budapesten kívül csak Zágrábban lehetett kertépítészeti ismereteket tanulni, de a horvát képzést erős kertészet-orientált szemlélet jellemezte.

1956-ban jelent meg Ormos Imre „A kerttervezés története és gyakorlata” című, azóta több kiadást megért könyve, amelyet generációk tekintettek a tájépítészeti bibliájának.

Ugyancsak Ormos Imre érdeme az önálló kertépítészeti szak létrehozása és indítása is az 1963/64-es tanévben. Az önálló kertépítészeti szak indítása miatt a magyar tájépítész szakma Ormos Imrét szakalapító professzorának tekinti. 2003-ban, születésének 100. évfordulóján az egyetem budai campusán található szoborgalériában helyezte el és avatta fel a Kar vezetése Ormos Imre mellszobrát, a 2003-as évet pedig Ormos emlékévvé nyilvánította.

Ormos Imre 1932-ben kezdett kertművészetet tanítani, 1939-től egészen 1969-es nyugdíjazásáig tanszékvezető, 1948-49-ig a Kertészeti Kar dékánja, 1954-56-ig a Kertészeti Főiskola igazgatója volt. Bár 1969-ben nyugdíjba vonult, szakmai és oktató munkáját 1979-ben bekövetkező haláláig folytatta.

Ormos Imre diszciplinafejlesztő tudományos és oktatói munkássága, máig nagyra értékelt szakírói és nemzetközileg is elismert vezetői és közéleti tevékenysége, valamint példaértékű emberi nagysága tisztelőire alapította a Kar a róla elnevezett díjat.

Álljon itt az Ormos Imre Érem alapításának Egyetemi Tanácsa határozata:

„Ormos Imre Érem

(1) A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Tanácsa (35/1987/88. IV.5. ET.sz.) a Táj- és Kertépítészeti Szak megalapításának 25 éves évfordulója alkalmából ORMOS IMRE EMLÉKÉRMET alapított. A jogutód Szent István Egyetem Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar Tanácsa 2000-től ORMOS IMRE ÉREM-re módosította a kitüntetés elnevezését. A jogutód Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar Tanácsa 27/2008/2009. K.T. számú határozatával módosította az ORMOS IMRE ÉREM (1988-2000-ig Emlékérem) alapító levelét. Az ORMOS IMRE ÉREM odaítéléséről 2020. december 31-ig a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar Kari Tanácsa hozott döntést. 2021. február 1-től a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar jogutódja a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájépítészeti Intézet Intézeti Tanácsa dönt az Érem odaítéléséről.

(2) Az Érem alapításának célja, hogy

- a méltó emléket állítson az önálló tájrendezési és kertépítészeti diszciplínák, valamint a Táj- és Kertépítészeti Szak létrehozásának és az ebben több évtizedes munkássággal meghatározó szerepet betöltő Ormos Imre, Kossuth-díjas tanszékvezető egyetemi tanárnak,
- kitüntesse vele azokat a hazai és külföldi szakembereket, akik a tájrendezés és a kertépítészeti terén kimagasló tevékenységet fejtettek ki, illetve akik a szakterület fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárultak.

(3) Az Érmeket az Intézet Tanácsa adományozza általában évente egy alkalommal 1 fő számára, amelyet ünnepélyes keretek között nyilvános tanácsulésen az Intézetigazgató ad át. Az Érem adományozására első ízben a Táj- és Kertépítészeti szak megalapításának 25. évfordulója alkalmából 1988. májusában rendezett tudományos ülésen került sor.

(4) Az Érem odaítélésénél az alábbi szempontokat kell fokozott figyelemmel értékelni:

- a szakterületen kiemelkedő oktatási tevékenység tudományos eredmények, illetve szakirodalmi munkásság;
- országos vagy nemzetközileg is elismert több éves tervezői, építési vagy a szakterületen kifejtett más gyakorlati munkásság;
- kiemelkedő szakmai-közéleti tevékenység.

(5) Az Érem adományozására javaslatot tehetnek:

- a Tájépítészeti Intézet tanszékeinek vezetői;
- a szakterületen működő intézmények, vállalatok, gazdálkodó szervezetek vezetői;
- szakmai szervezetek vezetői.

A javaslatokat a Tájépítészeti Intézet Titkárságára kell benyújtani.

(6) Az Érem adományozására beérkezett javaslatokat Előkészítő Bizottság (továbbiakban: Bizottság) értékeli.

Elnöke: a Tájépítészeti Intézet Igazgatója,

Titkára: a Bizottság tagjai közül az Intézetigazgató bízza meg

Tagjai: a Tájépítészeti Intézet tanszékeinek vezetői, tanácskozási joggal meghívást kap az Ormos Imre Alapítvány és a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozat egy-egy képviselője.

Az Intézetigazgató a Bizottság javaslatát az Intézet Tanácsa elé terjeszti, amely az adományozásról dönt.

A kitüntetés: Érem és Oklevél

Az Érem bronzból készül, kör alakú, 10 cm átmérőjű. Felső lapján Ormos Imre portréját ábrázolja, és az „Ormos Imre 1903-1979” feliratot tartalmazza. Hátsó lapja „Kimagasló táj- és kertépítészeti tevékenységért” feliratot és a szakmai területre jellemző motívumot tartalmaz. Az Érem tokban kerül átadásra. Az Éremhez tartozik az annak adományozását tanúsító oklevél, amelyet az Intézetigazgató az Éremmel együtt ad át a kitüntetettnek.”

Külön öröm, hogy az Ormos Imre Érem díjazottjainak rövid bemutatását a Tájépítészeti Kar megalapításának 30. évfordulójára készült 4D különszám és poszterkiállítás alkalmával tudjuk bemutatni.

A díjazottaknak szívből gratulálunk.

Fekete Albert

1928-ban született Miskolcon. 1946-ban beiratkozott a Magyar Agrártudományi Egyetem Kertgazdaságtudományi Karára, ahol egyetemi demonstratorként részt vett a Kerttervezési Tanszék oktatási, tervezési és kutatási munkájában. Diplomája megszerzése után rövid ideig a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál építésvezetőként dolgozott, a Ludovika tér és az Élmunkás tér tereprendezési és kertépítési munkáit irányította, majd az épülő Árpád-híd fölhajtó útvoalainak földmunkáit vezette. 1950-1953-ig a VÁTI zöldterületi szakosztályán tervezői feladatokat látott el. 1953-ban a LAKÓTERV-be került, ahol kezdetben irányító tervező, 1954-től szakosztályvezető, 1957-től az önálló Zöldterületi Osztály vezetője, végül 1963-1970-ig területrendezési szakfőmérnök volt. 1952-ben beiratkozott a BME Építésmérnöki Karára, ahol 1958-ban építésmérnöki oklevelet szerzett. Jelentősebb tervezési munkái mellett több nemzetközi tervpályázaton (Hamburg, Essen, Moszkva, Bilbao) és számos hazai építészeti-városrendezési pályázaton vett részt sikeresen.

Építésként több nemzetközi kiállítás magyar pavilonjának tervezője volt. 1958-1962-ig a Balatoni Intéző Bizottság felkérésére a déli part fejlesztésének, rendezésének szakértői feladatait látta el.

A tervezői és elméleti tevékenysége szorosan kapcsolódott a Kertészeti Egyetem Kerttervezési Tan-

székének oktatói-kutatói munkájához. 1952-től külső munkatársként tervezési gyakorlatok vezetését látta el, majd 1962-ben másodállású egyetemi adjunktusként kerttechnikai előadásokat is tartott. Itt az oktatási feladatok mellett az 1963-ban létrehozott önálló kertépítészeti szak tantervéhez kidolgozta a zöldterületi tervezés korszerű oktatási metodikáját. 1964-ben egyetemi doktori címet szerzett. 1961-1971 között a BME Városépítési Tanszékén is tanított. 1968-ban kidolgozta az első hazai zöldterületi tervezési irányelvet, amelynek kötelező alkalmazását az ÉVM a Magyar Tervezési Irányelvek keretében elrendelte. 1971-ben az ÉVM Műszaki Tervezési Főosztály vezetőjévé nevezték ki, ezért az egyetemi állásairól le kellett mondania, de mint meghívott előadó tartott továbbra is előadásokat és tervezési gyakorlatokat. Oktatói munkája elismeréseként 1973-ban címzetes egyetemi docenssé, majd 1977-ben címzetes egyetemi tanárrá nevezték ki. A Kertészeti Egyetemen oktatói munkája mellett 1977-től 1991-ig ellátta a Táj-és Kertépítészeti Szak vezetői feladatát. 1980-ban az ÉVM Építészeti, Településfejlesztési, Műemléki Főosztály vezetője lett. Ezt a feladatkört látta el 1991-ig, nyugállományba vonulásáig. Főosztályvezetőként meghatározó szerepe volt a településtervezési és az építészeti tevékenység megújításában, korszerű szabályozásában. Két diplomája

birtokában „híd” szerepet töltött be a tájépítészet és az építészet között.

Minisztériumi munkájának főbb eredményei: a beruházási folyamat korszerűsítése és ebben a tervezői tevékenység meghatározó szerepének kialakítása, a számítógéppel segített tervezés bázisainak kiépítése, a tervezési jogosultság szabályozása, a vezető tervezői minősítés rendszerének kialakítása, a mérnök- és építészkamara létrehozása feltételrendszerének kimunkálása. Jelentős szerepe volt a terület- és településrendezés folyamatának és metodikájának ökológiai szemléletű átalakításában, a települési környezetvédelem koncepciójának kidolgozásában. Fontos feladatának tekintette a műemlékvédelem anyagi bázisainak kiszélesítését és hatósági jogkörnek megerősítését, a magyarországi kastélyprogram összeállítását, a várossá nyilvánítás kritériumrendszerének meghatározását.

Kezdeményezésére Magyarország 1985-ben csatlakozott az UNESCO „Világ kulturális és természeti öröksége védelmére” létrehozott konvenciójához, egyben kinevezték a konvenció Magyar Nemzeti Bizottsága elnökévé, ennek feladatát nyugdíjba vonulásáig látta el. Ebben a minőségében terjesztette be 1987-ben a konvenció párizsi plenáris ülésén a Budapest Dunapart panorámája és a budai vár, valamint Hollókő falu felvételét a világörökség listájára, amelyet a plenáris ülés elfogadott. 1991-es nyugállományba vonulását követően is tanított, 1998-ban megírta a Környezetarchitektúra című egyetemi tankönyvét.

Jelentősebb tervezési munkái: Kazincbarcika, Dunaújváros általános zöldterület-rendezési tervei, Miskolc, Ózd, Salgótarján, Nagybátony, Várpalota, Veszprém, Hódmezővásárhely lakóterületeinek zöldterületi tervei, Óbuda, Kelenföld és több más budapesti lakónegyed terep- és zöldterület-rendezési terve, Szekszárd, Veszprém, Várpalota, Hódmezővásárhely főterének, Debrecen Petőfi tér, Sopron, Május 1. tér komplex rendezése, Borsodi Egészségügyi Központ, Sopron Állami Szanatórium, Pécsi Orvostu-

dományi Egyetem Központi Klinika, Hajdúszoboszló SZOT gyógyszálló és gyógyfürdő terep- és kertrendezési tervei, Ózdi strandfürdő és sporttelep, Miskolc-Tapolca részletes rendezési terve.

Fontosabb könyvei, publikációi: Környezetarchitektúra tankönyv (1998); A környezetvédelem közös felelősségünk (Magyar építőművészet, 1982); A területrendezési tervezés korszerűsítésének irányelveiről, a tervezés folyamatáról és a tervek tartalmáról (Településfejlesztés, 1983); A települések fejlődésének irányítását megalapozó kutatások tapasztalatai (Állam és igazgatás, 1985)

Társadalom és építészet (Építésügyi szemle, 1987); A települési környezetvédelem és koncepciója (Településfejlesztés, 1987);

Az építésügyi igazgatás építészeti és területrendezési kérdései (Településfejlesztés, 1988) ☉

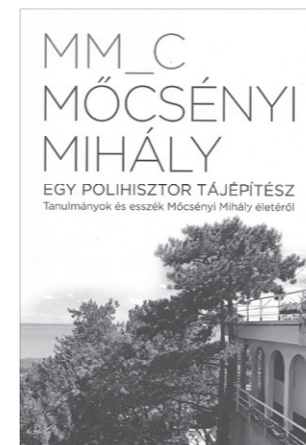
1919-ben született, 1938-ban érettségizett, majd a Kertészeti Akadémiára iratkozott be, ahol dr. Ormos Imre tanítványa – majd a 4 éves katonaidő letelte után – tanársegéde lett. 1958-ban a Kertészeti Egyetemen, 1970-ben a Műszaki Egyetemen doktori címet szerzett, kandidátusi disszertációját 1962-ben védte meg.

Tevékeny szerepe volt a Táj- és Kertépítészeti Szak megszervezésében, tantervi, oktatási anyagai kidolgozásában. 1969-ben kinevezték a Kerttervezési Tanszék és a Kertépítészeti Szak vezetőjévé. 1970-ben egyetemi tanárrá nevezték ki. Száznál több cikket, tanulmányt írt, szakkönyvek szerzője, társszerzője. Sok tudományos előadást tartott itthon és külföldön. Munkáját Tessedik Sámuel-díjjal, Hild János-éremmel, Ormos Imre Éremmel, Doctor Honoris Causa és Professor Emeritus elismeréssel, Széchenyi-díjjal, Eötvös József-díjjal, Magyar Köztársaság Érdemrend középkeresztjével, Sir Geoffrey Jellicoe-díjjal, valamint Kossuth-díjjal ismerték el. Tudományos egyesületeknek (MAE, ÉTE, MMT, MUT, MÉSZ) volt tagja, vezetőségi tagja, elnöke. Az IFLA (Tájépítészek Nemzetközi Szövetsége) „Nagy Tanácsa” tagja, négy éven át a szövetség alelnöke, majd elnöke volt. Tagja volt az MTA Településtudományi Bizottságnak, hazai és nemzetközi szaklapok szerkesztőbizottságának. Egyetemi oktatói munkája során számos szaktárgy gyakorlati és elméleti oktatásában a tananyagok

kimunkálásában, összeállításában vett részt. Kidolgozta és a hazai tervezési környezetbe bevezette a szintvonalas tereprendezési módszert. Oktatói, kutatói munkája mellett igen sok koncepció-tervet és kiviteli tervet készített az objektumtervezésen át a települési, illetve regionális szintig.

Mőcsényi Mihály vezette be hazánkban a tájrendezés egyetemi oktatását, megteremtve a szakterületi képzés alapfeltételeit, a gyakorlati és elméleti tananyag alapjait. Kidolgozta a tájrendezés műveléséhez, valamint a települési zöldfelületek értelmezéséhez szükséges fogalmakat, azok rendszerét. Kimunkálta, értelmezte a települések zöldfelületi elemeinek, a növényzetnek, továbbá az épített, valamint az éghajlati elemeknek – ezeken belül elsősorban a napsugárzásnak – a kölcsönhatásait, a klímátényezők jelentőségét a település-ökoszisztémák meliorálása céljából. 1979-ben nyugdíjba vonult, de aktív szakmai közéleti tevékenységet folytatott.

Mőcsényi Mihály Ormos professzornak a kertépítészeti, a zöldfelületi vonatkozású városfejlesztés terén végzett igen értékes munkásságának eredményes folytatója, a tájrendezés diszciplinájának a regionális méretű funkcionális, ökológiai, esztétikai célú meliorálásnak újkori hazai kimunkálója és művelője volt. ©

Radó Dezső 1922-ben született. Egész gyermekkorát menhelyeken töltötte, ahol gazdáknak adták ki különböző helyekre. Bevonulásáig öt évet Szombathelyen töltött, ahol „kiolvasta a szombathelyi közkönyvtárat”. Már 1945 előtt kapcsolatba került a munkásmozgalommal. A felszabadulás után Budapestre került, ahol pártszervező, majd politikai iskolai előadó volt. Közben elvégezte a Közgazdaságtudományi Egyetemet, majd a Kertészeti Egyetemet is. 1970-ben doktori címet is szerzett „A kerttervezés, -építés és -használat kölcsönhatásai” című értekezésével.

1958-ban a Fővárosi Út és Közműépítő Vállalat (FUKÉV) főkönyvelőjének nevezték ki. 1962-1984-ig a Fővárosi Kertészeti Vállalat igazgatója volt. Ezen idő alatt a fővárosi parkok területe két és félszeresére, a játszóterek és játszóhelyek száma hatszorosára növekedett. Szakmai koncepciójának megfelelően növekedett a parkok és fásított terek használati értéke, ami e fontos zöldfelületeket valóságos társadalmi mozgástérre alakította. E minőségi változás úgy vált lehetségessé, hogy a vállalatnál a kitűnő szakemberek sorát gyűjtötte össze, akik nem csupán a Fővárosra, hanem sok vidéki településünk arculatára is jótékony befolyást gyakoroltak. Egy bő évtizedet oktatott az egyetemen is, vezetéselméletet és városgazdaságtant. Tagja volt a Kertészeti Egyetem Termesztői Kari Tanácsának. 1988-ban címzetes

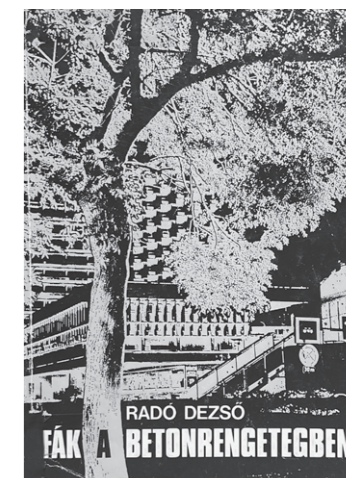
egyetemi docens címet kapott oktatói és kutató munkája elismeréseképpen.

Egész pályafutása során lelkes környezetvédő, elkötelezett és aktív védelmezője volt a városi fának, illetve zöldfelületeknek. Publikációinak nagy részében, valamint számos – rádióban és televízióban való – szereplése során is ezekkel a kérdésekkel foglalkozott. Aktív korában – de nyugdíjba vonulása után is – jelentős társadalmi munkát végzett. Alelnöke volt a Budapesti Városszépítő Egyesületnek, megalakulása óta vezetőségi tagja volt a Magyar Urbanisztikai Társaságnak.

Mindkét szervezetben a zöldfelületek fejlesztéséért és védelméért tevékenykedett szóban és írásban egyaránt. Nyilvános fellépései, cikkei, rádió és televízió nyilatkozatai jelentős módon formálták a szakmai és a laikus közvélemény szemléletét a zöldfelületek fejlesztése és védelme irányába. 1969-ben kezdeményezője volt a Kertészeti Egyesülés megalakításának, és megszervezte az Interflóra nemzetközi virágküldő szervezet hazai tagozatát. 1984-ben történt nyugdíjba menetele után környezetvédelmi szakértőként a Budapesti Városvédő Egyesületben, és 1988-ban történt megalakulása óta a Levegő Munkacsoportnál tevékenykedett, ahol a Szakértői Testület elnökévé választották. Kutatási témája harminc éven keresztül a zöldfelületek környezeti és közgazdasági értékelése

volt. Közgazdasági és kertészeti diplomáira támaszkodva kidolgozta a fák értékelésének módszerét. E világviszonylatban is újdonságnak számító módszert azóta is alkalmazzák faértékeléseknél, továbbá ez képezi alapját a biztosítási kártérítési ügyeknek, valamint a bírósági gyakorlatnak is. Kutató munkáját folytatva kidolgozta a városi zöldfelületek ökológiai és társadalmi értékét is.

Külföldi és hazai fórumokon tartott előadásaiban a növényzetnek a településeken játszott – rendszereszmélettel vázolt – szerepével foglalkozott. Több mint száz tudományos és ismeretterjesztő cikket írt hazai és külföldi lapokban. Hét könyve jelent meg, amelyek szintén a növényekkel és parkokkal foglalkoznak. Kitüntetései közül megemlítendők a Reitter Ferenc-díj és a Hild János-érem. ©

Szabó Marianna 1923-ban született Budapesten. Iskoláit Szlovákiában végezte, és 1942-ben a Lednicei Kertészeti Technikumban – a mai Kertészeti Főiskola jogelődjén – szerzett kertépítész szakképzettséget. 1943-ban elhelyezkedett a Solti Kert- és Parképítő cégnél Budapesten, és itt dolgozott a cég 1948-as államosításáig.

1948 és 1950 között a FŐKERT jogelődjénél, a Budapesti Parképítő Vállalatnál dolgozott. 1950-ben, az akkor megalakult Budapesti Városépítési Tervező Vállalat munkatársa lett. A vállalat Városrendezési Irodájának Zöldfelületi Osztályán dolgozott először mint tervező, majd szakosztályvezető és 1969-től 1976-ig, nyugdíjba vonulásáig mint osztályvezető.

Kiemelkedő szerepe volt a zöldfelületi tervezés módszertanának, gyakorlatának kialakításában. Jelentős tevékenységet végzett Budapest zöldfelületi rendszere tervezésében, fejlesztésében, közterek, közparkok, zöldfelületi létesítmények tervezési módszerei kidolgozásában és rendezési tervek, kiviteli tervek készítésében. Számos tervpályázaton ért el kimagasló eredményeket, így a Népliget rendezési terve tervpályázat, a Kerepesi Temető Nemzeti Pantheon tervpályázat díjnyertese volt. A Városliget rendezésére készült pályázatát, a Gellérthelyi Víztározó környezetrendezésére beadott pályázatát I. díjjal jutalmazták, és munkái a rendezés alapjául

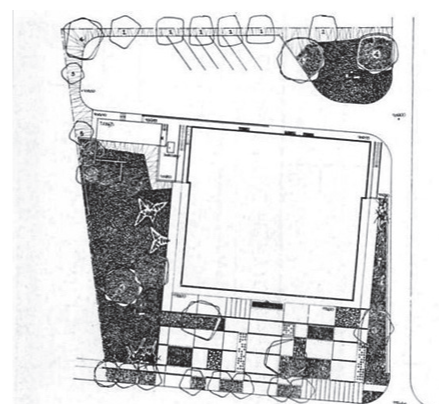
szolgáltak. 1950 és 1965 között új városok és nagy lakóterületek rendezési tervei és kertépítészeti tervei elkészítésében vett részt, így Dunaújváros, Kazincbarcika, a Kacsóh Pongrác úti lakótelep, az Üllői úti lakótelep, a Zuglói lakótelep zöldfelületei tervei szerint létesültek. Kiemelkedő értékű terve a Gellérthegy Jubileumi Park rendezése, a Vérmező rendezése, a Gellérthegy Víztározó rendezésére készített munkája és a Margitszigeti évelőkert terve. A BVTV Zöldfelületi Osztályának szakosztályvezetőjeként, majd osztályvezetőjeként felelősen részt vállalt a fiatal tervezőgeneráció nevelésében, felkészítésében. Szakmai tervezési gyakorlatokon rendszeresen fogadott és irányított egyetemi hallgatókat. Krizsán Zoltánnét a kertépítészeti tervezés és a zöldfelület-tervezés területén évtizedeken át végzett kimagasló munkájáért, a tervezési módszertan és gyakorlat továbbfejlesztésében végzett tevékenységéért tüntette ki az egyetem Ormos Imre díjjal. ☉

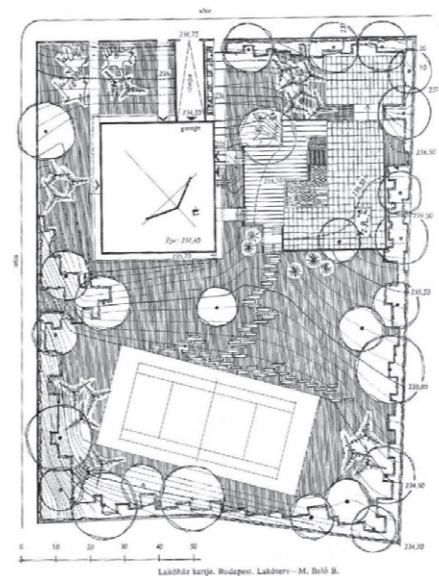

Molnárné Baló Borbála 1929-ben született. A Magyar Agrártudományi Egyetem Kertgazdaságtudományi Karán szerzett mérnöki oklevelet 1952-ben. Először a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál építésvezetőként dolgozott, majd 1953-tól 1985-ig, nyugdíjazásáig a Lakóterv-nél irányító tervezőként működött. Nyugdíjasként is végzett szakmai tervezői munkát. Kertépítés tervezői tevékenysége során számos lakótelep és városrész zöldfelületrendezési, kertépítészeti terveit készítette el, így Kazincbarcika, Miskolc, Várpalota, Veszprém (Felszabadulás úti lakótelep központja, Felszabadulás Emlékpark), Szolnok (Széchenyi lakótelep, Pelikán Szálló), Salgótarján (III. sz. üzletház) és a Főváros több lakóterülete terveit (Újpesti lakótelep komplex környezetrendezése, Újpest városközpont, 16+8 tantermes iskola, Béke - Tatai úti lakótelep komplex környezetrendezése, Margitsziget, Ramada Grand Hotel, Röppentyú utcai gimnázium, Kontrax Irodaház, Vasarely Múzeum, XVI. kerületi Uszoda és Tanuszoda, Lágymányosi Ökomenikus központ és egyetemi lelkeség), Szeged (SZOT Forrás Gyógyüdülő), Páty - Lovarda komplex környezetrendezése. Több jelentős hazai és nemzetközi tervpályázaton vett részt sikerrel. Szerepet vállalt az oktatásban, szakmai irányításával a kertépítés tervezők több generációját segítette a tervezési módszerek, irányelvek kimunkálásával, átadásával. Szakmai munkája elismerésül több

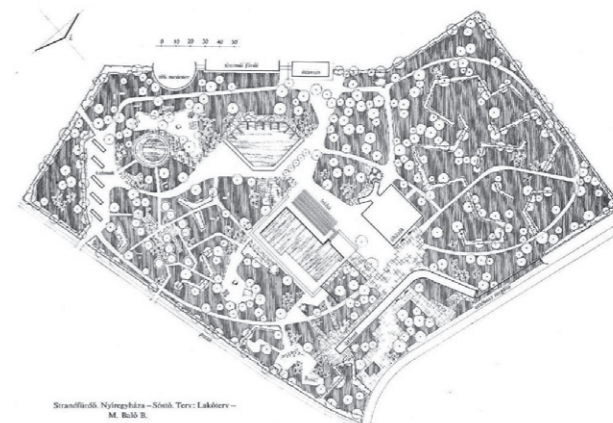
alkalommal részesült kitüntetésekben, így 1984-ben Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést kapott, és „Az emberi környezetért” kitüntető jelvényben részesült. Tervezői pályafutását a szakmai csapatban való munkavégzés, az építészeti gondolatokkal való összhang megteremtése jellemezte. Erőssége a jó térbeli látásmód, a tereprendezés, felszínalakítás precíz kidolgozása. Hosszú pályafutását a munka szeretete, élvezettel való végzése és kiváló kapcsolatépítő képessége jellemezte. Meghatározóak a szakmai közösséggel kialakított, évtizedeken át meglévő személyes kapcsolatai, akiktől ő is tanult, inspirációt merített, és akiknek tudását tovább adta. Számos munkában együtt dolgozott Dalányi Lászlóval, Szentpétery Istvánnal, Kordik Lászlónéval, Mester Jenővel, Andor Anikóval, Kecskés Tiborral, Karádi Gáborral, Torma Saroltával, Gárdonyi Mariával és Zsovák Ildikóval. ©

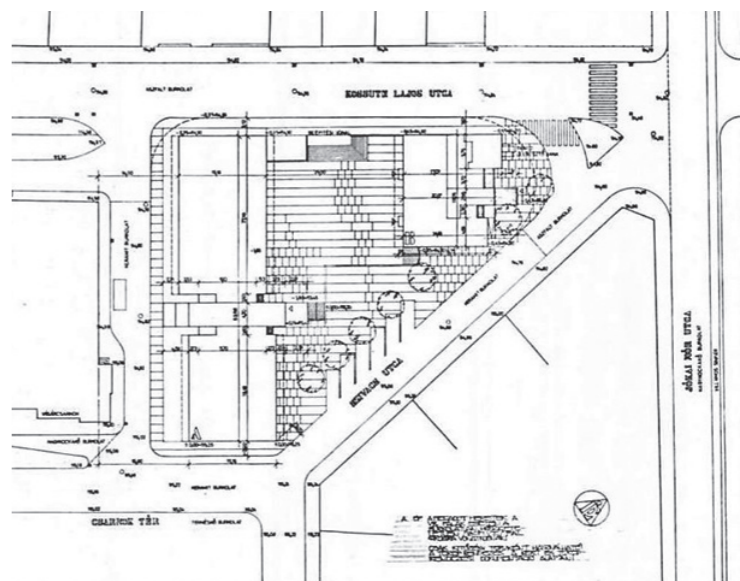
Helyszínrajz, M = 1 : 1000

Lakóház kertje, Budapest, Lakóterv - M. Baló B.

Sraanffuró, Nyíregyháza - Sraanffuró, Terc: Lakóterv - M. Baló B.

Virág János 1924-ben született Békésen. Középszkolai tanulmányait a Szegedi Kiss István Gimnáziumban, szakmai gyakorlatát a 116. Erdőépítési Parancsnokságon (Tusnádfürdő) végezte. A Magyar Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán szerzett okl. mezőgazdasági mérnök, kerttervező végzettséget.

Az egyetemi évek alatt (3., 4. évfolyamon) – szakmai érdeklődésének megfelelően – kapcsolódott be a dr. Ormos Imre prof. által vezetett Kertművészeti Tanszék és Intézet szakszemináriumai, illetve a „Kertépítéstan” című könyv szakrajzainak, ábráinak készítésén keresztül a tanszéki munkába.

Az egyetem elvégzése után 1945. augusztus 1-től a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál helyezkedett el, néhány hónapig a Budai Parképítő üzemegységénél munkavezetőként, majd a központi építési osztályon munkaelőkészítő és tervezői munkakörben dolgozott. Több sportpálya, közpark és játszótér építésének irányításában, tervezésében vett részt (Vérmező, Mechwart tér, Városliget, Népstadion stb.).

1953. január 15-én a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Kerttervezési Tanszékére nyert kinevezést, ahol kezdetben tanársegédként, majd 1955-től nyugdíjazásáig (1987) adjunktusként oktató, nevelő és tudományos munkát végzett. Tanársegédként a Tanszék által akkor oktatott tantárgyak (Földm-

réstan, Kerttechnika, Kerttervezés, Kultúrtechnika) gyakorlatainak vezetését, a hallgatók terveinek korrigálását, a tantárgyak demonstrációs anyagának elkészítését, bővítését végezte. Később e tantárgyak egyes részeiből előadások megtartására is megbízást kapott.

Dr. Ormos Imre prof. nyugállományba vonulásával a Földméréstan és Kerttechnika, későbbi elnevezésével a Geodézia – Tereprendezés című tantárgy oktatását a Termesztői Szakon, majd dr. Mócsényi Mihály prof. nyugdíjazása után a Tereprendezés című tantárgy oktatását a Táj- és Kertépítészeti Szakon önállóan látta el.

Munkája során igyekezett e tantárgyak, valamint a zöldfelülettervezéshez, a kerttervezéshez, a tájrendezéshez kapcsolódó szakterületek műszaki és biológiai ismeretanyagát bővíteni – úgy az oktatásban, a hallgatóknak való átadásában, mint a tervezés területén – és érvényesíteni.

A hallgatókkal közvetlenebb, személyes kapcsolatot a szakszemináriumokon, csoportfelelősként konzultációkon keresztül tartott fenn, akik két alkalommal tüntették ki a megtisztelő „magister optimus”-i oklevéllel.

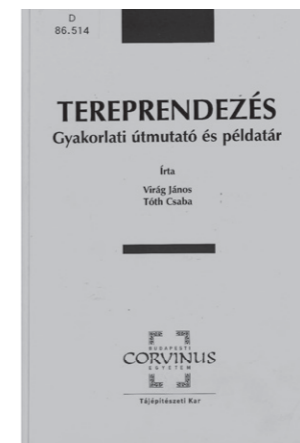
Tudományos, kutatási feladatként behatóban foglalkozott a gyermekjátszóterek technikai kérdéseivel, a kertépítési munkák gépesítésével,

költségszámításával, különböző gazdaságos kertberendezési tárgyak tervezésével, a házi kertek műszaki problémáival.

Megjelent publikációk, tanulmányok: A víz alkalmazása a gyermekjátszóteren; Kiskerttelepek a városok zöldfelületi rendszerében; Fürdők (részlet); Házkertek műszaki fejlesztése (tanulmány); Virágos kert című könyv (társszerző); Tereprendezés gyakorlat jegyzet és példatár (társszerző).

Részt vett a tanszék külső megbízás alapján végzett tervezési munkáiban (Lágymányosi lakótelep kerttervei, Budavári palotakert, Fertődi kastélykert, Gávavencsellő kastélykert (rekonstrukciók), Országos Mezőgazdasági Kiállítás, Miskolc-Tapolca Nagykert, -Békástó, Karcag, Kisújszállás, Jászberény városközpont részletes rendezési tervei stb., ezek mellett önálló tervezési tevékenységet, szaktanácsadást, bírósági szakértést is folytatott.

Tervei: Budavári udvarkertek rekonstrukciója, Veszprém Betekints völgyi arborétum és kertrendezési terv, Tiszai Arborétum rekonstrukciós terv és fejlesztés, Miskolc-Tapolca csónakázó tó és környéke terep- és vízrendezés, Karcag Kossuth tér kertrendezési terv, Mezőgazdasági Technikum Körmeny sport- és lovagló-pálya stb. és több, mint félszáz magánkert és üdülő kertrendezési terve. ☺

Balogh András festőművész, kerttervező, művészeti szakíró, c. egyetemi tanárnak kiemelkedő érdemei voltak a táj- és kertépítés tervezők vizuális és művészeti nevelésében. A Szabadkézi rajz, az Ábrázoló geometria és a Művészettörténet című tantárgy oktatójaként kiemelkedő színvonalú munkát fejtett ki. Szakírói és szakterületi művészeti tevékenysége jelentős.

A Képzőművészeti Főiskolán 1937-ben kezdte meg tanulmányait Burghardt Rezső tanítványaként, ahol 1946-ban fejezte be tanulmányait. 1950-től 1980-ig a Kertészeti Főiskolán (később Kertészeti Egyetem) tanított a Kerttervezési Tanszéken művészettörténetet, szabadkézi rajzot, ábrázoló geometriát és kertesztétikát. Az Iparművészeti Főiskolán óraadóként kertesztétikát adott elő.

Első elismerését húszévesen vehette át, öt esztendővel később, 1939-ben kapta meg a Magyar Képzőművészeti Főiskola Székely Bertalan-díját. Csók István éremmel tüntették ki 1958-ban.

1971-ben részt vett a firenzei Palazzo Strozziiban rendezett biennálén, ahol aranyéremmel tüntették ki. Rendszeres önálló és csoportos kiállítások sora következett ezután nemcsak Magyarországon, hanem Olaszország és Németország számtalan városában, kiállított Finnországban, Kanadában is. Egyéni kiállításai gyakran katalógusokkal jelentek

meg. Nyaranként Tihanyban vagy Zsenyén alkotott. Az életmű kezdetén a látványélmény gondos festői megjelenítése foglalkoztatta. Azután a látvány mögötti valóság rejtettebb, mélyebb sajátosságait kereste, azt, aminek megragadásában a lírai képzeletnek nagy szerep jut. A tudás fényénél megszürt ismeret és a sokrétű érzelmi átélés mindig összhangban volt a megművelt – hagyományt őrző és új lehetőségeket feltáró – kifejezőkészséggel, technikai erővel.

Meghatározó szerepe volt a szakon végzett táj- és kertépítés hallgatók szemléletformálásában, vizuális és művészeti nevelésében. Kutatási területe a kertművészet története, a kertművészet és a képzőművészetek kölcsönhatása. Kutatási eredményeit számos könyvben, tudományos cikkben publikálta.

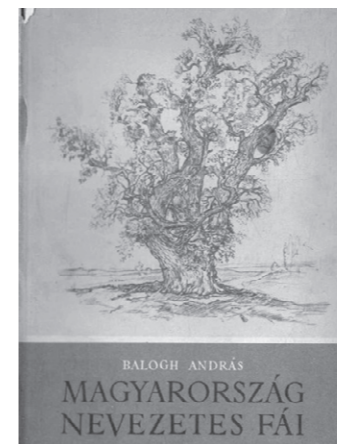
Legismertebb munkája a „Magyarország nevezetes fái” című több kiadást megélt könyve és az 1964-ben megjelentetett „A képzőművészeti giccs” című tanulmánykötete.

Életét a festészet és a kertművészet együtt, egymáshoz kapcsolódva töltötte be, mindkét területet gazdagította, amiből maga is táplálkozott. Hallgatói különösen szerették, tisztelték.

1980-ban vonult nyugdíjba. Nyugdíjas éveiben is a fiatal évek lendületével és optimizmusával festett, előadásokat tartott, cikkeket publikált.

Főbb publikációi:

- Magyarország nevezetes fái. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó (1957) (2. kiad. 1968)
- Képzőművészeti giccs. Budapest, Gondolat Kiadó (1964)
- Művészettörténeti összefoglaló. Budapest, Kertészeti Egyetem (1970) A kert művészete. Budapest, Corvina Kiadó (1971)
- A kerti cicomáról. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó (1981) ©

1993

Kalla Gábor (1934)

Kalla Gábor 1965-ben szerzett kertészmérnöki diplomát egyetemünk jogelődjén, a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán. 1958-tól dolgozott a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalatnál kezdetben mint munkavezető, később üzemvezető, majd 1982-től műszaki igazgató helyettesi, majd megbízott igazgatói munkakört töltött be.

Kiemelkedő szakmai tevékenységével nagy szerepe volt Pécs zöldfelületi rendszerének kialakításában. Különösen figyelemre méltó eredményeket ért el a közparkok létesítésében (Alsó Tetye, Melinda u., Béke park stb.), a városfásítás megszervezésében és kivitelezésében (korosfa-telepítés, várostűrő növények szelektálása, nemesítése stb.), a belvárosi rekonstrukciós munkákban, a parkerdőfejlesztésben (Malomvölgyi kirándulóközpont), a parkfenntartás területén és a Pécsi Hőerőmű zagyterének kísérleti fásításában.

A pécsi Akadémiai Bizottság Kertészeti munkabizottságának tagja és egyben titkára volt. A Kertészeti Egyesülés szakbizottságában is tevékenykedett.

Kalla Gábor évtizedekig segítette a táj- és kertépítéskész gyakorlati oktatását, Pécsen vezetett szakmai tevékenysége példaként szolgál ma is. ☉

1993

Tarjányi Ferenc

Tarjányi Ferenc okleveles kertészmérnök megszámlálhatatlanul sok közkert, közpark, óvoda- és iskola-kert építés-kivitelezésének volt irányítója, így például a Budavári Palota zárt kertjeinek építésvezetője is. Rendkívül nagy ügyszeretettel és szakmai hozzáértéssel végezte kertépítő munkáját. Egyetemünk hallgatóinak rendszeresen vezetett gyakorlatokat, több mint százán – többek között külföldiek is – szereztek nála ismereteket a kivitelezés gyakorlati fogásairól.

Tarjányi Ferencet kertépítők generációi tekintették mesterüknek. A közparkok növényanyagának felmérésével és értékelésével, történeti szakanyagok gyűjtésével példamutató munkát végzett és mérce lehet minden e területen dolgozó szakember számára.

Pesti Lászlóval a „Népliget örökös főkertészével” részletesen feldolgozta a Népliget történetét. Ötletei között szerepelt, hogy a park névtelen sétányait híres magyar botanikusokról nevezzék el. További közös munkájuk a budapesti közparkokat bemutató leírás:

Parkok és kertek Pesten és Budán, (2008). A helyszín-rajzokat, felméréseket Fery Antal, König Róbert, valamint Kerékgyártó László metszetei egészítik ki. A 13 kertet tartalmazó leírás a rajzokkal együtt az OSZK oldalán elérhető (<https://mek.oszk.hu/17900/17973/html/index.htm>) ☉

1994

Fejér János (1926-2010)

1926. február 24-én született Liptagergén. Az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán 1950-ben szerzett diplomát, és utolsó éves hallgatóként részt vett dr. Ormos Imre professzor úr szakkollégiumán.

Első munkahelye a Városépítési Tervező Iroda volt, ahol kerttervezőként dolgozott. 1952-55 között az Agrártudományi Egyetem Kultúrtechnikai és Geodéziai Tanszékén volt tanársegéd, majd 1955-57 között a Budapesti Parkfenntartó Vállalatnál a fásítási és tervezési csoport vezetője. 1957 márciusában a forradalmi bizottságban viselt tisztsége és magatartása miatt a vállalattól elbocsátották. Ekkor került a Sasad termelőszövetkezet jogelődjéhez a Március 15. TSZ-hez, ahol lehetőséget kapott további munkavégzésre, és megszervezte azt a kert- és sportpályaépítő üzemet, aminek gyakorlatilag nyugdíjazásáig a vezetője volt. Ezt a folyamatosságot 1964-67 között szakította meg, amikor is a Lakóterv dolgozója volt.

Dr. Mőcsényi Mihály professzor úr felkérésére 1971 és 1986 között meghívott előadóként a kertépítési költségvetést oktatta a Kertészeti Egyetem táj- és kertépítészeti szakos hallgatóinak. ☺

1994

Kiáczy György

1932. április 21-én született Budapesten. 1950-ben érettségizett a budapesti Fazekas Mihály Gimnáziumban, majd az – egyetemi jogú – Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán kertészmérnöki, 1966-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen városrendezési szakmérnöki diplomát szerzett.

Munkahelyei: 1955-1959 Budapesti Parképítő Vállalat – kerttervező, 1957-től csoportvezető. 1959-1962 Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Kerttervezési Tanszék – egyetemi tanársegéd. 1962-1990 Fővárosi Kertészeti Vállalat – műszaki igazgató helyettes főmérnök, 1984-től igazgató.

1983-ban Mohácsy Mátyás Éremmel, 1989-ben Magyar Köztársaság Csillagrendjével tüntették ki.

1978 és 1984 között a MAE Zöldterületi Szakosztály társelnöke, majd 1984 és 1989 között elnöke volt. 1985-ben és 1990-ben a MAE Kertészeti Társaság alelnöke volt. Tagja volt a Fővárosi Környezetvédelmi Bizottságnak és az MTA-MÉM Kertészeti Szakbizottságnak.

Könyvek, jegyzetek: Kertészeti Lexion (1960, részletek), Kultúrtechnika egyetemi jegyzet (1961), Kertépítési munkák lebonyolítása egyetemi jegyzet (1961), Az öntözővíz csökkentésére vonatkozó kutatások felhasználása, kutatási zárójelentés (1961), Száz éves a fővárosi kertészet (Szerk. 1967, 1968), Parkfenntartási normatívák, tanulmány (1968), Kertmesterség,

szakkönyv (1972, 1975), Zöldterületek fenntartása, szakkönyv (1980).

Több tucat közleménye, szakmai előadása konferenciákon, könyvszerkesztése, filmek anyagának készítése volt. (Játszóterek a köregetekben 1971. MAFILM, Szigetek a falak között 1972. MAFILM, Vakok kertje 1972. MAFILM.)

Számos kertet – Budapest, Pécs, Miskolc, Komló, Salgótarján, Szombathely, Gyula, Zamárdi, Badacsony –, kiállításokat tervezett – OMÉK, Száz éves a fővárosi kertészet (1967. aranyérem), Vadászati Világkiállítás főpavilonja 1970, OMÉK főpavilonja 1971.

Részt vett a WIG'74-en (Bécsi Nemzetközi Kertészeti Kiállítás), ahol elismerő oklevélben részesült, és a Wien, Karlsplatz rendezési tervét megvásárolták. Indult a Gellérthegyi víztározó (1972) és a Wien Donauinsel (1974) tervpályázaton is. ☺

Földműves családban született 1927. szeptember 26-án Mezőberényben. Iskoláit előbb szülőhelyén, majd a középiskolai tanulmányait a Békéscsabai Mezőgazdasági Középiskolában folytatta. 1945. január 2-án sváb származása miatt jóvátételi munkára a Szovjetunióba hurcolták, ahol az egyik Krivoj-Rog-i vasbányában dolgozott, mint vágár. 1947. július 15-én tért haza, utána folytatta tanulmányait. Az érettségit a Debreceni Mezőgazdasági Középiskolában tette le 1948-ban. Az Agrártudományi Egyetem Kertészeti Karán 1948-1952 között tanult. 1952-ben – a végsgorlatok előtt egy hónappal – származása miatt az egyetemről kizárták. Sikertelen elhelyezkedési próbálkozások után, kubikusként a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál nyert felvételt, majd a Dunaújvárosi (Sztálinváros) Kertészeti Vállalatnál 1953 és 1957 között, mint parképítési és fenntartási üzemvezető dolgozott. Ottani szakmai működésének köszönhetően vették vissza a Kertészeti Egyetemre, ahol 1958-ban mérnöki oklevelet kapott. Az Építésügyi Minisztérium Parképítő, majd jogutódja, az ÉM Kőfaragó Vállalatnál 1957 és 1962 között építésvezetőként dolgozott.

Jelentősebb munkái: Budapest, IX. ker. József Attila lakótelep, XIII. ker. Thälmann utcai (Fiastyúk u.) lakótelep, XIV. ker. Erzsébet királyné úti lakótelep parképítése. Vidéki munkái közül Oroszlány és Tatabánya közparkjainak építése említésre méltó.

A Fővárosi Kertészeti Vállalatnál 1962-től 1989-ig szolgált, előbb mint parképítési osztályvezető, majd 1963-tól parkfenntartási főosztályvezető. Ez idő alatt a Főváros zöldfelülete 600 hektárról 1900 hektárra nőtt, ugyanakkor – munkaerőgondok miatt – a parkfenntartásban dolgozók létszáma 1200 főről 700 főre csökkent. E szorító helyzet feloldását egyedüli lehetőségként a gépesítésben látta. Ennek és az üzemszervezési intézkedéseknek köszönhetően a jelentősnek ígérkező színvonalromlást sikerült megakadályozni, és közben a parkfenntartás, mint önálló szakma is elismerésre került. A területnövekedés zöme a lakótelepi köztertek építésének köszönhető. Vezetésével kidolgozták a lakótelepi köztertek fásítási normáját, amely hektáronként 110 db díszfa telepítésével számolt. A Budapest III. ker., Hajógyári sziget 65 ha-os területének zöldterületi tervezése, építése és fenntartása az ő irányításával valósult meg. A parkfenntartásban szerzett tapasztalatai érvényesülésének köszönhetően a budapesti nagyparkok közül mindmáig ennek a fenntartása a legolcsóbban és a legjobban gépesíthető.

Üzemszervezési munkája alapján 1974-ben épült ki Budapesten a parkfenntartás alközponti rendszere. Kialakításával a fenntartási színvonal, a gazdaságosság, az erőforrások és szállítási adottságok kedvező összehangolása volt a célja. A FŐKERT Rt. Zöldfelületi

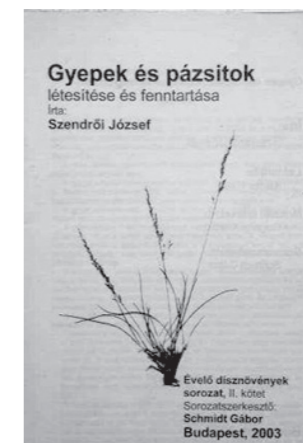
fenntartását most is ez a rendszer jellemzi. Dr. Ormos Imre egyetemi tanár felkérésére 1965-től tanított a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemen: a Kertépítési, majd a Parkfenntartási üzemtant adta elő elméleti és gyakorlati órákon. Tanított a Kecskeméti Kertészeti Főiskolán is, ahol szigorlati tárgy lett a zöldfelületfenntartás.

Társszerzője a Zöldterület-fenntartás (1980) című szakkönyvnek. A könyv hézagpótlónak számított, hiszen előtte magyar nyelven ilyen tárgyú könyv nem jelent meg. Több szakkönyvet lektorált és számos cikke jelent meg szakami kiadványokban és újságokban.

A Kertészeti Egyesülés Parképítő és Parkfenntartó szakbizottságának 1969-től 1989-ig vezetője volt. Rendszeres előadója volt az ország nagyvárosaiban megtartott Kertészeti Konferenciáknak (Debrecen, Pécs, Orosháza, Szolnok).

A moszkvai INTERBITMAS '80 konferencián Magyarország részéről a „Zöldfelületfenntartás komplex gépesítése” címmel tartott előadást. A Hamburgi IGA'73 Magyar Kertjének építésvezetője volt.

Szakmai tevékenységét nyugdíjazása után sem szüntette meg. Egyetemi és főiskolai tanítás mellett bírósági szakértőként több perben vett részt. ©

1942. november 8-án született Budapesten. Középszkolai tanulmányai befejezése után a Kertészeti Egyetemen 1969-ben kerttervezői, majd 1980-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán városrendezési szakmérnöki diplomát szerzett.

A kivitelezői gyakorlatot követően került a Lakó- és Kommunális Épületeket Tervező Vállalathoz, amely az ország legnagyobb ilyen irányú szakvállalata volt. Itt kezdetben tervező, majd a Környezettervezési Osztály vezetőjeként dolgozott. 1995-ban önálló műtermet alapított LAND-A Táj- és Környezettervezési Műterem Kft. néven.

Pályája kezdeti szakaszán közel negyven alapfokú oktatási intézmény környezetrendezési tervét készítette el. Ezek eredményeként az Országos Nevelési és Módszertani Intézet felkérte az említett intézményekre vonatkozó - országos érvényű - „Környezettervezési és kivitelezési útmutató” kidolgozására.

1975 óta folyamatosan részt vett több vidéki város - Salgótarján, Sopron, Kecskemét, Vác -, de főleg Budapest új lakónegyedeinek tervezésében.

Az általa készített főbb beépítési tervek: Salgótarján Nyugati városrész RRT, Budakalász Szabadidőközpont RRT, Nyíregyháza Városközpont tömbrehabilitáció, Érd városközpont részletes rendezési terv, Visegrád-Nagymaros háttérterületek RRT, Kőbánya városközpont részletes rendezési terv.

Terekre, sétálóutcákra készült tervei: Bank Center (Budapest, V. ker., Szabadság tér), Vértanúk tere Nagy Imre emlékhely, Deák Ferenc utca „sétáló” utca, Pesti Barnabás utca „sétáló” utca, Terézvárosi Plébánia tér és „sétáló” utca, Mikszáth Kálmán tér átépítés, EXPO Fő tér kiviteli tender terv.

Lakónegyedek komplex terep- és környezetrendezési munkái: Budapest, Óbuda, Békásmegyér, Kaszásdűlő, Római úti lakónegyedek; Budapest, Ostoros-Bóbitás úti lakónegyed; Salgótarján városközpont, Pécskő úti lakótelep; Sopron, József Attila lakónegyed; Vác, Deákvári és Alsóvárosi lakóterületek. Szakmai munkája fontos ágát képezte egy-egy jelentős műemlék, vagy műemléki együttes rekonstrukciójához kapcsolódó kert, vagy a tágabb környezet kialakítása: Óbuda Római táborváros (Flórián tér), Óbuda Klarissza kolostor (Mókus utca), Óbuda Zsinagóga előtti középkori tér, Óbuda Fő tér és „Kerámia” köz környéke, Kiscelli Kastély és Trinitárius templom komplex környezetrendezés, Visegrád Mátyás király Palota és Múzeumkert. Szállodákra, tetőkertekre, éttermekre készült munkái: Liget, Fórum, Hungária, Kempinski, Novotel, Taverna, Thermál, Hélia; Gundel Étterem kertrekonstrukciója.

Irodaházakra, bevásárlóközpontokra készült munkák: ORFK-BRFK-TOP székház és iroda, ITC Nemzetközi Kereskedelmi Központ I-II. épület, PÓLUS

Szórakoztató és Bevásárlóközpont, LURDY Bevásárlóközpont és Irodaház. Kulturális és oktatási intézmények, parkolók munkái: BKK Kongresszusi Központ (Gesztenyés kert), Új Nemzeti Színház (kiviteli tender terv), BME Informatika épület (Egyetemváros), ELTE Északi tömb (Egyetemváros), Diplomata Lakópark (Bp. II., Vérhalom utca), GRAPHISOFT Park (Óbuda, Záhony utca). Az esztétikai összhang, a tér és térarányok kialakításában nagy segítséget jelentettek azok a tapasztalatok, amelyeket a látványtervezési munkái során szerzett.

Négy játékfilm, jónéhány televíziós produkció és zenei rendezvény színpadkép tervezésében vett részt. Ezeken kívül több alkalommal a Szépművészeti Múzeum, a Királyi Palota és a Kúria épületében rendezett nemzetközi fogadások alkalmával a termek díszítését tervezte, és annak kivitelezését irányította. Tagja több - a táj- és kertépítészeti tevékenységet elősegítő - szakmai szervezetnek (Magyar Építész Kamara, Magyar Urbanisztikai Társaság, IFLA Táj- és Kertépítészeti Nemzetközi Szövetsége, FIDIC Magyar Tanácsadó Mérnökök és Építészeti Szövetsége. Tervezőirodai munkája mellett a felsőfokú oktatási munkába 1977-ben kapcsolódott be. Először a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti szakán, majd 1983-tól 1986-ig az Ybl Miklós Műszaki Főiskolán, 1987-től 1998-ig a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki

Karán adjunktus, 1996-tól a Magyar Iparművészeti Főiskola Építész Karán meghívott előadó. Szakmai és oktatási munkája elismeréseként több kitüntetésben is részesült (1981 Formatervezési Nívódíj, 1985 Munka Érdemrend Bronz fokozat, 1986 Kertépítészeti Nívódíj, 1997 Ormos Imre Érem, 1997 BME meghívott előadója oklevél, 1997 Köztársasági Elnöki Ezüst Emlékérem).

Tervpályázatokon közel harminc alkalommal vett részt, mint pályázó, s tizenöt alkalommal zsűritagként képviselte szakterületét. Pályája szerteágazó tapasztalatait az egyetemi órákon kívül írásos publikációkban, különböző előadásokon és néhány szakkiállításon is igyekezett közzétenni. ☉

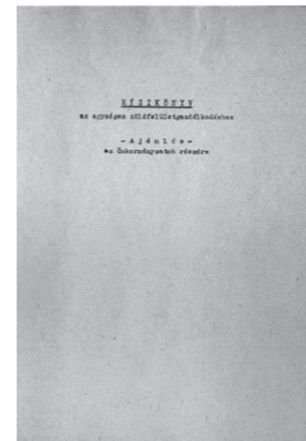
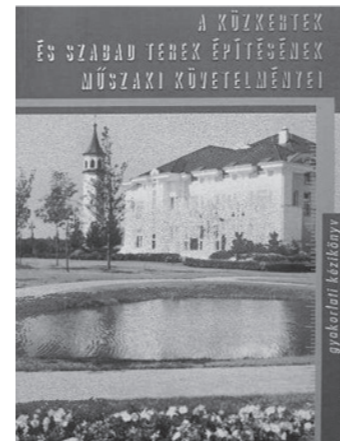

Kokics Tibor a Kertészeti Egyesülés igazgatójaként több évtizeden keresztül nyújtott segítséget a táj- és kertépítészeti szakmai szerveződéséhez, rendezvényeihez és kiadványainak megjelentetéséhez. Tevékenykedett a települési környezet állapotának javításáért, a táj- és kertépítész szakma hazai elismeréséért. Munkahelyek, szakmai tevékenység:

- Fejér Megyei Tanács, kertészeti előadó (1955-1957), feladata: megyei zöldfelület gazdálkodás igazgatási feladatainak ellátása;
- Főkert: építésvezető, kirendeltség vezető (1957-1969), feladata: építésvezetés, parkok, kertek, sportpályák építése, fenntartása, kertek gondozása, szervezés, műszaki, gazdasági irányítás, kirendeltség-vezetés;
- Kertészeti Egyesülés, igazgató (1969-1994), feladata: a hazai díszkertészet teljes vertikumának érdekképviselője, érdekvédője, integrálása; a városgazdálkodás, a városüzemeltetés, a zöldfelület-gazdálkodás szervezése, a települések természeti környezetének fejlesztése; a műszaki, technológiai, oktatási, kutatási feladatok támogatása, az elért eredmények adaptálása, terjesztése; a nemzetközi kapcsolatok ápolása, hazai és külföldi szakkiállítások szervezése.

Ebben az időszakban a hazai virágkultúra, virágkötészet, a közízlés formálása, fejlesztése is a

feladatai közé tartozott. A 90-es évek újabb szakmai próbájaként a települések környezetszépítésének országos mozgalommá (Virágos Magyarország) szervezésében, irányításában, a millenniumi fásítási program beindításában, települési intézmények, elsősorban oktatási-nevelési intézmények esztétikus megjelenését segítette. 1993-1995 folyamán részt vett a felsőoktatási törvény kapcsán a háromlépcsős oktatási rendszer elindításában, és tagja volt a zöldfelületgazdálkodási törvény előkészítő bizottságának. Kiemelkedő szerepe volt a zöldfelületgazdálkodási konferenciák szakmai, tanulmányi szervezésében. 1990 és 1995 között a Kecskeméti Főiskolán, majd 2005 és 2010 között a Budapesti Corvinus Egyetemen oktatott. 1994 és 1997 között a Gyümölcs és Dísznövény Kutató-Fejlesztő Rt. igazgatósági tagja, a dísznövénykutatás koordinátora volt. Számos társadalmi szervezet tagja és aktív képviselője volt: a Magyar Kertépítő és Fenntartó Vállalatok Szövetségének örökös tiszteletbeli elnöke; a Magyar Önkormányzati Főkertész Szövetségének alapító tagja, örökös tiszteletbeli elnöke; a Virágos Magyarorszáért környezetszépítő mozgalom szervezője, a Szervező Bizottság és a főzsűri első elnöke, örökös tiszteletbeli elnöke; a Virágkötők és Virágkereskedők Szakmai Egyesülete tiszteletbeli tagja; a Magyar Gazdasági Kamara Településüzemeltető Országos Szakmai

Szövetségének főtákosaként; a Kert- és Tájépítők Nemzetközi Szövetsége, magyar tagozat tagja; a Magyar Urbanisztikai Társaság városgazdasági tagozatának titkára; a Magyar Kertészeti Tanács tagja; a Település- és Területfejlesztők Szövetségének alapítója és első elnöke; a Dísznövénytermesztők és kereskedők szervezetének (Dísznövénytermesztők és kereskedők Szövetségének) alapítója és vezetőségi tagja; a Virágzó Magyar Kertkultúráért Alapítvány kuratóriumának első elnöke; a Kertészeti Nívódíj és az Ormos Érem egyik kezdeményezője; az IFLA, ICOMOS magyar tagozatának tagja. Már nyugdíjasként szülővárosa, Ercsi polgármesteri tisztségét is betöltötte egy cikluson keresztül.

Publikációi:

- A 70-es években a Városépítés c. lapban jelentek meg írásai és tagja volt a szerkesztőbizottságnak.
- A 80-as években a Dísznövénytermesztés c. lap szerkesztőbizottságának tagja volt.
- A Munkaszükségleti kulcsszámok, a Parkfenntartási normatívák szakmai kiadványok szerkesztője.
- A Településfejlesztési füzetek (BM kiadvány) sorozatából az Útmutató a temetők fenntartásához és az azzal kapcsolatos önkormányzati feladatok ellátásához (1993) és az Útmutató az önkormányzatok zöldfelületi feladatainak ellátásához (1996) c. kiadványok társszerzője.

- A közkertek és szabad terek építésének műszaki követelményei c. könyv (2002)
- Kitüntetések:
- Magyar Urbanisztikai Társaság aranykoszorús jelvénye (1988)
 - Széchenyi István-emlékplakett (1989)
 - Magyar Köztársaság Érdemrend Középkereszt (polgári tagozat) (1993)
 - Ráde Károly-emlékérem (1994)
 - Fejér Megyei Közgyűlés Széchenyi Viktor-díj (1994)
 - Ormos Imre Érem (1998)
 - Kós Károly-díj (2001)
 - Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt (polgári tagozat) (2007)
 - Budapesti Corvinus Egyetem „Egyetemért” emléklakett (2013)
 - Földművelésügyi Miniszter által adományozott Életfa Emléklakett Ezüst Fokozata (2015) ©

1942-ben született, 1965-ben szerzett diplomát a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán (később Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem), ahol Dr. Ormos Imre professzor tájépítész szakkörére járt.

Az egyetem elvégzése után a Debreceni Tervező Vállalatnál dolgozott tájépítész tervezőként 1977-ig. Tevékenysége településtervezési, városrendezési területre is kiterjedt. Közreműködött többek között Vámospércs összevont rendezési tervének elkészítésében, mint szakági tervező.

A tömeges lakásépítéshez kapcsolódó környezet-alakítási munkákból sokezer lakáshoz előzetes felmérést, növényértékelést, durva tereprendezést, kertrendezési programot és kiviteli terveket is készített.

A sajátos feladathoz szükséges ismeretek bővítése céljából esztétikai tanulmányokat végzett, majd 1976-ban a BME építész karán városépítési-városgazdasági tanulmányokat kezdett, amelyről 1978-ban szakmérnöki oklevelet szerzett.

Tervezői munkájából a legkiemelkedőbb alkotásai: Debreceni Emlékkert, Erdős puszták, Nagyerdő fejlesztési terve, Debrecen Jubileumi játszótér, több szabadidő célú közpark, sportkert, Kalocsai Érsekkert és városkert, Mezőkövesd központi Főtér rendezési terve, Túrkevei szabadidő központ rendezési terve.

Számtalan tervpályázaton vett részt és mint díjazott, nyertes több alkalommal ért el figyelemre

méltó eredményeket. Tervezői munkáját Hajdú-Bihar, Szolnok, Szabolcs-Szatmár megye több településén hasznosították.

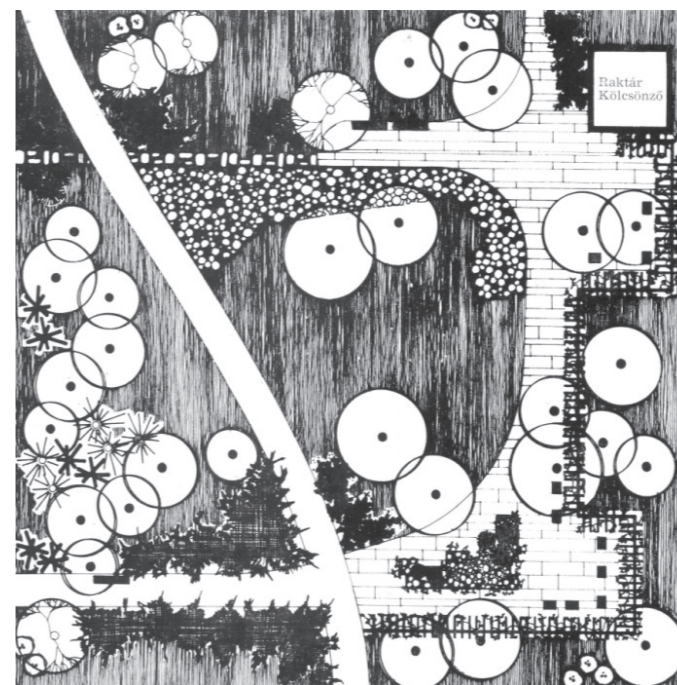
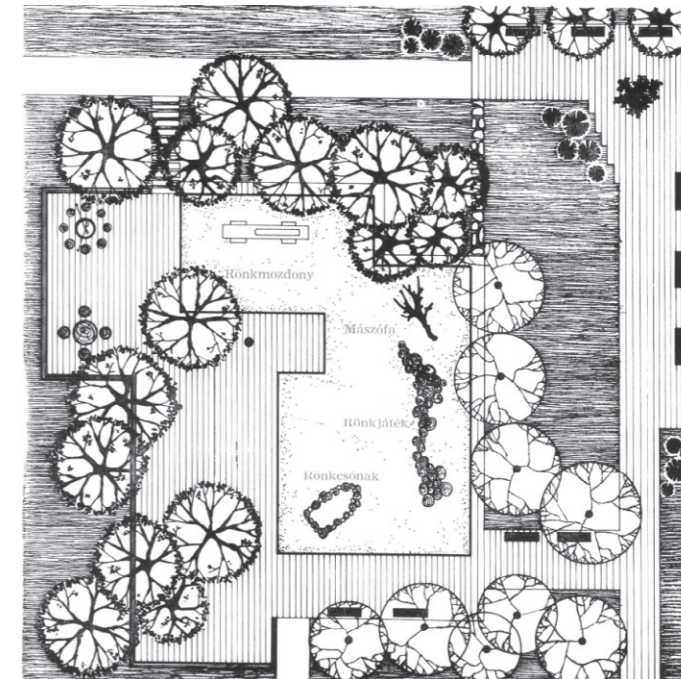
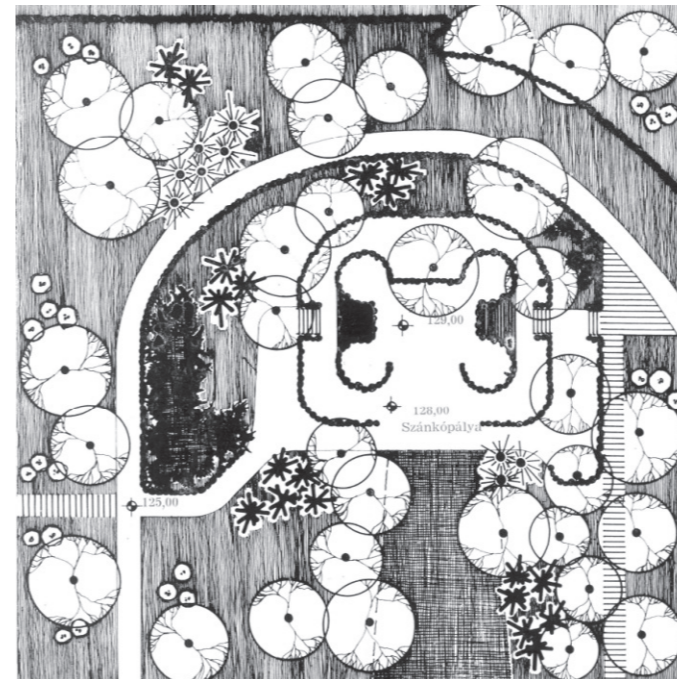
1977-ben a Debreceni Kertészeti Vállalat igazgatói székébe hívták. Feladata a város zöldfelület-rendezésének, építésének, fenntartásának komplex irányítása volt 1991-ig.

1981-től a Kertészeti Vállalat átalakult, és ezt követően Debreceni Városgazdálkodási Vállalat igazgatója és a Kertészeti Egyesülés tagja, majd elnöke lett.

Szakmai-politikai munkásságával különböző bizottságokban, így pl. a VET-nek utódjaként működő Településrendezési és Építészeti Albizottságban sok évig képviselte a zöldfelületgazdálkodást, a környezetvédelem ügyét.

A debreceni Ybl Miklós Műszaki Főiskolán oktatói feladatokat is ellátott címzetes egyetemi docensként, a Településfejlesztési Tanszék vezetője volt 1999-ig. Környezetrendezés, környezetvédelem, városüzemeltetés tárgy körben oktatott nappali és szakmérnöki hallgatókat.

Közel negyedévszázados munkássága országosan ismertté és elismertté tette. Nagy hozzázártással és elhivatottsággal végzett szakmai, közéleti, tervezői, oktatói munkáját. Több, elsősorban a Kertészeti Egyesülés révén kialakított külföldi kapcsolat keretében végzett szakmai, szakmapolitikai tevékenységet. ©

Budapesten született 1937-ben. Középiskolai tanulmányait 1952-1955 között végezte a Budapesti Református Fiúgimnáziumban, majd a Fáy András Állami Általános Gimnáziumban. 1955-1956 között a Budapesti Gyógyszertár Vállalatnál technikus. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán diplomázott 1961-ben, mezőgazdasági mérnökként. Ezt követően a VÁTI-hoz került, ahol két évtizedig (1961-1982) dolgozott, kezdetben, mint felmérőgeodéta, majd zöldterületi-tervező, osztályvezető, regionális tervezési irodavezető, végül környezetvédelmi szakfőmérnök volt. Közben, 1972-1974 között az ÉVM-ben környezetvédelmi titkárságvezető.

1967-ben egyetemi doktori címet szerzett tájépítészetből „A kínai kertek hatása a japán és az európai kertművészetre” című disszertációjával. Majd 1968-ban a BME Építészmérnöki Karán szakmérnöki képesítést kapott városépítés-városgazdaság szakon. 1967-ben Kubában spanyol nyelvet tanult. 1977-ben a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen vezetőképzésen vett részt. 1973-ban az USA Észak-Karolina Állami Egyetemén környezetvédelem irányítása, szervezése; 1984-ben pedig az Oslói Norvég Királyi Egyetemen regionális tervezés és környezetvédelem témában tanfolyamot végzett.

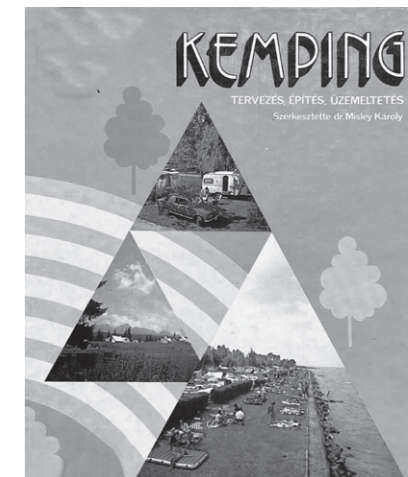
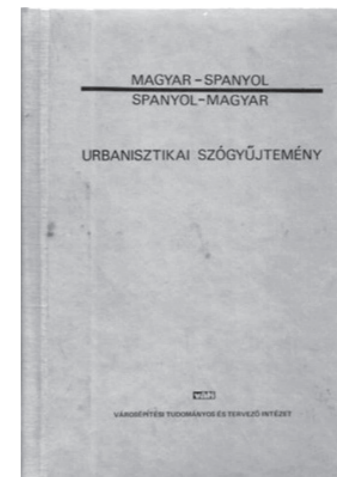
1982-1989 között az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatalban (majd a jogutód,

Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztériumban) főosztályvezető-helyettes, majd 1989-ben a Belügyminisztériumban területfejlesztési nemzetközi főtanácsadó. 1990-1993 között a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumban főosztályvezető, majd közigazgatási államtitkár. 1993-1997 között Buenos Aires székhellyel hazánk rendkívüli és meghatalmazott nagykövete Argentínában, Uruguayban és Paraguayban. 1998-tól nyugdíjas, területrendezési és környezetvédelmi tanácsadó. 1998-2008 között a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium és jogutódai, valamint a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium területrendezési nemzetközi referense (közben Környezetvédelmi Minisztérium kabinetiroda vezető). Három évtizeden át tanított is alma materében, de kert- és tájépítészetet, illetve környezetvédelemmel kapcsolatos tárgyakat oktatott a BME Építészmérnöki Karán, valamint külföldön is (Németország, Ausztria, Kuba, Norvégia, Argentína és USA egyetemeken). Aktív tagja volt számos szakmai és más civil szervezetnek: a Magyar Tájépítészek Szövetsége jogelődjének, a Magyar Kertépítészek és Tájrendezők Szövetségének (MKTSZ) alapító elnöke (1991-1994), a Magyar Állatvédő Egyesület elnöke, a Magyar Természetbarát Szövetség elnöke (két cikluson keresztül), a Gellérthegy-védő Egyesület alapító tagja, majd elnöke, valamint a Magyar Monte Grappa

Baráti Kör Egyesület alelnöke. Tagja volt az Argentínai Szent Márton Lovagrendnek is.

Munkássága: Elsősorban a tájrendezés-tájtervezés mellett kötelezte el magát, de a regionális tervezésben, a környezetvédelemben, a területfejlesztésben és a területrendezésben is „otthon volt”. Ötven esztendő töltött el szakmájában, ebből közel két évtizedet tervezéssel, a többi minisztériumi/hivatali irányítói és szakértői munkában. Tervezőként számos rendezési terv, beépítési terv, tanulmányterv, fejlesztési program és koncepció kidolgozásában vett részt szakági tervezőként, de több kertrendezési terv felelős tervezője is volt. Legjelentősebb munkái: Ráckeve, Savoyai kastély és környéke geodéziai felvétel, terep- és kertrendezési terv, kertészeti kitérés terv (1964), Ludányhalászi központ és templomkert terep- és kertrendezési terve (1965), Csongrád üdülőterület tanulmányterve (Czigler Endrével, 1965), Szécsény, Kossuth Lajos utca melletti terület terep- és kertrendezési terve (1965), Csongrád, városi park kert- és tereprendezési terve (1968), Tata, Öregtő nyugati és déli területeinek tanulmányterve (1969), Szarvas Erzsébet-liget és környéke rendezési tanulmányterve (1969), Csongrád, Dózsa György tér kertrendezési terve (1971), Csongrád Marx-tér kertrendezési terve (Hreblay Ferencnével, 1971), Csongrád (város) üdülési fejlesztési terve (Czigler Endrével, 1971), Tihany tájrendezési és összevont rendezési terve (felelős tervező: Korbonits Dezsőné, 1971), Tata, Kálváriadomb és környéke – tanulmányterv (1976), A kiemelt üdülőkörzetek fejlesztési programjaiból eredő következtetések a VI. ötéves terv időszakára (1978), Ökorendszerek és tájvédelem – kutatási jelentés (Csima Péterrel és Pinczés Zoltánnal, 1990-1991). Nyelvtudásának is köszönhetően (angol, német, spanyol) jelentős nemzetközi kapcsolatokat épített ki. Az ENSZ Környezetvédelmi Programja – és korábban az ENSZ Habitat által működtetett Emberi Települések Programja – partnerségi együttműködéseiben az ÉVM megbízásából szakértőként, illetve az egyik bizottság tisztviselőjeként vett részt 1973-1975 között. 1981-1983 között az ENSZ-ECOSOC Város és

Regionális kutatási csoport elnöke, 1986-1989 között pedig a magyar-jugoszláv környezetvédelmi bizottság elnöke volt. Eredményesen képviselte Magyarországot 1998-2008 között az Európai Tanács Területi Tervezésért Felelős Miniszterek Konferenciája (CEMAT) Főhivatalnoki Bizottságában (CEMAT-CSO), valamint az Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózat, az ESPON Program munkájában. Mintegy tucatnyi könyv, jegyzet szerkesztője, (társ)szerzője volt; számos írása jelent meg szakmai folyóiratokban (Városépítés, Területrendezés, Településtudományi közlemények, Településfejlesztés, Közlekedéstudományi szemle, A falu, Falu Város Régió). Néhány jelentősebb publikációja: Az üdülőterületek zöldfelületeinek kialakítása (Területrendezés, 1972), Üdültáj-tervezés és a Balaton üdülőkörzet (Kotsis Lajossal, Településtudományi közlemények, 1980), A közlekedés és a környezet kölcsönhatásának egyes kérdései (Pfaffné Zolnay Terézszel, Területrendezés, 1980), Kemping: tervezés, építés, kivitelezés (szerk. és fejezetszerző, 1985), Környezetgazdálkodás (szerk., BME Mérnöktovábbképző Intézet, 1990), Magyar-spanyol/spanyol-magyar urbanisztikai szógyűjtemény (szerk., Keresztély Györggyel, VÁTI) ©

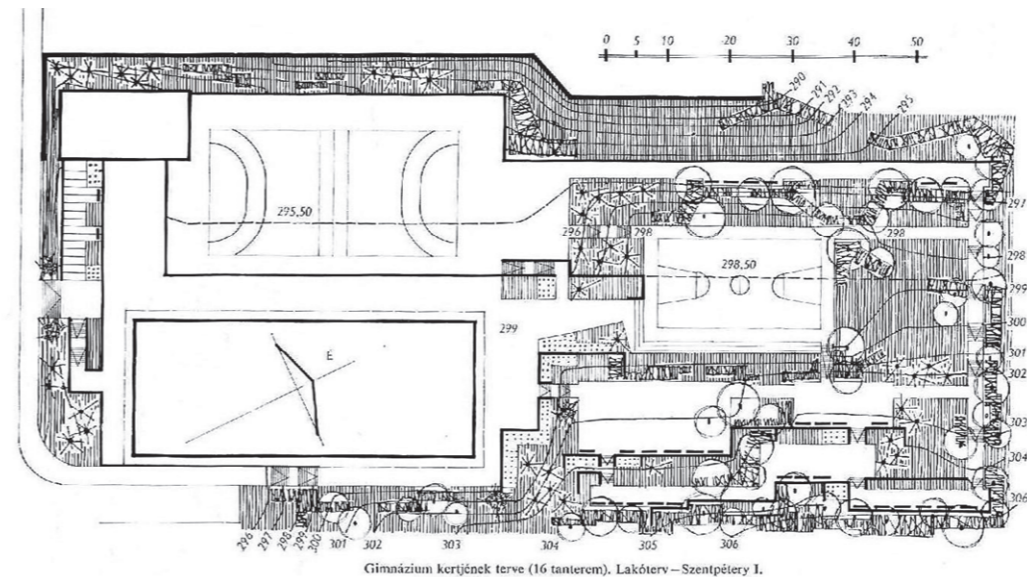
Szentpétery István 1926. augusztus 12-én született Budapesten. 1949-ben az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán aranyoklevelés kertészmérnöki, majd 1962-ben a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Karon okl. mg. gépészmérnöki diplomát szerzett. 1949. november 1-től az Agráregyetemen egyetemi gyakornok volt. 1953-tól 1986-ig a LAKÓTERV, illetve jogelődje a VÁTI kertész tervezője, a zöldterületi szakosztály alapítója. Beosztásai: szakági tervező, irányító tervező, csoportvezető, szakági főmérnök-helyettes, vezető tervező. 1975-től megszűnéséig az ÉVM Központi Tervtanács tagja, 1986. október 1-én kapta meg a vezető tervezői jogosultságot. 1996 nyaráig több, mint 700 munka tervezésében vett részt, RRT, beépítési tervek, beruházási programok, ajánlati és kiviteli tervek (durvatereprendezési, finomtereprendezési, támfal- és lépcsőtervek, burkolati és úttervek, fásítás- és kerttervek, kerítés, kerti berendezések és játszószerkek tervei. Munkásságát a feltétel nélküli szakmai elkötelezettség, az emberi tartás, egymás megbecsülése jellemezte. Ahogy egykori kollégái jellemezték, „nemcsak a támfalak, lépcsők és rámpák nagymestere” volt, hanem mint az életbölcösségek tárháza is kimeríthetetlen volt. Fontosabb munkái Budapesten: III. ker. Bécsi út /völtéglagyár/ Egészségügyi Szakközépiskola, Békásmegyeryi lakótelep durvatereprendezése, hanggátló

domb; IV. ker, Káposztásmegyeryi lakótelep több rész durvatereprendezése; XI. ker, Kelenföldi lakótelep II. és III. ütem egyes részei; XXI. ker, Csepel, Közgazdasági Szakközépiskola; XXII ker., Bartók Béla úti lakótelep. Fontosabb munkái vidéken: Miskolc több lakótelepe, Kórház, Gyermekváros; Nagybátony 427 lakás; Ózd belváros lakóterületei, Bolyok lakótelep nagy része; Paks, Zápor u. 32 tantermes iskola; Salgótarján, Arany János utcai lakótelep, Pécskő utcai lakótelep, Rokkant-telep, Városháza és Múzeum környezete; Siófok, Ezüstpart üdülősor egy része, polygon üzem; Szolnok, Kisgyep lakótelep durvatereprendezés, óvások, polygon üzem; Törökbálint, Kereskedelmi terület durvatereprendezés; Várpalota, Vár környéke és több lakótelep; Veszprém több lakótelep.

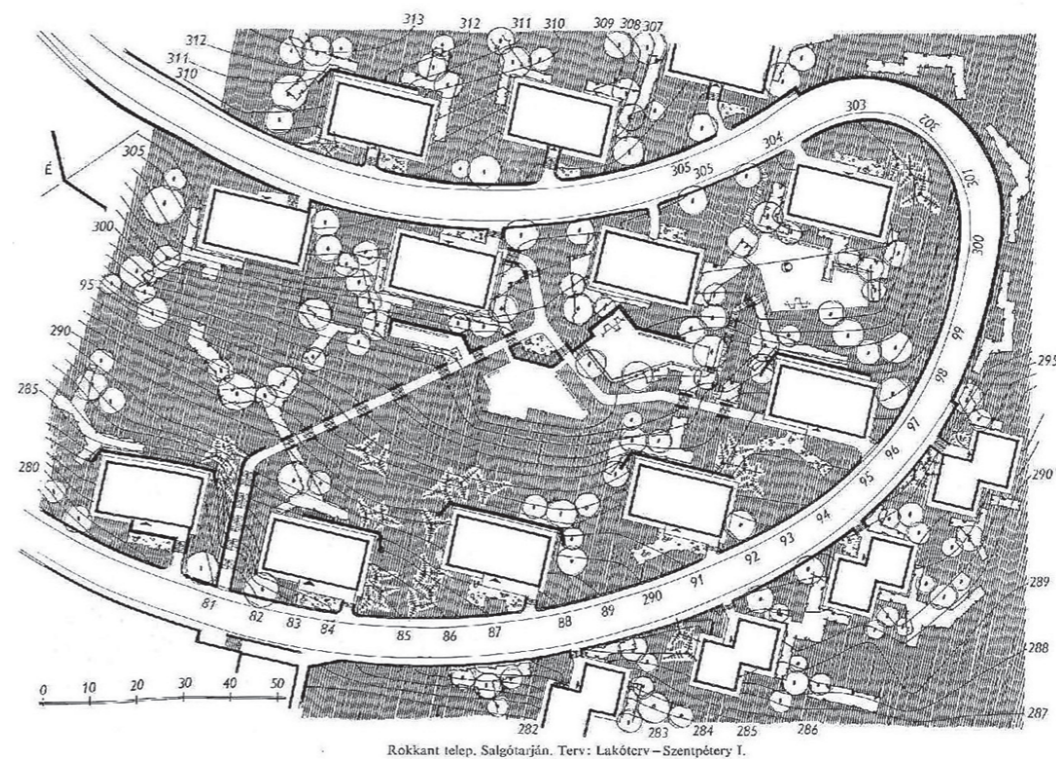
Fontosabb munkái külföldön: Magdeburg, két lakótelep; Stassfurt lakótelep; Vietnam, Uong Bi és Cham Pha polygon üzemek.

Ezekén túl sok bölcsőde, óvoda és iskola szakági terveit készítette el.

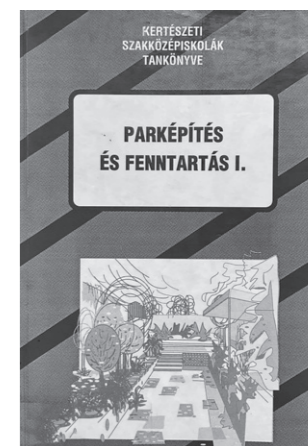
Három középiskolai tankönyv társszerzője, évekig adott elő a technikai minősítő vizsgára előkészítő tanfolyamon, több féléven át oktatott az Ybl Miklós Főiskolán, több előadást tartott a Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán, és 12 évig tartott órákat a Kertészeti Egyetem Kertrendezési és Tájépítési Karán. Több vállalati és miniszteri kitüntetéssel rendelkezett. ☉

Gimnázium kertjének terve (16 tanterem). Lakóterv – Szentpétery I.

Rokkant telep, Salgótarján. Terv: Lakóterv – Szentpétery I.

Órsi Károly 1937-ben született. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán Ormos Imre tanítványa volt. 1960-ben szerzett kertészmérnöki oklevelet. Diplomatervében műemlékvédelmi témát dolgozott fel: a Siklósi várkert helyreállítását, amit meg is valósítottak. 1960 és 1963 között a Fővárosi Kertészeti és Parképítő Vállalat építésvezetője volt (főbb munkái: az újmecsekajjai parkosítás, az oroszlányi hőerőműnél patakszabályozás, hűtőtő-építés, az újpesti stadion pályafelújításai, a lágymányosi vásárváros területrendezése).

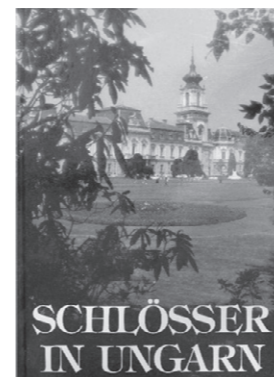
1963-tól a háborútól erősen sérült Budavári Palota kertjeinek helyreállításán dolgozott főkertészként. Az Országos Műemléki Felügyelőség munkatársaként 1964-től feladata lett a műemléki kertvédelem, illetve a történeti kertrekonstrukció elveinek és módszertanának kialakítása. E – hazánkban úttörő jellegű – munkát kezdetben éveken át egyedül, majd az irányítása alatt lévő fiatal munkatársakkal együtt végezte. Kiemelkedő szerepet játszott a magyar történeti kertek feltárásában, a védendő kerttörténeti értékek archiválásában és a védelem érvényesítésében. A műemléki kertek archívuma létrehozásának kezdeményezője volt. Személyével indult el a magyar kertvédelem, amelynek haláláig meghatározó alakja maradt. Számátalan jelentős kastélypark, történeti kert helyreállítása, megmentése és rengeteg középkori kistemplom és jelentős műemlék környezetének

tervezése fűződik a nevéhez. Rendkívül biztos ízlésű tervező volt, és munkáit mindvégig a helyszín iránti alázat hatotta át.

Kezdetektől fogva a történeti kertek védelme, megőrzése volt legfőbb célja. 1972-ben összeállította a magyarországi történeti kertek listáját, majd szisztematikusan megyénként végigjárta, leírta a jelentős kerteket. Több ezres dia- és fotóanyaga óriási jelentőségű, mára forrásértékű. Kidolgozta a helyreállítás, rekonstrukció alapelveit, kerttörténeti kutatásokat végzett, komoly oktató, ismeretterjesztő tevékenységet folytatott cikkeivel, előadásaival. Szakmai hozzáértése, kitartása, iskolateremtő munkássága a társzszakmákkal is elismertette a műfaj létjogosultságát.

A felügyeleti munkák mellett négy évtizeden át igen sok történeti kert helyreállítási tervét készítette el, amik tervezési munkái irányításával nagyrészt megvalósultak. Főbb történeti kert rekonstrukciós munkái az alsóúti, a tatai, a martonvásári, a noszvaji, a szigligeti, a seregélyesi, a nagycenki, a gödöllői, a csákvári, a pápai, a mihályi, a siklósi, a sárospataki, a keszthelyi, a nádasdlaányi, a móri, a bajnai, a fehérvárcsurgói, a bicskei és a pannonhalmi kastélypark és kert helyreállítása.

A történeti kertek helyreállítása és értékvédelme mellett számos műemlék környezetének helyreállítását végezte.

„A kert- és tájépítő az, aki építi a természetet, ott, ahol az eleve szegényes, vagy az emberi „fejlődés” tette azzá. Eleink nagyszerű épített kertjei a világ legszebb részei közé tartoznak, megőrzsük, helyreállításuk elemi érdekünk - és történelmi kötelességünk”... vallotta egy korábbi írásában. Kiemelkedő tevékenységét több szakmai és állami elismeréssel, díjjal jutalmazták. 2002-ben Ormos Imre-emlékérmét, 2010-ben Rados Jenő-emlékérmét, 2014-ben a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje polgári tagozatának kitüntetését kapta meg, de számos település is elismerésben részesítette értékmentő munkájáért.

Hosszú éveken keresztül volt az ICOMOS MNB vezetőségi tagja, a Történeti Kertek Szakbizottságának elnöke, s később tiszteletbeli elnöke.

Alakja már életében legendássá vált, hamisítatlan stílusa, mondásai egy mára eltűnőben lévő világ derűjét őrizték. Neve hallatán az arcokon átfut egy mosoly, mert mindenkinek van egy története: egy kiszállás, egy cukrászda, egy jó hely, amit az ország legeldugot-

tabb szegletében is tudott, hogy hol keressen, és ahol őt is régi ismerősként üdvözölték...

Órsi Károly a hazai történeti kertek védelmében kiemelkedő érdemeket szerzett, és ezzel a táj- és kertépítészeti elismertségét elősegítette, elméletét és gyakorlatát gazdagította. A történeti kertek kutatása, védelme és a történeti kertek rekonstrukciója terén végzett több évtizedes munkássága meghatározó. ©

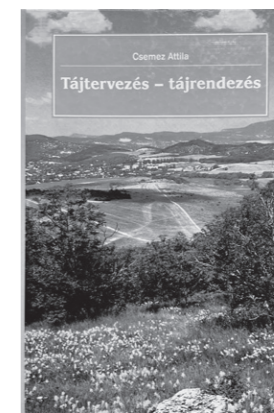

Győrött született 1945-ben, 1948 óta Óbudán lakik. 1963-ban érettségizett az Állami Árpád Gimnáziumban, majd a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Szakán szerzett egyetemi diplomát 1968-ban. 1976-ban városépítés-városgazdálkodási szakmérnöki oklevelet is szerzett a BME-n. Szakmai pályafutását a Vízügyi Tervező Vállalat Talajvédelmi Osztályán kezdte tervezőként, majd 1970-1975 között kutatási feladatokat látott el Mőcsényi Mihály professzor mellett a Kertészeti Egyetemen. 1975-től 1979-ig a Drezdai Műszaki Egyetem Építészeti Karának Tájépítészeti Intézetében aspiráns volt, ahol 1980-ban megszerezte a műszaki tudomány kandidátusa címet. Hazatérve előbb a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Tájrendezési Tanszékének kutatási tanszékvezető-helyettese, majd 1983-tól tanszékvezetője; az önálló Táj- és Kertépítészeti Kar megalakítását követően (1992-től 2012-ig) a Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék vezetője, 2006-2012 között a Tájépítészeti Kar dékánja volt. Az MTA doktora tudományos fokozatot 2003-ban szerezte. 2015-ben vonult nyugdíjba, de továbbra is részt vállal az oktatásban; vendégelőadóként előadásokat, konzultációkat tartott a Budapesti Corvinus Egyetemen és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen is. Jelenleg a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem professor emeritusaként gyakorlatokat vezet, dolgozatokat bírál, vizsgáztat.

Nevéhez fűződik hazánkban a tájértékelési eljárások kidolgozása és az egyedi tájértékek meghatározása. Számos táj- és területrendezési terv és tanulmány, valamint környezeti hatásvizsgálat készítője volt. Sokat foglalkozott a Dunakanyarral, ezen belül az 1980-as években az MTA szakértőjeként a – végül meg nem valósult – Bős-nagymarosi vízlépcső tájrendezési terveinek készítésével, tájökölógiai és tájképi hatásainak vizsgálatával. Szakmai-társadalmi tevékenysége is jelentős. Az MTA Kertészeti Bizottság Tájépítészeti Albizottságának vezetője, a Településtudományi Bizottság társelnöke (2012-ig). A Guckler Károly Természetvédelmi Alapítvány kuratóriumának társelnöke (1992-2013), a HUNGIS Alapítvány kuratóriumának oktatási felelőse (1993-2012), az ÉTE Tájrendezési Szakosztály társelnöke (1980-1989), a Tájépítészek Nemzetközi Szövetsége (IFLA), szakbizottsági tagja (1985 óta). Tagja a Magyar Kertépítészek és Tájrendezők Szövetségének, a MÉK-nek és a MUT-nak. A Virágzó Magyar Kertkultúráért Alapítvány elnökeként részt vesz a Virágos Magyarországért mozgalomban. A Magyarország legszebb szőlőbirtoka verseny zsűrijének 2012 óta tagja. A Design Workshop a Rómaiért (DWSR) civil szervezet vezetőségének tagja. Hosszú éveken keresztül tagja volt a Központi, a Fővárosi, a Pest megyei és a Győrben működő területi tervtanácsoknak. Jelentő-

sebb kutatási munkái: Tájértékelési módszer területi alkalmazása (Tenke Tiborral és Ruzsányi Tivadarral, 1984); Tájképi potenciál értékelési módszertana (Kollányi Lászlóval, 1990); Tájinformációs elemző rendszer kidolgozása az ökológiai tévcselekedetek megelőzése és újabb területhasználati konfliktusok megakadályozása érdekében (1992); Tervek egymásra épülése – A tájrendezési szakági munkarészek készítésének célja és tematikája (1995); A területrendezési tervek környezeti, társadalmi, gazdasági hatásvizsgálata: hatáselemzési tervezési segédlet (szerk. Balogh Ákossal, SZIE, 2000). Jelentősebb tervezési munkái: A Gabcikovo-Nagymarosi vízlépcsőrendszerrel érintett térség tájrendezési tanulmányterve: Tájpotenciál vizsgálat és értékelés (1980); Tájképvédelmi vizsgálat és javaslat a Dunakanyar üdülőkörzet regionális rendezési tervéhez és a fejlesztési program megalapozásához (1988); A Szigetköz rehabilitációs és fejlesztési koncepciója (1993); A tervezett Dunai Nemzeti Park (Szigetköz) és térsége területrendezési terve (1993-2001); Duna-Dráva Nemzeti Park és térsége regionális tájrendezési terve (1995-2001); Magyar-Osziptrák Fertő-térségi fenntartható közlekedési projekt (2001); Esztergom-Komárom és Heves megyékben több település rendezési tervének szakági munkarészei (tájrendezés és természetvédelem, zöldfelületi rendszer, környezetvédelem); Környezetvédelmi tervek a Budapesti Erdészet részére (többségük megvalósult: Ördög-órom, Ezüst-hegy, Apáthy-szikla, Remete-hegy, Róka-hegy, Balogh Ádám szikla); Jelentősebb publikációi: Tájtervezés – tájrendezés (Mezőgazda Kiadó, 1997); Mesél Óbuda földje: Óbuda-Békásmegyer természeti-táji értékei (szerk., Guckler Károly Természetvédelmi Alapítvány, 1998); Óbuda-Békásmegyer területén kialakult tájhasználati konfliktusok feltárása (Guckler Károly Természetvédelmi Alapítvány, 2005); Óbuda-Békásmegyer táji-természeti értékei (BCE Tájépítészeti Kar, 2014); Tájépítészet felsőfokon (szerzőtársakkal, SZIE, 2018). Számos írása jelent meg különböző szakmai folyóiratokban (Városépítés, Területrendezés, Zöldfelületgazdálkodás, Természet-

búvár, Falu Város Régió, Településfejlesztés, Környezet és Fejlődés, Tájökölógiai Lapok, Műemlékvédelem, 4D: tájépítészeti és kertművészeti folyóirat, A falu, Turizmus Bulletin stb.). Néhány jelentősebb írása: A táj esélye: vita a tervezésről, a fejlesztésről, a rendezésről (Falu Város Régió, 2006); Az egyedi tájértékektől a táji értékek kataszterezéséig (Kollányi Lászlóval, Falu Város Régió, 2010); A kálváriák szerepe a tájkarakter meghatározásában (4D: tájépítészeti és kertművészeti folyóirat, 2011); A kálváriák és egyéb vallásos emlékek a Balaton-felvidéken (A falu, 2017); A borturizmus múltja, jelene és jövője az Etyek-Budai borvidéken (Turizmus Bulletin, 2018). Elismerései: Pro Urbe Aranyérem, Budapest (1989); Pro Régió-díj (1997); Ormos Imre Érem (2003); A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí keresztje (2005); Budapesti Corvinus Egyetem Aranyérme (2008); Mőcsényi Mihály Díj (2022). ©

1946-ban született Budapesten. A Kertészeti Egyetemen 1969-ben szerzett kertészmérnöki oklevelet táj- és kertépítészeti szakon. Ezt követően szociológiai és esztétikai tanulmányokat folytatott a MLEE-en és elvégezte a MUT Urbanisztikai Továbbképző Tanfolyamát. 1975-1978 között a Drezdai Műszaki Egyetemen volt ösztöndíjas aspiráns, ahol a Tájépítészeti és Városépítési Tanszéken oktatott és településökológiai kutatásokat végzett. 1979-ben „Városi szabad terek vizsgálata és értékelése, különös tekintettel az ökológiai adottságokra és a növényzetre” című értekezésével kandidátusi fokozatot szerzett. 1996-ban habilitált műszaki szakterületen. 1997-2000 között Széchenyi ösztöndíjas volt. 2008-ban a Pécsi Tudományegyetem Breuer Marcell Doktori Iskolájában „Kortárs kertművészet” című értekezésével DLA fokozatot nyert építőművészet szakterületen. 1969-től dolgozott a Kertészeti Egyetemen, majd annak jogutódjainál. 1978-ban kezdeményezte és megszervezte a Településszociológia című tantárgy oktatását a táj- és kertépítészeti szakon. 1982-2010 között a Táj- és Kertépítészeti, majd a Kert- és Szabadtértervezési Tanszék vezetője, 2000-2005 között a Tájépítészeti Kar dékánja, 2006-2012 között a Budapesti Corvinus Egyetem stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese volt. Számos tantervet készített a tájépítész képzés korszerűsítéséhez és új tantárgyak, így a Településökológia, a Zöldfelületi

rendszerek című diszciplínák tanyagát dolgozta ki, amelyeket bevezetett az oktatásba. 2000-ben kidolgozta és bevezette a szakmai nevezéktanba és gyakorlatba a „szabadtér” kategóriáját, mint a települések térszerkezetének alkotó elemét és a komplex tájépítészeti tervezés tárgyát. A „Kert- és szabadtértervezés” és a „Zöldfelületrendezés” című tárgyakat oktatta több hazai egyetemen: a KÉE Tájépítészeti Karán, a BME Építésztechnológiai Karán, az Ybl Miklós Építőipari és Műszaki Főiskolán és az Iparművészeti Főiskolán. Oktatási-kutatási együttműködést alakított ki több európai egyetemmel, így a Drezdai, a Bécsi és a Hannoveri Műszaki Egyetem szaktanszékeivel. A tájépítésztechnológus képzés mellett több új egyetemi szak létesítésének volt kezdeményezője. 2001-ben munkatársakkal elkészítette az okleveles településmérnöki (urbanisztikai) egyetemi szak akkreditációs anyagát és tanterveit, amely alapján 2002-ben a szakot megalapították, és a képzést a 2003/2004-es tanévben a Tájépítészeti Karon megindították. Kezdeményezője volt a Tájépítészeti Karon a Településépítészeti Tanszék létrehozásának. A bolognai képzési rendszer bevezetése után kidolgozta a településmérnöki mesterszak (MSc), a tájépítészeti és kertművészeti mesterszak (MA), valamint a Master of Landscape Architecture and Design angol nyelvű mesterszak (MLA) akkreditációs szakalapítási doku-

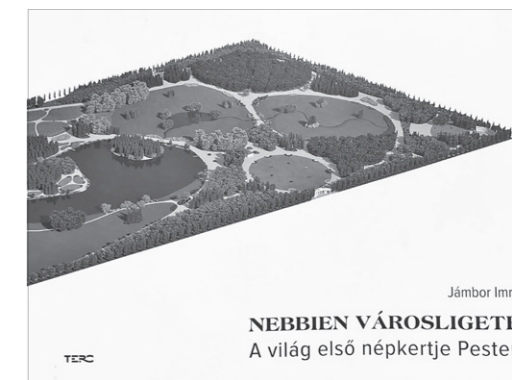
mentumait és képzési programját, amelyeket a BCE Tájépítészeti és Településtervezési Karán megindítottak és sikeresen oktattak. Nyugdíjba vonulása után még 5 évig tanított a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen, és többek közt a pesti Városliget, a Népliget, illetve a Városmajor történeti kutatásával foglalkozott. A Magyar Építész Kamara tájépítészeti tagozatának alapítója és első elnöke, a 4D: Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat lapalapító főszerkesztője volt. Tudományos tevékenysége elsősorban a kortárs kertművészet és szabadtérépítészet elmélete, a településökológia, a zöldfelületi rendszerek fejlesztése területére terjedt ki. Hat könyv és mintegy 170 jelentősebb szakmai tudományos publikáció szerzője.

Több mint száz kertművészeti, szabadtér-építészeti terv szerzője, melyek közül a legfontosabbak:

Gyógynövény Kutató Intézet – bemutató és botanikus kertépítészeti terve (1980); Forma-I autóversenypálya (Mogyoród) környezeti hatástanulmánya, tereprendezési és növénytelepítési terve (1984); Siófok – Jubileumi park városi közkert kertépítészeti terve (1993); Szolnok – Verseggy park rekonstrukciós terve (1993); Zalakaros – Gyógyfürdő tér kertépítészeti rendezési és kiviteli terve (1995); Budapest, Margitsziget, Dominikánus kolostor és környezetének rekonstrukciós terve (1998); Budapest I. Csónak u. 1-3. Ybl-villa (Lónyay-villa) játszó- és pihenőkert engedé-

lyezési terve (2000); Gyula – Csigakert kertépítészeti rekonstrukciós terve: engedélyezési és kiviteli terv (2001); Gyula – Várkerület és sáncrendszer szabadtér-építészeti rekonstrukciós terve: engedélyezési és kertépítészeti kiviteli terv (2002-2003); Szolnok – Magyar rózsák kertje, kertépítészeti engedélyezési és kiviteli terv (2008).

Elismerései: Ormos Imre Érem (2003), Európai Tájépítész Iskolák Szövetségének (ECLAS) Életmű-díja (Lifetime Achievement Award) (2013), Magyar Érdemrend Tiszti keresztje (2019), Mőcsényi Mihály-díj (2020) ☉

1931-ben született, 1949-ben érettségizett, 1951-ben vették fel a Kertészeti Főiskolára, amely akkor még az Agrártudományi Egyetem Kertészeti Kara volt. A harmadév kezdetén – a szakosodáskor – jelentkezett a Kerttervezési Tanszékre, ahová Ormos Imre professzor úr szeminaristaként befogadta. Ez meg is határozta további életét, így lett kertépítő. 1956 tavaszán diplomázott jeles eredménnyel. Első munkahelye az ÉM Parképítő Vállalat volt, ahol a gyakornoki munkakört átugorva művezetőként alkalmazták. Első munkája a MOM irodaház és a kollimátor ház kertépítése, továbbá a Kerepesi úti lakótelep kertészeti munkáinak kivitelezése volt. Párhuzamosan az új Műszaki Egyetem parképítése és egyéb kisebb munkák – Mezőgazdasági Kiállítás, iskolák, kórházak stb. földmunkáinak és parképítési feladatainak – elvégzése szintén rá hárult.

1962-től 1966-ig az FM Ültetvénytervező Vállalathoz került, ahol a nagy szőlő és gyümölcs rekonstrukciós munkák kitzúzési és geodéziai munkáinak ellenőreként és kisebb földmunkák és tereprendezések tervezőjeként dolgozott.

1966-ban kérték fel a Fővárosi Kertészeti Vállalat parképítési ágazatához osztályvezetőnek. Ott dolgozott – 1968-tól főosztályvezetői beosztásban – a vállalkozási és építési osztály irányítójaként nyugdíjazásáig, 1990-ig. Az 1966-tól 1990-ig eltelt közel 25

év volt az építőipar, a mezőgazdaság robbanásszerű fejlődésének időszaka. Irányítása alatt épültek a legnagyobb fővárosi lakótelepi parkok és kertek, régi közparkok újultak meg, újak létesültek. 2004-ben Ormos Imre Éremmel jutalmazták. Nyugdíjba vonulását követően is szoros kapcsolatot ápol egykori kollégáival, a FŐKERT-családdal, amit a korszak legnagyobb értékének tart ma is. Kollégái hallatlanul becsülték azért, mert minden apropóra volt és van egy pár soros verse.

2016-ban így emlékezett vissza a FŐKERT-nél eltöltött időszakra:

„Én az '50-es évektől a '90-es évekig ismerem a FŐKERT-et. Radó volt az igazgató (Dr. Radó Dezső, a FŐKERT igazgatója 1962-1984), aki engem nem ismert. Behívott és elmondta, hogy mi a feladat, ha vállalom, akkor rendben lesz, ha nem, akkor év végén elköszönünk. Az egzsiztenciánk határozta meg a munkánkat. Mindent megtettünk azért, hogy megoldjuk a ránk szabott feladatot... A hollandok, mint híres hajós nép jelszavával éltünk: „Vivere non sed navigare necesse est” – azaz élni nem, de hajózni muszáj!”

„Mi még kordékkal hordtuk az anyagokat”. A munkát szinte katonás rendben végeztük. Amikor ezt a munkát elkezdtük, az egykori Tisza-szabályozás eszközeivel, lapáttal, csákánnyal, talicskával dolgoztuk.”

„Nekem az volt a feladatom, hogy kövessem a technikai fejlődést, ami a kertészetben is az egész világon megjelent, és a vívmányokat bevezessem... A talicska helyét átvette a kisdömpér, a lapátát a rakodógép...a tehetségesebb kubikusokból gépkezelőket képeztünk. És ezekkel az emberekkel, gépekkel építettük a lakótelepeket. Hogy jól vagy rosszul? Azoktól kell megkérdezni, akik akkor költöztek oda, pincékből, a padlásokról... Végül kaptak egy zöld területet, fákkal, bokrokkal... A technikai fejlődés megengedte, hogy máshogy végezzük a feladatokat. 2500 fővel dolgoztunk az '50-es években. Amikor nyugdíjba mentem a létszám 398 fő volt. Elképesztő. És nagyjából a feladatot ma is ellátják. Ennyit változott a világ.”

„A FŐKERT kitüntetett helyzetben volt, nemcsak a magyar, de külföldi versenytársakhoz képest is. Voltak dolgok, amit mi jobban csináltunk akkor.” „Még ilyen nehéz körülmények között is, de jó viszony és családi jelleg volt. Nem volt rossz nálunk dolgozni. Mint az egykori paraszti családokban, a nagygazdaságokban a kisgyerek, a nagypapa, nagymama ellátták a csirkéket, a gyerekcsibéket nevelték, a nő főzött, dolgozott, a férfiak pedig végezték a nehezebb munkát. Ezt a modellt mi valahogy tovább vittük a FŐKERT-nél. Voltak konfliktusok, amiket nem lehetett elkerülni, mint egy jó házasságban, főleg ott, ahol mondjuk négyszázan voltunk az építésnél, 50-60 műszakival és végül elvégeztük, amit kellett. És ebben nagy segítség volt az egykori igazgatónk, Radó Dezső... egy egységes családot alkottunk, és ezt a mai napig fenntartjuk, és így élünk. 25 éve minden hónapban a vállalatunknak az a része, amelyik még él, találkozik. Ápoljuk ezt a kapcsolatot.”

Ahogy visszaemlékezésében olvashatjuk, a kezdeti időszakot az ásó, csákány, lapát, kétkerekű lovas-kordé jellemezte. Kánnár László és az akkori FŐKERT vezetését dicséri, hogy egy viszonylag rövid időszak után a Volvo báger, Fiat dózerek, Gehl rakodógépek, kis dömperek, traktorok, elektromos és pneumatikus kéziszerszámok sokasága lett a technikai eszköztár

meghatározó eleme. Ez új technológiai és szervezeti módszerek kialakítását követelte meg. A hagyományos kertész- és kubikusgárdát kellett magasan képzett gépkezelői, szerelői és önálló munkát végző szakmunkássá kiképezni, amely feladat a változó körülményekhez alkalmazkodó gyors szemléletváltást kívánt. Ebben az időben épületek az új lakótelepek, közparkok és el kellett végezni a régebbiek rekonstrukcióit, amelyek díszítik, színesítik a főváros arculatát. Ez hatalmas munkát, nehéz, de szép feladatot rótt az ágazatra. Fő feladatának a szervezést gondolta. A tervezés, a munkaerő, a szállítás, a gépek és a rendelkezésre álló anyagi erőforrások átgondolt, ökonomikus jó összehangolását tekintette a legfontosabbnak. Tevékenysége kibővült az oktatással is. Több mint húsz éven keresztül tanította az egyetemen a kertépítész hallgatókat az építés-szervezés ismereteire meghívott előadóként.

Kánnár László a FŐKERT legendás ötös fogatának utolsó élő tagja. Dr. Radó Dezső volt az igazgató, dr. Kiác György a főmérnök, Bercsek Péter, Kánnár László és Szendrő József a három főosztályvezető. A fogatot Kecskés Ildikóval, a tervezési osztály vezetőjével kell még kiegészíteni. ☺

Pirk Ambrus szakmai munkássága felöleli a kivitelezést, a „tervműfajok” szinte minden területét a műemléki tervektől a lakóterületek, a városi parkok kertrendezési tervein keresztül a nagyobb tájegységek tájrendezési tervéig. Országos tervpályázatok nyertese. Szakirodalmi munkássága is kiemelkedő.

Pirk Ambrus 1944-ben Gödöllőn született, amely a XX. század elején a magyar szecesszió bölcsője volt. Nagyszülei, Remsey Jenő festőművész és Frey Vilma iparművész, a Gödöllői Művésztelep alkotói voltak. Édesanyjával, Remsey Ágnes iparművésszel és édesapjával, Pirk János festőművésszel néhány évig Gödöllőn élt, ahová a szülői házhoz később is gyakran visszatért.

A művészcsalád légköre, amely a gödöllői szecesszió hagyományából táplálkozott, jelentette a gyökeret és az éltető talajt is Pirk Ambrus munkásságának kibontakozásához.

Ez összecsengett a szecesszió ösztönzésére törekvő szellemiségével, ami egyben egy életformát is jelentett, amely áthatotta az élet minden művészeteken kívüli területét is. Pirk Ambrus ezeket a hatásokat később saját kertművészetében ötvözte, és fejlesztette tovább.

Munkásságában – mint ahogy a szecesszióban is –, megtalálható a növényi motívumokból levezetett formarendszer. Ez látható a természetben vagy a kép-

zeletében megszületett terményeket idéző díszkútjai, szökőkútjai és a növényi indák kacskaringóit stilizálva alkalmazó kandeláberei, utcabútorai esetében. De más párhuzamokat is megfigyelhetünk. Pirk Ambrus táj- és kertépítészetében, a szecesszióhoz hasonló univerzalitás valósult meg. A létesülő terv minden elemét összhangban álmolta meg, a környezet legapróbb részleteitől a kert, az utca, a tér, a város és a táj nagyobb összefüggésrendszeréig. Univerzális táj- és kertépítészeti terveiben, a növények és sziklák kiválogatásán és csoportosításán túl, iparművészeti szinten, ő maga tervezte meg az összes elemet és berendezést: a csobogókat, a díszkútakat, a szökőkútakat, a vízeséseket és tavakat, a kerti- és utcabútorokat, a kandelábereket, a szeméttárolókat, a csatornafedlapokat épp úgy, mint a térelválasztó elemeket, hirdető oszlopokat, lépcsőket vagy burkolatokat.

Megvalósult tervei ezért idézik művészi színvonalon a természet és az ember alkotta táj harmóniáját.

Ez a háttér tette lehetővé, hogy több jelentős városunk (Győr, Székesfehérvár, Pápa, Kőszeg, Sopron, Szeged, stb.) városközpontjának arculatát megtervezze, amelyek fokozatosan megvalósulva több évtizedre meghatározták e települések közterületeinek arculatát.

Pirk Ambrus tervezte Kőszegen a Fő teret, az utcabútoroktól a kandeláberekig, a fedlapoktól a szökőku-

tagig, Székesfehérváron a Városház teret és környezetét, Győrben a fő gyalogos utcát és környezetét.

Utca- és kertbútorai, kútjai, szökőkútjai, kandeláberei, stb. megtalálhatók pl. Budapesten, Székesfehérváron, Győrben, Pápán, Esztergomban, Szolnokon, Szegeden, Hévízen, Kőszegen és országsszerte más városokban.

Országos és helyi tervpályázatok díjazottja volt, 2014-ben Pro Urbe Szentendre kitérítést kapott.

Önálló és csoportos kiállításokon is szerepelt munkáival.

A Budapesten megrendezett Európai Kert konferencián a négy legszebb magyarországi kert között három kertjét mutatták be.

Egy évtizedig küzdött a Pirk János Múzeum megvalósításáért.

Pirk Ambrus és Szentendre:

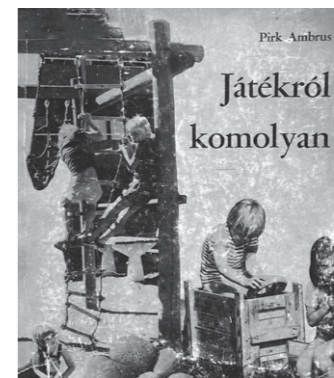
Szentendre Főkertésze volt, 1968-1970-ig.

Harminc éven keresztül tevékenykedett a Műemléki Albizottság tagjaként.

Ezalatt városáért odaadó szeretettel és szakértelemmel dolgozott.

Megjelent szakkönyvei:

Ötletek a kert berendezéséhez és a Játékról komolyan c. munkái. ©

Maurer-Klimes Attila 1968-1973 között végezte tanulmányait a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítész Szakán.

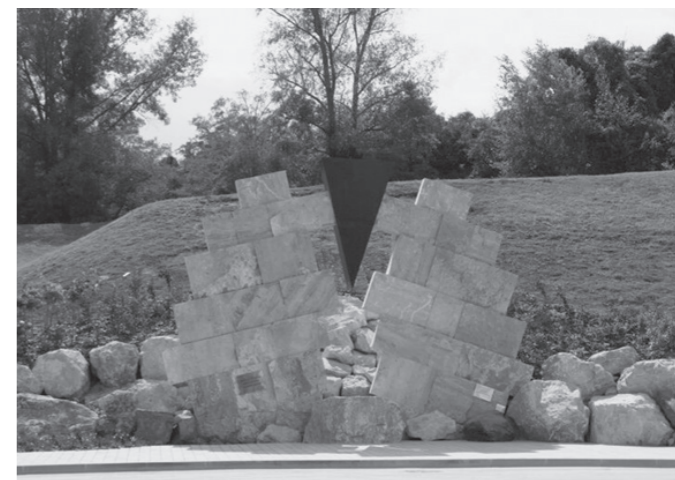
Dolgozott az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet Martonvásári Kastélyparkjában majd végzése után 1973-1974 között a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalatnál, 1974-1989 között a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál. A rendszerváltás után 1990-1995 között szellemi szabadfoglalkozású tervezőként majd 1995-2020 Kertkóktél Kft. önálló vállalkozást vezetett.

Tervezői tevékenysége az „alapoktól” felépített tudástárra és a szakmán túlnyúló, gyakorlati ismeretekre épül. Legtöbb megvalósult munkájának közös jellemzője: a műszaki összetettség, az átgondolt anyaghasználat, a növényfajok igényes kiválasztása, amely rendszerint egy-egy különleges – az adott helyre jellemző – egyeddel egészül ki.

Munkái közül kiemelést érdemelnek: Városliget rekonstrukciójának részfeladatai - közlekedési park, szánkódomb, szoborpark 1974-1976; Margitszigeti rekonstrukció - Japán kert és környékének kialakítása; Tatai Angolpark rekonstrukciója 1983-1987; Tatai Öreg-tó sétány kiépítése; Dunaharaszti szabadidőközpont, bányatavak rekultivációja 1998; Bábolna településközpont, lovas létesítmények, igazgatási központ; Balatoni kikötők és yacht klubok - Badacsony, Balatonföldvár, Balatonlelle, Balatonfüred,

Siófok, Alsóörs, Keszthely 2001-2006; Fővárosi Gázművek Rt. központja, Budapest, Köztársaság tér; Semmelrock bemutató- és mintakert, Ócsa; Semmelrock cég kiállításai a BNV-ken és Pozsonyban; Környe településközpont, óvoda, bölcsőde és közterek, 2014; Villakertek, magán rezidenciák; II. világháborús emlékmű, Nyergesújfalú, 1991; Nemzeti Kőbányászati Emlékhely, Dorog, 2015.

A Kertészeti Egyetemen, a táj- és kertépítész oktatásban, az „Anyagismeret” tantárgy meghívott előadójaként dolgozott nyolc éven keresztül. Az „Anyagismeret” tantárgy mellett fakultatív kurzusokat vezetett a kertépítészeti kivitelezés gyakorlatáról. Munkahelyi látogatásokkal, szakmai gyakorlatok szervezésével, üzemek, bányák, építőipari kiállítások megtekintésével segítette a tananyaggal való gyakorlati ismeretek megszerzését. ©

Baloghné dr. Ormos Ilona 1966-ban a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán végzett mint kertészmérnök, 1975-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen városépítési-városgazdálkodási szakmérnöki diplomát szerzett. 1993-ban mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot nyert el.

1966-67-ben a Bécsi Városi Kertészeti Vállalatnál gyakornok, 1967-68-ban a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál kivitelező kertépítész volt. 1969 és 1993 között a Kertészet Egyetemen dolgozott tudományos munkatársként, majd egyetemi adjunktusként. 1994 és 2007 között a Budapesti Corvinus Egyetemen volt egyetemi docens. Nevéhez fűződik 2002 és 2004 között OTKA támogatással a Kerttörténeti Archivum létrehozása és az Ormos Imre Alapítvány létesítése. Az ICOMOS magyar nemzeti bizottsága kerttörténeti szakbizottságában több cikluson át töltötte be az elnöki tisztséget.

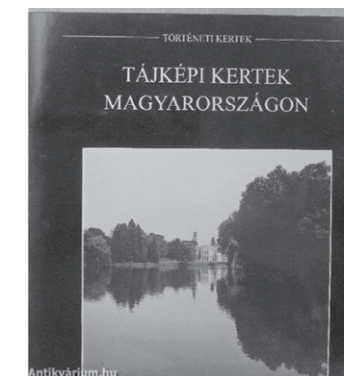
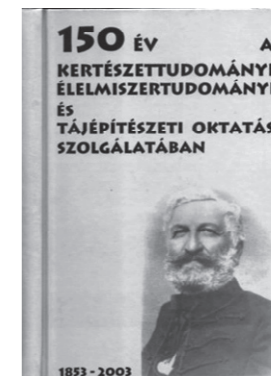
Szakterülete a kertművészet-történet volt. Főbb kutatási témái: a műemlékvédelem kertépítészeti feladatai - a világörökség gondozása, a hitelesség a kertépítészetben - történeti kertek rekonstrukciója és a kertépítészet-történeti archívum kialakítása voltak. Baloghné dr. Ormos Ilona 36 évet dolgozott az egyetemen, illetve azok jogelődjein. Megalakulása óta vezette a Kertművészeti Tanszékot. 6 éven át a Tájépítészeti Kar dékánjaként, majd újabb

3 évig az oktatási ügyek dékánhelyetteseként dolgozott. Tanterv- és oktatási program fejlesztési tevékenysége elismerésre méltó. A Karon folytatott oktatói tevékenysége mellett több más egyetemen is rendszeresen tartott előadásokat német és francia nyelven is (BME Építészmérnöki Kar). Megszervezte az általa irányított tanszék gondozásában a Kertépítészeti műemlékvédelem szakirányon az oktatást.

Tudományos tevékenysége a kertépítészet-történet és műemlékvédelem területére terjedt ki, a kerttörténeti adatbázis létrehozásában úttörő szerepet vállalt. Több OTKA és más nagyobb léptékű pályázat témavezetője volt, amelynek bevételeit a tanszék oktatási lehetőségeinek fejlesztésére fordította. A tudományos utánpótlás képzésében aktívan vett részt témavezetőként és a Doktori Iskola előadójaként. Számos idegen nyelvű és magyar publikációja van, amelyek hozzájárulnak a szakma nemzetközi jó hírnévéhez. Nemzetközi szakmai kapcsolatai széleskörűek voltak. Aktív tevékenységet fejtett ki a hazai és nemzetközi tudományos és szakmai közéletben, illetve testületekben. 8 éven át volt titkára az IFLA Magyar Tagozatának, valamint elnöke az ICOMOS Történeti Kertek Magyar Bizottságának. Szakmai tudományos periodikák szerkesztő bizottságaiban dolgozott.

Díjai:

- Magyar Műemlékvédelemért-díj (1998)
- Ormos Imre Érem (2007)
- a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje (2007)
- Möller István- emlékérem (2009) ©

Több mint fél évszázados szakmai munkája során – tájépítésként, területi tervezőként és urbanistaként – az épített és a természeti környezet formálásával, összhangjának megteremtésével, illetve helyreállításával foglalkozott.

Szakmai feladatai rendkívül sokrétűek.

Tanára, Mőcsényi Mihály professzor úr javaslatára került első munkahelyére a Pest megyei Tanács Tervező Vállalat – Kaszta Dénes által vezetett – magasépítési osztályára, ahol egyaránt kapott kertépítészeti feladatokat – Vác és Gödöllő akkor épült lakótelepei zöldfelületeinek tervezését – és városrendezési, környezetrendezési feladatokat. Kaszta Dénes komplex látásmódja, a szakmai munka iránti igényessége és pontossága azóta is követendő példát jelentett számára. Ott tanult meg együtt dolgozni az építészekkel, a társszakmák képviselőivel.

Még pályakezdő tervezőként a kor meghatározó néprajzos szaktekinetélyei (Hoffmann Tamás néprajzprofesszor és munkatársai) társaságában volt alkalma az eredeti helyszíneket bejárva részt venni a később a Szentendrei Szabadtéri Múzeumba kerülő épületek kiválasztásában, az épületegyüttesek eredeti környezetének tanulmányozásában. Ezt követően vehetett részt a Skanzen telepítési tanulmányterve kidolgozásában, az egyes tájegységek környezetrendezési tervei megalapozásában.

A táji- természeti és az épített környezet formálásának társadalmi, szociológiai összefüggései fontosságára (mentora és mestere) Kemény Bertalan hívta fel a figyelmét. Vele együtt kezdett el dolgozni térségi rendezési- és fejlesztési tervek kidolgozásában is. Szakmai és emberi értékrendje azóta is iránymutató volt számára.

Szakmai életútja gerincét a Főváros és térsége tervezése tette ki. Közreműködő tervezőként 1972-től vett részt a Budapesti agglomeráció első regionális rendezési tervei készítésében (1975-ben, illetve 1985-ben). E vonatkozásban Kemény Bertalan mellett a BUVÁTI részéről a velük együtt dolgozó Preisich Gábor iránymutatása volt számára meghatározó.

A rendszerváltozást követően 1994-ben kolleganőivel és kollegáival együtt alakította meg a PESTTERV Pest megyei Terület- Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft-t, amely az elmúlt évtizedekben a térség tervezésének egyik meghatározó szereplőjévé vált. A cégnek a megalakulása óta vezető tervezője és vezetője. A változó körülmények között is sikerült megőrizni a cég törzsgárdáját.

1990 után részt vett szinte valamennyi Főváros környékét érintő területi koncepció és terv kidolgozásában (közte a széleskörű szakmai együttműködés eredményeként készült és még mindig hatályos Budapesti Városfejlesztési Koncepciója kidolgozásában).

Felelős tervezője volt a Budapesti agglomeráció zöldövezetei programja kidolgozásának és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terveinek (2005-ben, 2011-ben, illetve 2018-ban is).

Ezek a tervek képezték az alapját azoknak a törvényeknek és törvénymódosításoknak, amelyeket – az országgyűlési elfogadás után – alapját képezik a térség szerkezete alakításának és a differenciált területszabályozásnak, mindez a hosszú távú fenntarthatóság szolgálatában.

Az agglomeráción (illetve Pest megyén) túl Békés, Vas, Veszprém és Zala megye területrendezési tervei felelős tervezőjeként és tájépítészeti-, környezetfejlesztési munkarészei kidolgozójaként alkalma volt javaslatokat kidolgozni a táji- és az épített környezet összhangjának elősegítésére.

Tájépítésként irányította a Fertő-Hanság Nemzeti Park regionális rendezési tervének készítését, majd az ezredforduló után (Kollányi László tájépítész kollégával és számos építész kolléganővel és kollégával együttműködve) a Fertő világörökség kezelési tervének kidolgozását.

E terv nem került a kormány által elfogadásra, mivel az ellentétes javaslatokat fogalmazott ahhoz képest, amit a táj védelmét és fejlesztését háttérbe szorító fejlesztők és beruházók elvártak. A szakmai munkán túl évtizedek óta részt vett a szakmai

közéletben. A Magyar Urbanisztikai Társaságnak negyven éve tagja és két cikluson keresztül volt a Társaság elnökségének tagja is.

Az elmúlt 12 évben (három cikluson keresztül) volt a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozatának elnöke.

A tagozat vezetőségében is akkor tudott eredményeket elérni a tájépítész szakma ismertsége és elismertsége növelése, illetve az építészekkel való együttműködés elmélyítése érdekében, amikor egyetértés és együttműködési készség alakult ki a szakmagyakorlók között a közös célokban és e célok elérését szolgáló eszközökben. (Ilyenek voltak a már harmadik alkalommal (5 évente) megrendezett TÁJODÜSSZEIA kiállítások, a kapcsolódó szakmai rendezvények, a 2022-ben már 10. alkalommal megrendezett Év Tájépítésze, illetve az Év Junior Tájépítésze programok, valamint a Mőcsényi Mihály-díj kezdeményezése).

Eredményeket elérni együtt, szakmai összefogással volt lehetséges. ☺

2009

Petrányi Endre (1944)

Petrányi Endre nemcsak a kertépítés területén végzett nagyon igényes munkát, hanem a táj- és kertépítész képzésben is folyamatosan közreműködött, s ezzel átadta gyakorlati tapasztalatait hallgatóinknak.

Az irányításával kivitelezett kertek, játszóterek, sportlétesítmények mértékül szolgáltak a kivitelezési munka színvonalára, a megbízókkal, tervezőkkel való együttműködés, a minőség szempontjából egyaránt.

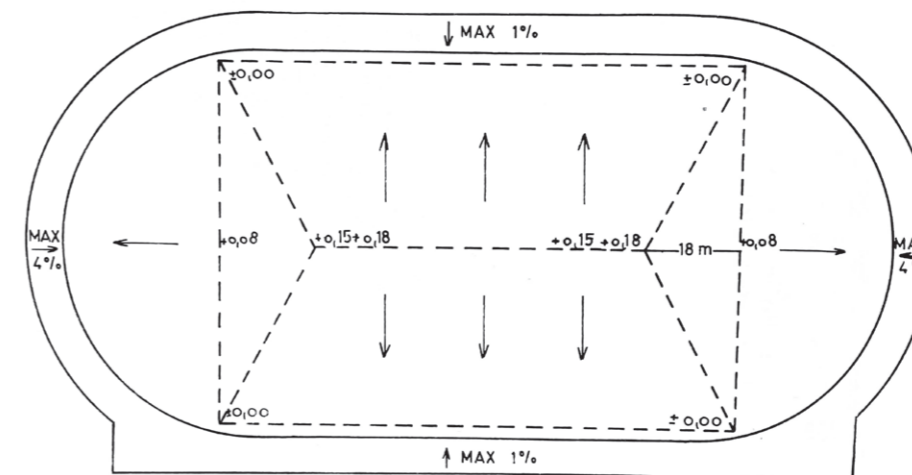
Petrányi Endre rövid szakmai életrajza:

- 1962-1966 Budapesti Kertészeti Főiskola, kertépítész szak
- 1967. jan. 25. Kertészmérnöki diploma (Az első, hivatalosan kertépítész szakon végzett évfolyam hallgatójaként!)
- 1967-1994 Sasad Mgtsz Kertépítő Ágazatban tervező, előkészítő, építésvezető, telepvezető-helyettes: Kertépítési munkák, sportpálya-építések kivitelezése, tervezése
- 1969-1970 Sasad ösztöndíj: Bécsi Városi Kertészetnél kertészeti kivitelezés tanulmányozása, WIG kiállítás előkészületeinek tanulmányozása
- 1983-1989 Sportinvest (Szakcsoport, majd Kisszövetkezet): sportpályák, kertépítési munkák tervezése, kivitelezése
- 1988-2008 Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, majd Szent István Egyetem, illetve Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Karán kertépítészeti

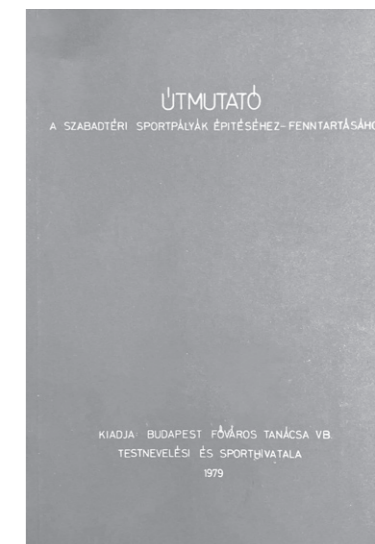
árképzés és kivitelezési gyakorlat oktatása meghívott, külső előadóként.

1994-1999 Petrányi Bt. ügyvezető. Kertépítés, sportpálya-építés, tervezés

2000 Granuflex Kft. Vörössalakos, műfüves, műanyag-burkolatú sportpályák tervezése, kivitelezése, játszóterek tervezése, építése ☉

① PÁLYA BOGÁRHÁT KIKÉPZÉSE

Baraczka Katalin 1965-ben szerzett mérnöki oklevelet a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, ahol 1962-1965 között Ormos Imre kerttervezési szakszemináriumának volt hallgatója. 1974 - 1975 között a BME Építésmérnöki Karán a városépítési-városgazdasági szakmérnök képzésen vett részt, és szakmérnöki oklevelet szerzett. 1965 - 1970 között a Fővárosi Kertészeti Vállalat Parképítési Főosztály Vállalkozói Osztályán gyakornokként, majd tervezőként vett részt a parképítések előkészítésében. 1965-ben fél évig Bécs Főváros Kertészeti Hivatalában dolgozott tervezőként. 1970 - 1996 között a Budapesti Városépítési Tervező Vállalat majd RT - Városrendezési Iroda Zöldfelületi Szakosztályán, ill. a Kert- és Tájtervezési Osztályán tervezői majd szakosztályvezetői munkakörben dolgozott.

1994-ben alapítója és 6 éven át vezetője volt a VÁR-KERT Műszaki Tervezési Kft.-nek, amely 1999-től önálló tervező vállalkozásként működik sikeresen.

2004-ben alapította a 1001 TÉR Tájépítészeti és Szolgáltató Kft-t, amelynek keretében jelenleg is aktív vezető tervezőként dolgozik.

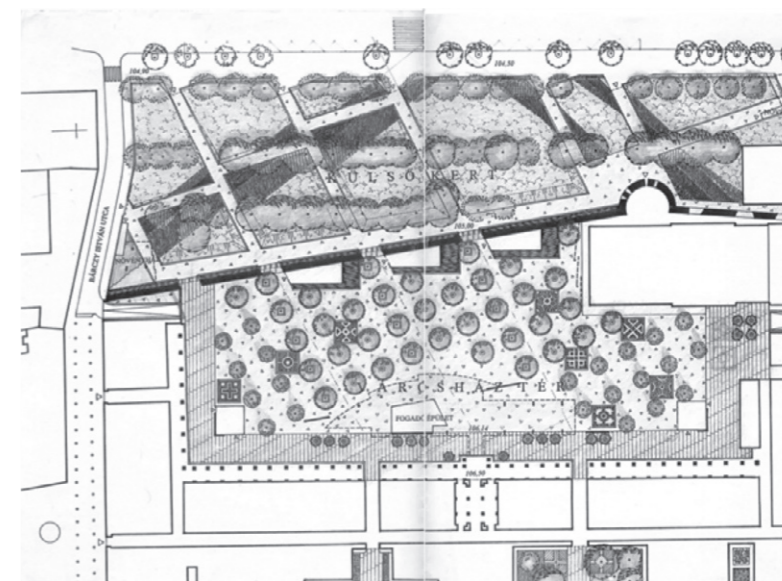
Baraczka Katalin egész életútját és szakmai tevékenységét a minőség, a tervezői igényesség, a kiemelkedő tehetség és a szakmai elkötelezettség jellemzi.

1970 és 2005 között mintegy 30 tervpályázaton vett részt döntően nyertes pályaművek szerzőjeként,

vagy társszerzőjeként. Ezek közül szakmailag a legjelentősebbek a következők voltak: 1972 és 1973 Nemzeti Sírkert pályázatok; 1973 Városliget rendezési tervpályázat; 1974 Gellérthegy víztározó tájba illesztése; 1987 Mezőkövesd Szabadidő Központ; 1990 Budapest Hősök tere; 1993 Expo gyalogos tengely; 2002 Pécs Búza tér rendezési tervpályázat. Számos kiemelkedő színvonalú kertépítészeti, ill. városrendezési terv szerzője. Jelentősebb, a városrendezéshez kapcsolódó munkái voltak a budapesti nagy közparkok távlati fejlesztéséhez készült részletes rendezési tervek: 1988 Margitsziget; 1992 Városliget - Hősök tere; 1993 Népliget; illetve új közparkok kialakítására készített tervei, pl. a Kőbánya-Óhegyi park, amelynek részletes rendezési és beruházási programterve alapján készült a kivitelezése (1972). Kiemelkedő jelentőségű módszertani munkája a Budai Hegyvidék beépítésének felülvizsgálata (1991), amelynek témafelelőseként 6 kerület hegyvidékének városrendezési vizsgálatát és javaslatait fogta össze, és munkatársaival kidolgozták a környezet védelme érdekében szükséges intézkedéseket. Megvalósult kertépítészeti-szabadtérépítészeti kiviteli tervei közül jelentősebbek a lakótelepek kertjei a 70'-es évekből (Zuglói, X. Kerepesi úti, IV. Szérvűskert utcai), a 80'-as évekből (XX. Szentlőrinci út és VII. kerületi tömbrehabilitáció), majd a 90'-es évekből a lakópar-

kok kertjei (II. Csejtej utca, II. Csátárka-Zöldlomb utca, III. Mikoviny utca, XI. Beregszászi út, XII. Tündérvárkert) és a 2000-es évekből (III. Kiscelli utca, III. Platánliget, II. Völgy utca).

Kiviteli tervei alapján számos köztér, közpark létesült, így - a Metro és HÉV építéséhez és a Duna-hidak felújításához kapcsolódóan: Bp. I. ker. Bem tér átépítése (1972), IX. ker. Nagyvárad tér felújítása (1978), IX-XI. Petőfi híd térsége (1979), a Gellérthegy víztározó környezete (1974-1979), Eger, Dobó tér (1979-1980), Bp. VII. ker. Hevesi Sándor tér (1995) és 2000 után az I. ker. Corvin tér, valamint az V. ker. Szomorj Dezső tér, Kéthly Anna tér. ©

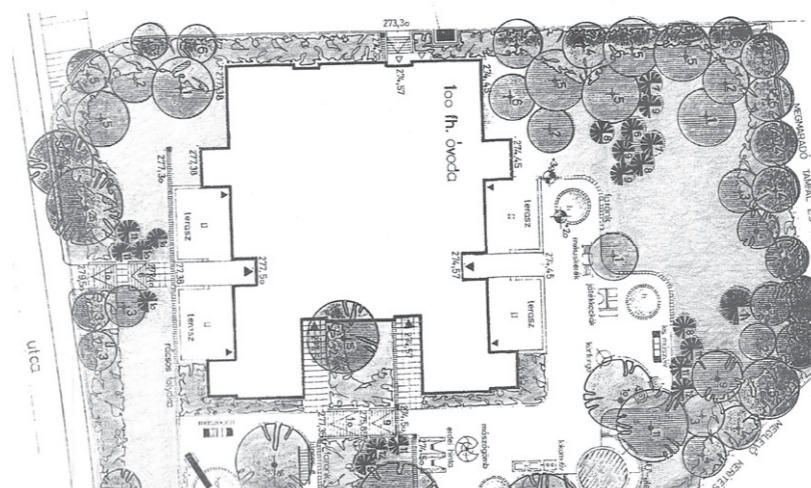
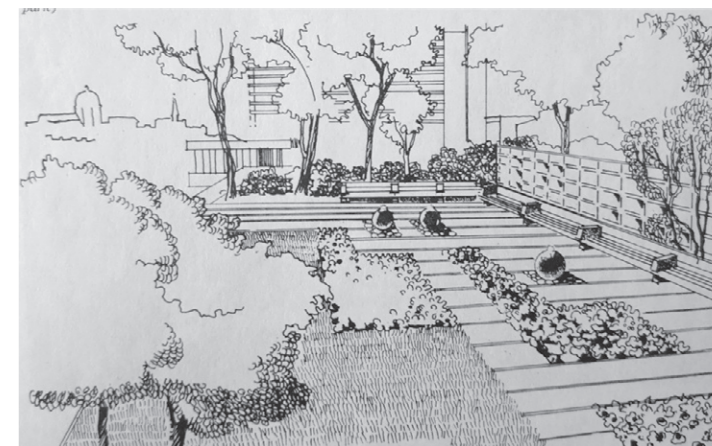

Kecskésné Szabó Ildikó 1962-ben szerzett oklevelet a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, majd szakmérnöki oklevelet 1983-ban a Budapesti Műszaki Egyetem városépítési-városgazdasági képzésén. 1962-1993-ig dolgozott a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál, mint kerttervező mérnök. A Vállalatnál folyó tervezési munkának 1967 óta volt a vezetője nyugdíjba vonulásáig.

A hazai tervpályázatok aktív résztvevője és számos esetben nyertese is volt a 70-es években. Megnyerte a Népliget rendezésére kiírt tervpályázatot (1970), a komplex kísérleti játszókertekre és játszótéri elemcsalád tervezésére kiírt országos pályázatot (1978) és a nagymarosi vízlépcső tájbaillesztésére és környezetrendezésére kiírt országos tervpályázatot (1985). Második helyezést ért el a Városligetre (1974), Vác belváros rendezési terve (1978), illetve a Domony-völgyre kiírt tervpályázatokban (1983).

Szakmai illusztrációs tevékenysége kiemelkedő. Több mint 40 zöldfelülettel foglalkozó szakkönyv illusztrációit készítette. Könyveket illusztrált többek között Bercsek Péter, Cselőtei László, Debreczy Zsolt, Fekete Zoltán, Frenyó Vilmos, Kiác György, Lelkes Lajos, Márk Gergely, Makara György, Mészáros Zoltán, Nagy Béla, Oláh Sándor, Radó Dezső, Sipos Béla, Sembery Istvánné, Sulyok Mária, Szendrői József, Tóth Imre, Wertán Zsolt számára. Szakírói tevékenységével hozzájárult a táj- és kertépítész szakma

elismertetéséhez. Számos fővárosi közpark hazai és külföldi kertészeti kiállítás tervezője. Kertészeti kiállításokat tervezett Bécsben (Wiener Internationale Gartenschau „Wig 64” és „Wig74” Magyar kert (1963, 1974), Moszkvai virágkiállítás magyar rész (1965), Interflora magyar pavilon, Nizza (1977), Virág a lakásban kiállítás, BNV, Budapest (1969). Tervezői tevékenysége mellett 1984-2008-ig aktívan vett részt a Tájépítészeti Kar munkájában, mint címzetes egyetemi docens a Szabadkézi Rajz és a Tervezésgrafika című tantárgyak oktatójaként. Rajztudását számos generáció köszönheti neki. Kiemelkedően magas színvonalú tervezői munkái közül néhány: az első minta játszókert Diószegi úti mintajátszótér (1964); Jászai Mari tér (1967); Tóth Árpád sétány (1968); Klauzál tér (1968); Petőfi tér (1969); Margitszigeti szökőkút környezete (1962), Margitszigeti felnőttek kertje (1971); Rege park (1971); WIG 74 pavilon bemutatók magyar része (1973); Városliget rendezési terve (1974); Zsigmond tér (1976); Károlyi kert (1977); Újpalota, Komplex kísérleti játszókert (1979); Vár, Anjou- sétány (1979); Almássy tér (1982); Újpalota, Pihenő és Sportkert (1983); árosliget, Új Nemzeti Színház környezete (1986); Hotel Aquincum környezete (1991). ©

Dr. Rácz Tamás tájépítész több évtizedig a VÁTI-ban tevékenykedett. 1972-76 között a VÁTI - ENSZ Termáلتurizmus Központi Tervező Osztály csoportvezetője, 1974-75 között a UNDP ösztöndíjasaként az USA-ban tanult. 1976-81-ig a VÁTI-n belül tájrendezési csoportvezető, 1982-84 között a VÁTI - Agroökológiai Potenciál Értékelő Csoport vezetője. 1981-ben a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen vízügyi szakmérnök képesítéssel egészíti ki táj- és kertépítészeti szakon szerzett kertészmérnöki diplomáját. A Pest megyei Agroökológiai Potenciál értékelése közben dolgozza ki az első magyarországi számítógépes területi információs rendszert. Az országban elsők között alkalmazza a térinformatikát a területi tervezésben, környezeti vizsgálatokban.

1982-ben a VÁTI-ban végzett csoportvezetői, vezető tervező munkái mellett az elsők között alapít tervezői magánvállalkozást az akkor lehetővé váló (GMK) kereteken belül. Az ÖKOPLAN (egy saját fejlesztésű motoros sárkányról történő) légifelvételéssel, légifelveleles kiértékeléssel és térinformatikával, valamint regionális tervezéssel kezd foglalkozni. Szolgáltatásait több alakuló nemzeti park igazgatósága, város és vállalat is igénybe veszi, sőt 1989-ben a cég Mauritiuson is végez berepüléseket.

1989-91 között Rácz Tamás a Massachusetts Egyetemen (USA) Master of Landscape Architect oklevelet

szerez, majd 1994 -ben az MTA Mezőgazdasági Tudományok kandidátusa fokozatot is megszerzi.

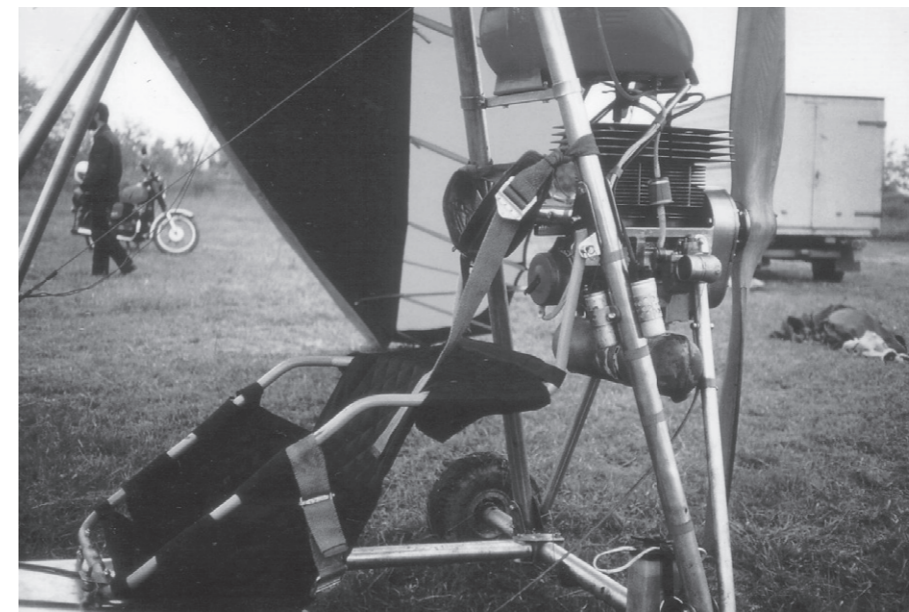
Tanított a Kertészeti Egyetem Tájrendezési Tanszékén, a GATE Vízgazdálkodási és Környezet- és Tájgazdálkodási Tanszékén, a BME-n, a Közép Európai Egyetemen, a Massachusetts Egyetemen és a Kansasi Állami Egyetemen. 1996-tól az MTA Tájépítészeti albizottságának tagja.

1992-ben fordul érdeklődése a regionális Duna-kutatás felé, amikor minisztériumi megbízásból cégével elkezd fejleszteni a Felső-Duna szakasz Környezeti Alinformációs rendszert.

A Dunai Kormánybiztos megbízásából generálszervezőként elkészíti a Szigetközre készült vízmegosztási-műszaki változatok elemzését, részt vesz szakértőként a szlovák-magyar vízmegosztási tárgyalásokban a hágai döntés után.

Nevéhez fűződik a meanderező változat kidolgozása, illetve a szlovák ún. anabranh változatnak a kisminta kísérletben történő paralel megmodellezése. Az ebből születő ún. SZITE-javaslat megalapozása, működőképességének bizonyítása aktív szervező-tervező munkájának az eredménye. Irányítása alatt a bevont magyar és szlovák vízépítő-, erdész-, ökológus szakemberek és helyi természetvédő szervezetek konszenzusra jutottak a Szigetköz vízpótlását illetően. Alvállalkozóként részt vesz a Duna hajóz-

hatóságát vizsgáló megvalósíthatósági tanulmány elkészítésében, ahol külön erre kidolgozott saját fejlesztésű rendszerrel eddig soha nem tapasztalt mélységű morfológiai, helyszínrajzi, ökológiai, hidrológiai, botanikai, zoológiai információkat gyűjt a teljes magyar Duna-szakasz mellékágrendszereiről. Munkája nyomán a formálódó Duna Stratégiának eleme lett a mellékág-rehabilitáció ☺

Gerzánics Annamária 1977-ben szerzett mérnöki oklevelet a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Szakán, ahol az akkor még tanító Ormos Imre, Mőcsényi Mihály és Balogh András tanítványa volt. 1986-ban okl. városépítési-városgazdasági szakmérnöki képesítést szerzett a Budapesti Műszaki Egyetem Építész-mérnöki Karán. 1994-ben védte meg „A tájtörténet és a tájhasználat összefüggései” című kandidátusi értekezését. Tudományos kutatási területei, publikációinak témái a tájfogalom értelmezése, a tájtörténet és a tájhasználat összefüggései, az új tematikával és metodikával készülő területrendezési tervek szabályozási lehetőségei köréből kerültek ki.

Első munkahelye 1977-1982 között a Városépítési Tudományos és Tervező Intézet volt, ahol gyakorló tervezőként az általános rendezési tervek tájrendezési, környezetvédelmi munkarészeit és a településrendezési tervek zöldfelület-rendezési és környezetvédelmi munkarészeit készítette. Ezt követően a kormányváltások után mindig változó nevű szakmai irányító főhatóság munkájában a területrendezésért felelős főosztályon hét évig főelőadóként, majd kilenc évig osztályvezetőként és végül tizenhárom éven át főosztályvezető-helyettesként vett részt. Következésként képviselve, gyakran súlyos vitákat felvállalva a tájépítész és az urbanisztika szakmai szempontjait és törekvéseit. Számos munkája mellett

talán a legjelentősebb az első törvénnyel jóváhagyott területrendezési tervben, a Balaton-törvényben, és a törvény alapjául szolgáló terv létrejöttében való közreműködése, valamint a hozzá tartozó végrehajtási rendeletek (különös tekintettel a vízpart-rehabilitációs tanulmányterveket jóváhagyó tárcarendeletekre) megalkotása, a sokszereplős tervezési folyamatban a megbízói feladatok képviselője, az egyeztetések irányítása és a jogalkotási munkában az előterjesztő szakmai képviselője. A rendszerváltást követő új jogszabályi környezetnek megfelelően átalakított új típusú területrendezési tervek tematikájának és a tervezési módszertan kialakításának egyik meghatározó alakja volt, amelyért 2007-ben Pro Regio-díjban részesült.

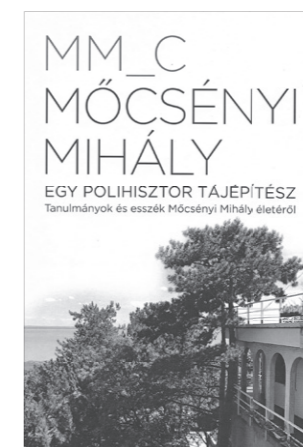
Mindezek mellett 1989-2001 között óraadó oktatóként szerepet vállalt a tájépítész képzésben. Számos diákkal ismertette meg a területrendezés, főként az üdülőtáj-tervezés fortélyait. 1995-2002 között tanított a Debreceni Agrártudományi Egyetem, később Tessedik Sámuel Főiskola, Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Karán és 2007-2011 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Urbanisztikai Tanszékének önkormányzati főépítész szakmérnök képzésében is.

Nyugdíjba vonulása előtti utolsó évben munkája a vörösiszappal szennyezett Devecserbe szólította. Ott

a rehabilitációs munkálatokban az irányító minisztérium operatív összekötőjeként mutatta meg, hogy a környezet és a helyi társadalom iránti érzékenység a tájépítész és a településépítész hivatás alapvető követelménye.

A tájépítészeti szakmai közéletnek ma is tevékeny alakja. A Magyar Urbanisztikai Társaság Környezet-tesztétikai Tagozatának szakmai programjait szervezi és moderálja. A 2021-ben megjelent MM_C Mőcsényi Mihály - Egy polihisztor tájépítész című könyv több fejezetének szerzője és a könyv egyik szerkesztője. ©

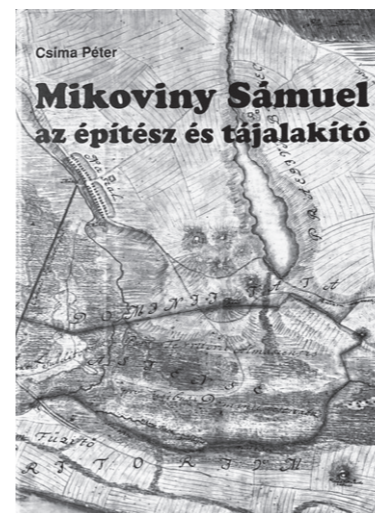

1972-ben szerzett táj- és kertépítész mérnöki képe-
sítést. A végzést követően oktatóként vett részt a
tájépítésmérnök képzésben. 1992-ben, Karunk lét-
rejöttékor a Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék
alapító tanszékvezetője. 2000-ben habilitált egyetemi
tanár.

1983-ban kandidátusi tudományos fokozatot; 1978-
ban a Kertészeti Egyetemen kertészettudományi,
1984-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen városépít-
tés-regionális tervezés szaktudományi doktori címet
szerzett. Kidolgozta a települési és a térségi szintű
tájtervezés oktatásának tematikáját, és 1978-tól
elsőként oktatta azt az országban. Munkatársaiival
együtt kidolgozta a „Tájvédelem és tájrehabilitáció”
szakirány képzésének tantervét, megszervezte és
húsz évig irányította a szakirányos képzést. A hazai
felsőfokú képzésben elsőként bevezette a Tájreha-
bilitáció, valamint a Tájvédelem c. tantárgyak önálló
tantárgyként oktatását. Az általa konzultált diákok
14 alkalommal nyertek díjat az Országos Tudományos
Diákköri Konferenciákon. Részt vett a „tájépítészeti”
doktorképzési program kidolgozásában és oktatá-
sában. Hét sikeresen megvédett kandidátusi, illetve
PhD dolgozat témavezetője. Vendégoktató volt a
Budapesti Műszaki Egyetem Városépítési Tanszékén
és a Debreceni Egyetem Földrajzi Intézetében. 2002-
ben a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett kitün-

tetést, 2007-ben Pro Régió-díjat kapott, 2006-ban az
Év Oktatója volt a Budapesti Corvinus Egyetemen.
2014-ben a Magyar Érdemrend Lovagkereszt állami
kitüntetésben részesült. A Kar létesítésétől kezdve, 15
éven keresztül, karunk dékánhelyettese volt. 2004-
ben a Budai Campus gazdálkodási stabilitásának
megteremtése érdekében végzett tevékenységéért
kapta az Ormos Imre Érem kitüntetést.

Oktatóként, kutatóként és tervezőként egyaránt
sokat dolgozott a magyar táj védelmének ügyéért. 99
tudományos publikációja jelent meg, 18 alkalommal
nyert díjat, illetve megvételt országos építészeti-tele-
pülésrendezési tervpályázaton. A Magyar Építész
Kamara tagjaként a táj- és kertépítészeti, a telepü-
léstervezési, a területrendezési valamint a települési
tájrendezés és a zöldfelület-tervezési szakterületen
is vezető tervezői jogosultságot szerzett. Irányítóként
vagy szaktervezőként 103 területrendezési illetve
településrendezési terv kidolgozásában vett részt.
52 elméleti illetve módszertani tanulmányt készített
tájvédelmi és környezetvédelmi témakörben. Jelentős
szerepe volt a táj-terhelhetőség kutatásában és az
egyedi tájértékek felmérése módszertanának kidolgo-
zásában. ☉

Nemes Zoltán 1973-ban végzett a Kertészeti Egyetem táj- és kertépítész szakán. Elméleti ismereteit továbbfejlesztve 1993-ban környezettervezési szakmérnöki, 2004-ben környezetvédelmi igazgatási szakmérnöki diplomát szerzett.

A több évtizedes, sokrétű tervezői tevékenysége minden részletében szorosan kötődik a táj, a város, a közösségi terek és a közvetlen lakókörnyezet arculatának, funkcionális és esztétikai tartalmának kialakításához.

Széleskörű szakmai tudása révén számos településrendezési és regionális szintű fejlesztési tervnek meghatározó szakági tervezője, amelyek közül kiemelkedik a Budapesti Agglomeráció Rendezési Terve, valamint Pápa, Zsámbék, Dunaújváros, Piliscsaba és Szentés szabályozási és környezetvédelmi tervei.

Megvalósult kerttervezői munkáinak magas színvonalát a korszerű műszaki megoldások és az új irányzatok iránti fogékonyságát számtalan intézményi-, kereskedelmi- és lakóépület belső kertje, közösség számára megnyitott parkja példázza (pl. Szentendre Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Dohány utcai zsinagóga előtti tér, Fővám tér, Marina lakópark, Kleopátra lakópark). Sok tervpályázaton vett részt sikerrel, várostervezők és építészek értő, egyenrangú társaként.

Tervezői munkája mellett 1985 óta folyamatosan részt vállal a felsőoktatásban, a hallgatók tervezői

gyakorlatának vezetésében, diplomabírálatok készítésében (Kertészeti Egyetem Kerttervezési Tanszék, Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola majd Építéstudományi Kar).

Nemes Zoltán a Magyar Építész Kamara Tájépítész tagozatának vezetőségi, valamint a Továbbképzési bizottság tájépítész tagjaként aktív képviselője a szakterületnek, résztvevője a szakmai közéletnek. ©

Komlósne Hlatky Katalin 1980-ban végzett a Kertészeti Egyetem levelező hallgatójaként.

Tevékenysége minden részletében szorosan kötődik a város, a közösségi terek, parkok, a lakókörnyezet funkcionális és esztétikus kialakításához. Műszaki rajzolóként dolgozott a Középülettervező Vállalat Kertépítészeti Osztályán, majd kertépítési gyakorlatot szerzett a FŐKERT Parképítési Osztályán, majd a Budapesti Városépítési Tervező Vállalatnál dolgozott, ahol elvégezte a Kertészeti Egyetemet. Mesterei Dr. Krizsán Zoltánné a BUVÁTI-ban és Killer István az Általános Épülettervező Vállalatnál, itt vezető tervezői minősítést is szerzett. Ezután került a FŐKERT Parktervezési csoporthoz, ahol csoportvezető, majd a vállalat átalakulásakor a FŐKERT Tervezési Stúdió KFT ügyvezetője lett. A LIGET-TERV Környezettervező BT alapító tagja, majd a LÉPTÉK-TERV Tájépítész Iroda vezetőségi tagjaként dolgozott.

Megvalósult tervezői munkájának magas színvonalát számtalan intézmény, kereskedelmi-, műemlék- és lakóépület kertje, valamint a nagyközönség számára tervezett parkjai, játszóterei példázzák. Munkái megalapozott szakmai tudását, a korszerű műszaki megoldások és új irányzatok iránti fogékonyságát, valamint a tájépítész szakma iránti elkötelezettségét bizonyítják. Hlatky Katalin munkája pl. a budapesti Szent István park rekonstrukciója

(Tátrai Judittal), a Királyhágó tér felújítása, a szegedi Glattfelder tér, a gazdagréti „Dzsungel könyve” játszótér, az Andrassy úton levő Arany múzeum kertje, Sashalmon a Havashalom park rendezése, vagy a XVI. kerület, Sashalom városközpont. Ez utóbbi munkáját a Magyar Urbanisztikai Társaság - ICOMOS Köztérmegeújítási Nívódíj dicséret oklevéllel tüntette ki 2014-ben. Számos egyéni és csoportos tervpályázaton sikerrel vett részt tájépítész, várostervezők és építészek értő társaként. Tervezői munkája mellett évtizedek óta alkalmilag a Kert- és Szabadtértervezési Tanszék felkérésére az oktatásban és a hallgatói tervezési gyakorlatok vezetésében is részt vett.

Több évtizedes szakmai munkájának eredménye a „Budapesti zöldkalauz” c. 2001-ben megjelent könyve, amely Radó Dezső méltatása szerint „minden e tárgyban eddig megjelent munkát meghaladó teljesítmény”. A több mint 300 parkot, fásított teret átfogó ismeretanyag teljes képet nyújt a főváros közkertjeiről, közhasznú zöldfelületeiről. A munka folytatásaként fejlesztette ki a Lépték Terv Tájépítész Irodában a könyv bővített, interaktív internetes változatát a www.zoldkalauz.hu honlapot. Komlósne Hlatky Katalin az Építész Kamara Tájépítészeti Tagozata és a Magyar Tájépítész Szövetség tagjaként és delegáltjaként is aktív képviselője a szakterületnek. ☺

Dr. Szikra Éva okl. tájépítésmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök egyetemi tanulmányainak befejezésétől nyugdíjba vonulásáig, a hazai műemlékvédelem szervezeteiben dolgozott, annak ügyét segítette. Munkásságát áttekintve egy hivatását szerető, jó szervezőkészséggel megáldott „csapatjátékos”, egy segítőkész szakember személyisége rajzolódik ki előttünk. Szűkebb hivatása mellett Alma Mater-ét, a hazai tájépítésképzés fellegrát, az egykori Kertészeti Egyetemet sem felejtette el: az elmúlt évtizedekben diákok százainak oktatta a történeti kertek kutatási-tervezési módszertanát, opponált diplomaterveket és doktori disszertációkat. Szikra Éva 1973-tól tervező mérnökként az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőségen, később az Állami Műemlékhelyre-állítási és Restaurálási Központban dolgozott vezető tervezőként. 2002 és 2008-között osztályvezetőként a helyreállítási és revitalizációs tervek készítését vezette és koordinálta. Legjelentősebb kutatási és tervezési munkái: Hédervár kastélyparkja (1983-1985) Építészeti Nívódíj; Ócsa, ref. templom kertje (1995-1996) Európa Nostra-díj; Sonkád, ref. templom környezete (1998) Európa Nostra-díj; a Visegrádi Palota műemlék kertjei (1996 - 2000); Komárom, Monostori erőd (1996-1997) Tiszadob kastélyparkja (2008); Iszkaszentgyörgy kastélyparkja (2014); a budapesti Fűvészkert (2009-2011).

2008-tól a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnál kerttörténeti szakreferensi feladatokat látott el. Nyugdíjba vonulása után, 2012-től kezdve önálló szakértőként tevékenykedik. 1998-ban szerzett kandidátusi tudományos fokozatot az MTA-n. Értekezésének címe: A magyarországi kertépítészlet a 19. században és műemlékeinek rekonstrukciós lehetőségei. 1996 és 2011 között a szarvasi Tessedik Sámuel Főiskola vendég előadója volt c. főiskolai tanárként.

2017-ben kiváló műemléki tevékenységéért megkapta a Forster Gyula-díjat.

Számos publikációja közül a Kertörökségünk - Magyarország történeti és botanikus kertjei c. tematikus turisztikai térképet (2007); a Hasznos tudnivalók műemlékekről (ÉTK kiadvány) Műemléki tájépítészlet c. fejezetét (2000); a 2011-es kiadás óta töretlenül népszerű 'Kertörökségünk' c. tudományos-ismeretterjesztő kiadványt, valamint a 2017-ben megjelent 'A budapesti Fűvészkert története' c. könyvét érdemes leginkább kiemelni. ©

KERTÖRÖKSÉGÜNK
Történeti kertek Magyarországon

Dobos Sára 1970-ben szerzett diplomát a Kertészeti Egyetem táj- és kertépítész szakán. Első munkahelyei a Szegedi Tervező Vállalat majd a Csongrád Megyei Tanácsai Tervező Vállalat voltak. 1984-től 1992-ig a MISKOLCTERV táj- és kertépítész vezető tervezője volt. E mellett 1992-93-ban a rendszerváltozást követő átmeneti években a Borsod és Heves Megye Közigazgatási Megbízott Hivatala Koordinációs Titkárságán dolgozott, mint településfejlesztési referens. 1993 és 1995 között szellemi szabadfoglalkozású kertépítész tervező, majd 1995-ben megalakította önálló cégét az Élettér Bt-t, amely átalakulva Kertalkotók Kft-ként működik. Dobos Sára ma is e cég ügyvezetője, táj- és kertépítész vezető tervezője.

Mint azt munkahelyei sora is érzékelteti, Dobos Sára sokszínű és rendkívül gazdag szakmai munkássága mindvégig a magyar vidékhez, az első években az alföldi régióhoz, Debrecenhez, azt követően pedig az észak magyarországi régióhoz kötődik. Sikeres szakmai munkái révén az évek során e térségek széles körben ismert és elismert szaktekintélyévé vált, miközben Magyarország vidéki nagyvárosaiban ebben a szakmában hosszú évtizedekig talpon maradni és alkotni a legnagyobb szakmai elkötelezettség mellett is nagyon nehéz volt.

Ezek alatt az évek alatt Dobos Sára elkötelezetten és magas színvonalon képviselve szakterületünket,

annak szinte minden ágában, a kisebb kerttervektől kezdve a települési tervekig bezárólag. Fontos és jeles megvalósult tervek sokasága bizonyítja rátermettségét, gyakorlati tudását Debrecentől Miskolcon, Kazincbarcikán és Nádudvaron keresztül Hajdúszoboszlóig. Településrendezési munkái közül kiemelkednek Miskolc, Mád, Mezőkövesd és Nádudvar településrendezési tervei részét képező zöldfelület-rendezési és -fejlesztési tervek. Ezek mellett a szakmán kívül is pozitív kritikákat kaptak kazincbarcikai munkái (a díszter, a főtér, a köztemető), amelyek városligetnyi nagyságrendű zöldfelületekkel bővítették a város zöldinfrastruktúráját.

Az utóbbi években a füzérradványi kastélypark és a lillafüredi függőkertek megújítása voltak azok a jelentős volumenű és kiemelkedő szakmai színvonalú munkái, amelyekre a szakmai közösségünk egésze felfigyelt. Ennek is volt köszönhető, hogy 2016-ban megkapta az Év Tájépítész díjpályázat közönségdíját. Szakmai hitvallását tükrözi, amit önmagáról írt pályázati anyagában:

„Nagy a tájépítész felelőssége! Munkásságunk során nem mindegy, hogy milyen tudással, józan értelemmel és lelkiürettel avatkozunk bele a természetes és az ember alkotta épített környezetbe. Tervezési feladataim során megtapasztaltam, hogy nem elég csak jó szemmel nézni a tervezési helyszínt ahhoz,

hogy a táji-, és művi környezettel harmonikus egységet hozzunk létre, hanem teljes lényünkkel is látnunk kell, hiszen a helyszín az »életek« tere.

Merjük az egész énünket átadni a feladat megoldásához! Engedjük, hogy átjárjon bennünket a hely szellemisége, hogy fel tudjuk fogni az élő tér inspirációit az alkotás öröméhez.”

Munkáit az igényesség, a szakszerűség, a magas minőségre való törekvés, a pontosság, a megbízókkal és a társtervezőkkel való érdemi együttműködés készsége és képessége jellemezte és jellemzi. Elkötelezett híve és szolgálója a tervezési területein élők igényeinek, szükségleteinek és elvárásainak. Szakmai munkássága elismerésül Miskolc MJV Közgyűlése 2009-ben Nívódíjat, 2013-ban pedig építészeti alkotói díjat adományozott Dobos Sárának.

Munkássága alatt a tervezés mellett oktatói munkássága is jelentős, hiszen számos mellé szegődött gyakornoknak, frissen végzett fiatalnak segített a gyakorlati feladatok során szerzett gazdag tapasztalatai önzetlen átadásával. Több évtizedes munkássága során mindig támogatta és segítette a fiatal kollégákat, nyújtott szakmai segítséget, adott gyakorlati tanácsokat számukra. Mindig is fontosnak tartotta a jövő szakgárdájának kinevelését. ☺

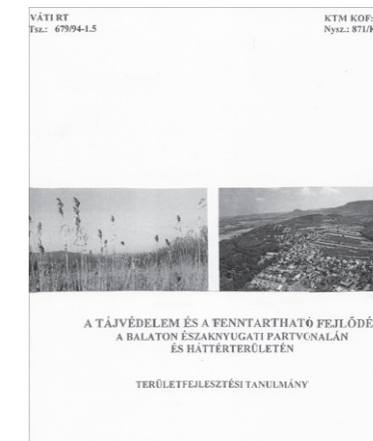
Sylvester Edina okl. tájépítésmérnök munkásságát áttekintve, rendkívül széles szakmai ismeretekkel, a szakma iránti nagyfokú alázattal rendelkező szakember képe rajzolódik ki előttünk. Széles körű tervezői tevékenysége mellett a szakmai a jövő generáció utánpótlását, képzését is mindig fontos feladatnak tartotta; pozitív hozzáállásával, szakmai tudásával évtizedeken keresztül segítette a tájépítész hallgatók képzését.

1972-ben védte meg táj- és kertépítész mérnöki diplomáját a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Szakán. A diploma megszerzése után a Városépítési Tudományos és Tervező Intézet (VÁTI) Területfejlesztési Irodájában helyezkedett el tervező gyakornokként, majd segédtervezőként, ahol országos tervek és tanulmányok készítésében vett részt, metodikai munkákat is készített. 1976 és 1982 között a Fővárosi Kertészeti Vállalat (FŐKERT) Tervezési Osztályán dolgozott, mint tervező. Itt elsősorban fővárosi közparkok, közkertek tervezésében vett részt, valamint építési és fenntartási munkákhoz nyújtott tervezői segítséget. Kiemelt megbízásaként vidéki történeti kertek (Gödöllő, Erdőtelek) felmérését, tanulmány-terveinek és kiviteli terveinek elkészítését végezte.

1982-ben ismét a VÁTI munkatársa lett, ahol településrendezési tervek szakági munkarészeinek, valamint történeti városok, városközpontok rehabilitációs

terveinek készítésével foglalkozott. Többek között részt vett Esztergom, Sopron, Keszthely, Tata, Cegléd központjainak és Budapesten a Belső- és Középső-Ferencváros tömbjeinek műemléki rehabilitációjában, a Budai Várlejtők rendezésében. A vörösberényi volt jezsuita kolostor kertépítészeti kiviteli tervének elkészítéséért a VÁTI Nívódíját nyerte el. 1987-ben megszerezte a vezető tervező jogosultságot. 1991 és 1994 között a VÁTI Nagy-Britanniával kiépült kapcsolataiban szervezői és szakmai részvételével segítette a cég megújulási folyamatait a bristoli School of Advanced Urban Studies partnerségén keresztül. Hasonlóan az 1993-96 évekre tehető az Oxford Brookes University Városépítészeti Kara és Egyetemünk Tájépítészeti Kara között létrehozott kapcsolat, tájvédelmi és -fejlesztési közös projektben való részvétellel. Feladata a kapcsolatok koordinálása és a hazai dokumentáció kidolgozása volt. Ezidőben az Európa Tanács Strasbourg: a Miniszteri Bizottságok tárgyalási és döntési munkáit előkészítő Turizmus és környezet c. nagyívű témakört tárgyaló szakértői bizottságban Magyarország képviselőjét is ellátta (1993-1996.)

1999-ben EQUILIBRUM néven saját tájépítész cégét alapított, amelynek 2020-ig vezetője volt. 2000 után főként budapesti műemléki villák kertjeire és műemléki környezetekre készített engedélyezési és kiviteli terveket. 2004-ben a Budapesti Műszaki

Egyetem Építésmérnöki Karán műemlékvédelmi szakmérnök végzettséget szerzett. A 2000-es évek során készített kiemelkedő munkája a tatai Angolkert műemlékké nyilvánításának kezdeményezése, és a műemléki védelemre történő felterjesztés, tudományos dokumentáció készítése a város egészét érintő kerttörténeti összefüggések felmutatásával (2003), majd engedélyezési és kiviteli tervek készítése az Angolkert részterületeire. Ezt követte az Európai Unió pályázatok segítségével történő helyreállítási munkákat megalapozó kerttörténeti tudományos dokumentációk elkészítése (2013, 2018.) a témába vágó nemzetközi helyszínű filmforgatások szakmai irányítása és Tatára, valamint az Angolkertre fókuszáló kiállítás tartalmi koordinálása. A Tatán végzett örökségvédelmi szakmai tevékenységét a város 2015-ben díszpolgári cím adományozásával ismerte el. Az 1990-es évek óta folyamatosan részt vett több felsőoktatási intézmény (Ybl Miklós Főiskola, Budapesti Műszaki Egyetem idegennyelvű oktatásában és intézményünk munkájában, ahol külső előadóként, gyakorlatvezetőként, diplomamunkák konzulenseként és bírálójaként segítette a felnövekvő generációk szakmai képzését. 1994 és 1999 között Karunk Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszékén a Települési tájtervezés tantárgy gyakorlati képzésében, mint óraadó vett részt. 2004 és 2012 között

a Kertművészeti és Kerttechnikai Tanszéken a kertépítészeti műemlékvédelem témakörhöz kapcsolódó tárgyakban meghívott előadóként vett részt, valamint rendszeresen vállalja napjainkban is a tanszéken készülő diplomatervek bírálatát. Széles körű szakmai tevékenységéről, sikeres kutatói munkásságáról számos publikáció, szakcikk, hazai és nemzetközi konferenciákon elhangzott előadás, tervpályázatokon elnyert díj tanúskodik. Több hazai és nemzetközi szakmai szervezet aktív résztvevője. 2014-ben műemlékvédelmi szakértői minősítést nyert el. ©

Demjén István több mint négy évtizedes oktatói és tervezői munkássága maradandó érdemeket hagyott a magyar tájépítész képzésben. Az ő szakmai tevékenységének köszönhető a kerti berendezések, a kertépítészeti szerkezetek és kisarchitektúrák oktatása terén történő komoly és hiánypótló tananyagfejlesztő munka, amelynek hű bizonyítéka a témában megjelent számos jegyzet és tankönyv. Ezeket a jegyzeteket napjainkban is használják hallgatóink. Ezek nőttek fel az ő oktató, szakmairányító keze alatt. A hallgatók körében nagy népszerűségnek örvendtek az általa gondozott, kezdetben sok esetben szabadon választható tantárgyként induló profilok, mint pl. Műszaki ábrázolás- és rajztechnika, Térkompozíciós játékok 1-2, amelyek némelyike (pl. műszaki rajz) önálló, kötelező tárggyá fejlődött. Életútja, munkássága: 1971. január 26-án a Táj- és Kertépítészeti Szakon kertészmérnöki diplomát szerzett. 1971. február 15-től a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Tanszékén kezdte egyetemi pályáját. 1971-74: tanszéki makettek készítése (pl. Fertődi Eszterházi Kastélypark kerttörténeti fázisait bemutató modellek) és a modellezőműhely berendezése, felszerelése és üzemeltetése volt a feladata. 1974-77-ig a Makettezés című tárgyat oktatta, valamint részt vett a Kerttechnika és a Kerttervezés c. tárgyak gyakorlati oktatásában. 1975-től a Kertter-

vezés, 1977-től a Kerttechnika c. tantárgy gyakorlatvezetője. 1993-tól a Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar megalakulásától a Kerttechnikai és Műszaki Tanszéken dolgozott. 2013. június 30.: nyugdíjba vonulás.

Meghatározó kutatási területei: Kertépítészeti tervezéseméleti kérdések, a kerti kompozíció, illetve a kerti térszervezés témakörökben végzett kutatások és modellkísérletek. A kerttechnika, a kerti berendezési tárgyak tervezési, kivitelezési és fenntartási kérdései c. kutatási téma, amelyet számos megvalósult munka fémjelez a gyakorlatban. Oktatott tantárgyak, oktatási tevékenység: Tantárgyak: Kerttervezés, Modellezés, Környezetarchitektúra, Kertépítészeti/Tájépítészeti ismeretek I., Anyagismeret, Szabadtéri tárgytervezés, Kert- és szabadtértervezés I., Kertépítészeti szerkezetek, Műszaki rajz, Kortárs irányzatok a kertépítészetben, Térkompozíciós játékok 1-2., Rajzfelkészítő oktatói tevékenység az egyetemi rajzfelvételre (amikor még volt rajzfelvételi, osztatlan képzés). Számos szakdolgozat és diplomamunka témavezetője és opponense.

Publikációs tevékenység (válogatás): Illusztrációs munka: számos jegyzet és tankönyv illusztrációs anyagát készítette el.

Publikációs tevékenysége jól ismert első sorban kerti bútorok és egyéb kisarchitektúrák témakörben.

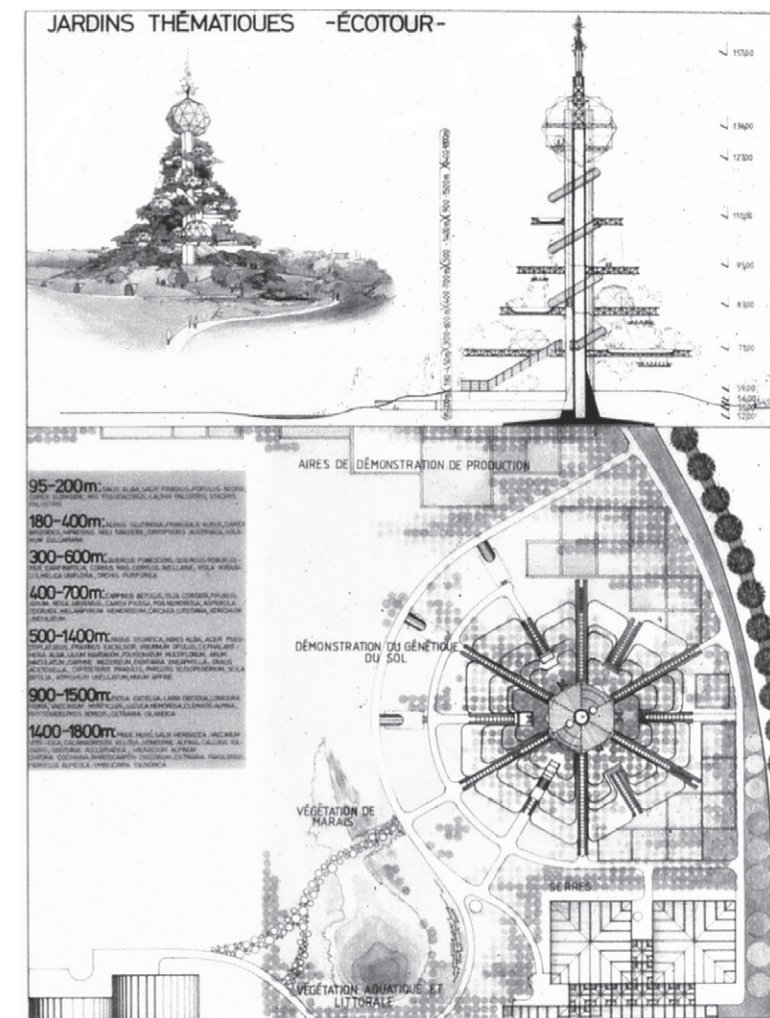
Egy időben a „Kertészmérnök” c. folyóirat szerkesztőbizottsági tagja és grafikai szerkesztője.

A modellezés és modellezés-oktatás elméleti és gyakorlati kérdései (Tanulmány, 1977); Kertépítészet II., (egyetemi jegyzet, 1988) (Társszerzők: Jámbor I., Baloghné Ormos I., Perjés A.); Környezetarchitektúra. (egyetemi jegyzet, 1997); Az iskolakert (Iskolakultúra, 1995), (Társszerzők: Baloghné Ormos I., Demjén Medvigy Á.); Somogy kertje: a tájból születő kert, (Tájépítészet, 2004). (Társszerzők: Dr. M. Szilágyi K., Szűcs G.); Landscape Details in Hungary - Hungarian landscape architecture in an Urban and a Rural project In: Ian Thompson (ed.), European Landscape Architecture and Details - Best participants of Detailing, Construction and Materials. 20 (Spons Press, London, Szilágyi, K.-Demjén, I.: 2004); „Kozmikus kertek”, A napórák térformáló szerepe a kertművészetben, (4D Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat, Demjén I.- Eplényi A., 2007); Kert- és szabadtérépítészeti szerkezettan 1., (egyetemi jegyzet, Demjén, I.-Sárospataki, M., 2011); Kertépítészeti szerkezettan (Demjén, I.-Sárospataki, M.: egyetemi jegyzet, 2017).

Válogatott szakmai tervezői munkák: A jelentősebb kertépítészeti tervezési munkái között említendőek első sorban a kerti bútorok, kerti építmények és játszótérek berendezései.

Díjnyertes objektumtervek (1. díjas bútorgarnitúra az 1975. évi OMÉK-on, egy másikat pedig a Miskolc Kertészeti Vállalat újítási bizottsága vette az irányadó palettájukra, más állami szintű kisbútortervezési pályázaton dicséret oklevélben részesült). Tervei: Miskolc-Tapolca közpark rendezési terve, Miskolc-Tapolca csónakázó-tó meder- és partrendezési terve; Szeged és Makó oktatási intézményeinek (általános iskola) kertépítészeti tervei; Bélapátfalva, apátsági templom és környéke kertépítészeti tanulmányterve; Kertépítészeti elemcsalád (kerti építmények (pl. fahíd), építőelemek, kertberendezési tárgyak) tervei; SOS gyermekfalv Nemzeti koordinációs Központ kertépítészeti tanulmányterve; Játszóter kivitelezési terve, Budapest, IX. ker. Önkormányzat (1993); GATE

Gyöngyösi Főiskolai Kar többcélú oktatási épület Gyöngyös, Bene u. - Belső-Mérgező patak közötti terület kertépítészeti tenderterve és kertépítészeti kivitelezési terve (1998); Szombathely: Ferenceskert történeti témapark kivitelezési terve (2004); Hazai és nemzetközi tervpályázatok: Bécs-Karlsplatz; Gárdonyi központ; Szigetszentmiklós-Csepel kavicsbányatavak-üdlőterület; La Villette - nemzetközi kertépítészeti tervpályázat (1982); Eger - lakótelep rehabilitáció; Szabadtéri és szobai játékszerek tervpályázata ©

Szilágyi Kinga 1978-ban végzett a Kertészeti Egyetemen, a Táj- és kertépítészeti szakon. 1978 és 1991 között a Budapesti Városepítési Tervező Vállalat, Várostervezési Önálló Kutatási Osztályán volt tudományos munkatárs, majd témavezető. 1991-től dolgozott egyetemünkön. 1996-ban a mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot, 2003-ban dr. habil, 2014-ben DLA fokozatot szerzett. 2006 óta egyetemi tanár.

1992-ben ENSZ HABITAT, 1999-2001-ben BME + English Heritage + OMvH, 2003-2006 Széchenyi Professzori Ösztöndíj, 2009-ben Klebelsberg Kutatási Ösztöndíj, 2019 - 2022 között az NKA és a Lechner Tudásközpont támogatásával folytatott kutatómunkát itthon és külföldön.

A Tájépítészeti és Településtervezési Karon előbb nemzetközi és oktatási dékánhelyettes, majd 2012-2016 között dékán, 2011 és 2018 között a Kert- és Szabadtértervezési Tanszék vezetője volt. Meghatározó szerepet játszott 2014-ben az angol nyelvű Landscape Architecture and Garden Design MA szak indításában és gondozásában. Szakmai vezetőként 2010-2013 között a Corvinus Egyetem TÁMOP 4.2.1 kutatásfejlesztési projektben az Élhető régió - Élhető települési táj kutatási klasztert menedzselte. Elnökként a nevéhez fűződik a Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola vezetése és akkreditációja 2014-15-ben.

Témavezetőként nyolc doktorhallgató munkáját segítette eredményesen. 2018 óta az MTA Tájépítészeti Albizottság választott elnöke. A MÉK Táj- és Kertépítészeti Tagozat vezetésének tagja volt 2010 és 2022 között. A MÉK Diploma-azonosító Szakértői Bizottságban a tájépítészet szakterület felelőse. A tájépítészeti és településmérnöki képzés összes szintje, szakja mellett a BME Környezetvédelmi mérnök és Műemlékvédelem szakmérnök képzésén, valamint a PTE Történeti épületdiagnosztika és rehabilitáció szakmérnök szakon is oktatott. Gondozott főbb tárgyai: Városökológia, Urban Ecology, Zöldhálózat és zöldfelületi rendszer, Urban green network and green system, Renewal of Historic gardens, Diplomatervezés, Diplom thesis.

Főbb kutatási témái a zöldfelületi rendszer, a városi zöldinfrastruktúra, a települési értékvédelem, a kertművészeti és táji értékek, az élő örökség védelme témakörökhöz kötődnek. Tudományos publikációinak száma 242, ebből tudományos közlemény (folyóirat cikk, könyv, könyvrészlet) 173. Néhány fontosabb kutatási projekt: a klímaváltozás hatása a települési ökoszisztémára, az élő örökség védelmére, a növényalkalmazásra; a nagycenki Széchenyi hársfador történeti kutatása és a megújítási lehetőségei; a fasorok kertművészeti és tájépítészeti jelentősége, barokk fasori örökség Magyarországon; a budapesti

zöldfelületi rendszer, zöldinfrastruktúra vizsgálati és értékelési módszereinek fejlesztése; a budapesti természetvédelmi területek és zöldterületek terhelhetőségi vizsgálatai; a barnamezős területek újra-hasznosítása városi tájépítéssel; az újonnan beépítésre szánt területek biológiai aktivitás értékének meghatározása.

Gyakorló tervezőként bő 60, különféle jellegű és léptékű tájépítészeti, kertművészeti, értékvédelmi terv, települési szakági terv, koncepció, program, stratégiai terv vezető tervezője, alkotója, társalkotója. Többek között: Eszterháza történeti kert, belső kertek faállományának vizsgálata, értékelése és a hármás fasorok értékörző megújítása; A Nagycenki Széchenyi hársfador faállományvizsgálata és értékörző megújítási terve; A Gödöllői Királyi Kastély felsőkertjének rekonstrukciós terve; Esztergom Özicseli Hadzsi dzsámi rózsakert tájépítészeti terve,

A Svábhegyi Jókai-kert történeti kerti védelme és értékvédelmi koncepcióterve; Régészeti jelentőségű területek tájépítészeti tervei: Csesztve, Nyíradony, Soltszentimre, Tök középkori templom ill. templomrom környezetrendezése, tájépítészeti terve. Témafelelősként jelentős részt vállalt a Budapest ProVerde, majd a 2021-ben elfogadott Radó Dezső Terv (Budapest zöldfelületi rendszer vizsgálata, a zöldinfrastruktúra fejlesztés koncepciója és stratégiai

terve) elkészítésében. 2010-2019 között egyetemi, kari és MTA tudományos tájépítészeti konferenciák szervezője, 2014-ben az Első Nemzeti Építészeti Szalon „Tájépítészet-21%” tárlat kurátora volt. A Mőcsényi Mihály emlékévi ünnepségsorozatának szervezőjeként és az MM_C életműkiállítás, valamint az MM - Egy polihisztor tájépítész c. tanulmánykötet egyik szerkesztőjeként és szerzőjeként 2017-2019 között a Mőcsényi életmű hazai és nemzetközi elismertségén dolgozott. 2019-ben, Oszlóban, az ECLAS konferencián kezdeményezője volt az ECLAS Emlékliget alapításának. Nemzetközi szinten is kiemelkedően aktív szakmai tevékenységet folytatott. 1998-2004 között az Európai Tájkonvenció előkészítő bizottságának, 2000-2014 között az európai tájépítés iskolákat tömörítő ECLAS vezetésének tagja volt, és aktívan vett részt a LE:NOTRE oktatásfejlesztési projektben. 2016-2019 között a 'Design history of 19th century public parks in Central and Eastern Europe' nemzetközi kutatási program vezetője, számos rangos nemzetközi konferencia meghívott előadója

A lap alapításától kezdve, közel két évtizeden keresztül volt a Tájépítészet majd a 4D: Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat főszerkesztője. Az angol nyelvű publikálás bevezetésével megalapozta a lap nemzetközi és egyetem-közi ismertségét. ☺

Tóth Csaba a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszékének, illetve jogelőd intézményének és szervezeti egységének tudományos munkatársa volt 1978-tól egészen nyugdíjba vonulásáig. Oktatói pályafutását a Tájrendezési Tanszéken egyetemi tanársegédként kezdte, majd 1994-től, a Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar megalakulásától, a Kerttechnikai és Műszaki Tanszéken egyetemi adjunktus beosztásban folytatta.

Az 1978-ban megszerzett okleveles táj- és kertépítész diplomája mellé oktatói tevékenysége kezdetén, 1983-ban mérnök-tanári posztgraduális képzésen is diplomázott. 1987-ben egyetemi doktori fokozatot szerzett a „Tájrendezés és a környezetfejlesztés összefüggései a térségi komplex meliorációval” című értekezésével.

2001-től 2003-ig megbízott tanszékvezetőként, illetve tanszékvezető helyettesként koordinálta a Kerttechnikai Tanszék öt, a kar teljes hallgatói létszámát érintő alaptantárgy és a további szaktárgyak oktatását, a kutatási és adminisztratív feladatok teljesítését. 2007-2017-ig több dékán mellett a Karon a gazdasági referensi feladatokat látott el.

Munkába állásától - 1978 őszétől - mindenkor beosztásának megfelelően (tanszéki mérnök, műsz.

tud. ügyint., tanársegéd, adjunktus) a Tereprendezés és a Geodézia tantárgyak oktatásában vett részt a tájépítész-képzésben - a Bsc képzés beindulásáig a Kertészettudományi karon is - gyakorlatok vezetésével, előadások tartásával, illetve tantárgyfelelősként. Az adott tárgyak oktatási feladatain túl, az oktatáshoz kapcsolódó egyéb tanszéki munkákban (tanulmányi szemlék szervezése és vezetése, diplomatervek konzultálása, csoportfelelős tanári megbízatás) is közreműködött.

A tanszéken készült tervezési és tanulmány jellegű szerződéses munkákban munkatársként, társszerzőként, illetve témafelelősként vett részt. A megbízások keretében készített kertépítészeti tervek, általános és részletes rendezési tervek (pl: Veszprém városközpont, Belpátfalva településközpont, Eger Hősök temetője felújítása, Vác Derecske dűlői kavicsbányató vízisport-telep, Darnószeli felhagyott bányaterületek tájrendezési rekultivációs tervei), szakvélemények, tervpályázatok, számtalan tervezési helyszínrajz műemléki kertekről és egyéb zöldfelületekről tapasztalatait oktatási munkájában is hasznosította.

A Geodézia tantárgyban szeptember első heteiben szervezett terepgyakorlatok - kezdetben Babós Lajos vezetésével Balatonkenesén -, később tanszéki kollégáival Gödön, majd a Budai Arborétumban a hallga-

tóknak örök életre szóló gyakorlati tapasztalatot és csapatépítő lehetőséget teremtett. Nyugdíjba vonulásáig 39 éven keresztül, illetve azóta is megbízott oktatóként már több mint 120 hetet töltött ezeken a szoros hallgatói kapcsolatot teremtő gyakorlatokon.

A „Tereprendezés” című tárgy az alapképzés végeztével a szakirányos képzésben mintegy 15 éven keresztül tervezési tárgyként folytatódott, itt tantárgyfelelősként az oktatás teljes óraszámát, az előadásokat és a tervezési gyakorlatokat egyaránt egyedül tartotta. A hallgatók felkészülését egyetemi jegyzet és szakkönyvrészlet elkészítésével segítette. A ma aktív tájépítész tervezők háromnegyede a szakmai követelményeknek megfelelő felszínalakítási alapelveket az ő óráin szerzett ismeretekkel alapozták meg. ☉

KOLLÁNYI LÁSZLÓ

egyetemi docens / *associate professor*

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
– Tájépítészeti, Településtervezési
és Díszkertészeti Intézet, Budapest,
Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék /
*Hungarian University of Agriculture and
Life Sciences, Institute of Landscape
Architecture, Urban Planning and
Garden Art, Budapest, Department of
Landscape and Regional Planning*
email: Kollanyi.Laszlo@uni-mate.hu

FEKETE ALBERT

egyetemi tanár / *professor*

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
– Tájépítészeti, Településtervezési
és Díszkertészeti Intézet, Budapest,
Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék /
*Hungarian University of Agriculture and
Life Sciences, Institute of Landscape
Architecture, Urban Planning and
Garden Art, Budapest, Department of
Garden Art and Landscape Design*
email: Fekete.Albert@uni-mate.hu

Az ismertető az Ormos Imre Emlékérem
díjátadójára készült laudációk
felhasználásával készültek. A kiadvány
készítéséhez értékes kiegészítésekkel
szolgáltak: Andor Domokosné, Bagdiné
Fekete Orsolya, Balogh Péter István,
Baraczka Katalin, Csemez Attila, Csima
Péter, Dobos Sára, Gerzánics Annamária,
Gyalusné Szalkai Ilona, Jámbor Imre,
Kalla Gábor, Kecskésné Szabó Ildikó,
Komlós né Hlatky Katalin, Mayer Antalné,
M. Szilágyi Kinga, Sándor Tamás,
Schuchmann Péter, Szikra Éva, Sylvester
Edina, Torma Sarolta és Tóth Csaba.

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

ORMOS IMRE ALAPÍTVÁNY

4D/63.

4D
TÁJÉPÍTÉSZETI ÉS KERTMŰVÉSZETI FOLYÓIRAT
4D
JOURNAL OF LANDSCAPE ARCHITECTURE AND GARDEN ART

ALAPÍTÓ/FOUNDER:
Budapesti Corvinus Egyetem
Tájépítészeti Kar, 2005./Corvinus
University of Budapest, Faculty of
Landscape Architecture, 2005

TULAJDONOS ÉS KIADÓ/
OWNER AND PUBLISHER:
MATE, Magyar Agrár- és
Élettudományi Egyetem/
Hungarian University of
Agriculture and Life Sciences
2100 Gödöllő Páter Károly u. 1.

LAPALAPÍTÓ/FOUNDER:
JÁMBOR IMRE
egyetemi tanár/univ. prof.

FŐSZERKESZTŐ, A SZERKESZTŐ-
BIZOTTSÁG ELNÖKE/
EDITOR IN CHIEF, CHAIRMAN
OF EDITORIAL BOARD:
FEKETE ALBERT
egyetemi tanár/univ. prof.
MATE-ILA, Hungary

LAPIGAZGATÓ/JOURNAL DIRECTOR:
BAGDINÉ FEKETE ORSOLYA
MATE-ILA, Hungary

A 63. LAPSZÁM FELELŐS
SZERKESZTŐJE/
EDITOR IN CHARGE:
KOLLÁNYI LÁSZLÓ
egyetemi docens, MATE-ILA, Hungary

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI/
MEMBERS OF EDITORIAL BOARD:
BALOGH PÉTER ISTVÁN
MATE-ILA, Hungary
BOROMISZA ZSOMBOR
MATE-ILA, Hungary
B. NAGY ILDIKÓ RÉKA
MATE-ILA, Hungary
HODOR, KATARZYNA
Craców Technical University, Poland
KOLLÁNYI LÁSZLÓ
MATE-ILA, Hungary
MARTIN VAN DEN TOORN
Delft University of Technology, Holland
SÁROSPATAKI MÁTÉ
MATE-ILA, Hungary
SHILPA BAKSHI CHANDAWARKAR
Indian Education Society's College
of Architecture, Mumbai, India

MAGYAR NYELVI LEKTOR/
HUNGARIAN PROOFREADER:
KÖRMENDY IMRE

ANGOL NYELVI LEKTOR/
ENGLISH PROOFREADER:
KABAI RÓBERT

SZERKESZTŐSÉG/EDITORIAL OFFICE:
Magyar Agrár- és Élettudományi
Egyetem, Tájépítészeti,
Településtervezési és Díszkertészeti
Intézet – MATE-TTDI /
Hungarian University of Agriculture
and Life Sciences, Institute
of Landscape Architecture,
Urban Planning and Garden Art
– MATE-ILA, Budapest

Postacím/Mailing adress:
H-1118 Budapest, Villányi út 35-43.
Telefon/Phone: 06 1 305 7291
Szerkesztőségi e-mail/E-mail:
tajepiteszet@uni-mate.hu
Honlap/Web: <https://tajk.szie.hu/en/4d-scientific-journal>

A KIADVÁNYT TERVEZTE ÉS TÖRDELTE/
DESIGNER AND LAYOUT EDITOR:
SUSZTER VIKTOR,
VERÉB GÉZA

NYOMDA/PRESS:
MATE EGYETEMI SZOLGÁLTATÓ
NONPROFIT KFT.
2100 Gödöllő,
Páter Károly u. 1.

IssN 1787-6613

<https://doi.org/10.36249/63>

4D/63.

- 2 AZ ORMOS IMRE ÉREMRŐL
- 4 DALÁNYI LÁSZLÓ 1988
- 6 MÓCSÉNYI MIHÁLY 1988
- 8 RADÓ DEZSŐ 1989
- 10 KRIZSÁN ZOLTÁNNÉ SZABÓ MARIANNA 1989
- 12 M. BALÓ BORBÁLA 1990
- 14 VIRÁG JÁNOS 1991
- 16 BALOGH ANDRÁS 1992
- 18 KALLA GÁBOR 1993
- 19 TARJÁNYI FERENC 1993
- 20 FEJÉR JÁNOS 1994
- 21 KIÁ CZ GYÖRGY 1994
- 22 SZENDRŐI JÓZSEF 1995
- 24 MAYER ANTALNÉ (BOZSÓ IRÉN) 1996
- 26 ANDOR DOMOKOSNÉ 1997
- 28 KOKICS TIBOR 1998
- 30 SÁNDOR JÁNOS 1999
- 32 MISLEY KÁROLY 2000
- 34 SZENTPÉTERY ISTVÁN 2001
- 36 ŐRSI KÁROLY 2002
- 38 CSEMEZ ATTILA 2003
- 40 JÁMBOR IMRE 2003
- 42 KÁNNÁR LÁSZLÓ 2004
- 44 PIRK AMBRUS 2005
- 46 MAURER-KLIMES ATTILA 2006
- 48 BALOGHNÉ ORMOS ILONA 2007
- 50 SCHUCHMANN PÉTER 1991
- 52 PETRÁNYI ENDRE 2009
- 54 BARACZKA KATALIN 2010
- 56 KECSKÉS NÉ SZABÓ ILDIKÓ 2011
- 58 RÁCZ TAMÁS 2012
- 60 GERZÁNICS ANNAMÁRIA 2013
- 62 CSIMA PÉTER 2014
- 64 NEMES ZOLTÁN 2015
- 66 KOMLÓSNÉ HLATKY KATALIN 2016
- 68 SZIKRA ÉVA 2017
- 70 DOBOS SÁRA 2018
- 72 SYLVESTER EDINA 2019
- 74 DEMJÉN ISTVÁN 2020
- 76 M. SZILÁGYI KINGA 2021
- 78 TÓTH CSABA 2022

Az Ormos Imre Éremről

A 4D Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat e különszámával régi adósságot törlesztünk szakmánk kiválósági felé. E jubileumi kiadványban gyűjtöttük össze, és mutatjuk be vázlatosan azt a negyvenegy tájépítész-mérnök kollégát, akik kiemelkedő szakmai eredményeik alapján Omos Imre Éremben részesültek az elmúlt 35 évben.

Az Ormos Imre Érmeket a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Tanácsa hozta létre 1988-ban, a Táj- és Kertépítészeti szak megalapításának 25. évfordulója alkalmából, hogy a táj- és kertépítészeti szakterületén az oktatásban, a kutatásban vagy a szakmai gyakorlatban kiemelkedő tevékenységet végző szakembereket kitüntesse.

A névadó Ormos Imre Kossuth-díjas egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, a hazai táj- és kertépítészeti iskolateremtő egyénisége volt.

Ormos Imre 1903-ban született, 1926-ban szerzett a Magyar Királyi Kertészeti tanintézetben oklevelet, majd kertésztanár és bölcsészdoktor lett. 1927-1929 között Kemal Atatürk „zöld tanácsadójaként” számos zöldfelület-fejlesztési projektet vezetett Ankarában, így nemzetközi tapasztalattal is rendelkezett. Rerrich 1932-es halálát követően Ormos Imre vette át a kertépítész-oktatás koordinálását, és ő alakította meg 1939-ben a Kertművészeti és Kerttervezési Tanszéket, amely a képzés alapegységévé vált az Intézetben, és amelyre a későbbi tájépítész-oktatás szervezeti struktúrája is épül.

Ormos Imre egyetemi tevékenysége az önálló tájépítészeti képzés kezdeti korszakaként jellemezhető. Az 1939-ben megalapított Kertművészeti és Kerttervezési Tanszéken Ormos Kerttervezési szakszemináriumot szervezett 1943-ban. A magyar tájépítész szakma ezt a momentumot tekinti a szakterületi végzettség első hazai megjelenésének, a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozata ezért a legkorábról azokat fogadja tagjai közé és azoknak biztosít tervezési jogosultságot, akik Ormos szakszemináriumának hallgatói voltak.

Ormos kiterjesztette a hagyományos „műkertészi” tevékenységi határait, s a kerttervezés mellett a nagyobb léptékű, tájépítészeti tervezés oktatását is fontosnak tartotta. A Tanszék oktatóinak számát 1952-re 12 főre duzzasztotta, és a klasszikus kertészeti tudományok mellett a táj- és kertépítészeti diszciplínákat erőteljesen fejlesztette. Ebben az időszakban a kelet-európai régióban Budapesten kívül csak Zágrábban lehetett kertépítészeti ismereteket tanulni, de a horvát képzést erős kertészet-orientált szemlélet jellemezte.

1956-ban jelent meg Ormos Imre „A kerttervezés története és gyakorlata” című, azóta több kiadást megért könyve, amelyet generációk tekintettek a tájépítészeti bibliájának.

Ugyancsak Ormos Imre érdeme az önálló kertépítészeti szak létrehozása és indítása is az 1963/64-es tanévben. Az önálló kertépítészeti szak indítása miatt a magyar tájépítész szakma Ormos Imrét szakalapító professzorának tekinti. 2003-ban, születésének 100. évfordulóján az egyetem budai campusán található szoborgalériában helyezte el és avatta fel a Kar vezetése Ormos Imre mellszobrát, a 2003-as évet pedig Ormos emlékévvé nyilvánította.

Ormos Imre 1932-ben kezdett kertművészetet tanítani, 1939-től egészen 1969-es nyugdíjazásáig tanszékvezető, 1948-49-ig a Kertészeti Kar dékánja, 1954-56-ig a Kertészeti Főiskola igazgatója volt. Bár 1969-ben nyugdíjba vonult, szakmai és oktató munkáját 1979-ben bekövetkező haláláig folytatta.

Ormos Imre diszciplinafejlesztő tudományos és oktatói munkássága, máig nagyra értékelt szakírói és nemzetközileg is elismert vezetői és közéleti tevékenysége, valamint példaértékű emberi nagysága tisztelőre alapította a Kar a róla elnevezett díjat.

Álljon itt az Ormos Imre Érem alapításának Egyetemi Tanácsa határozata:

„Ormos Imre Érem

(1) A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Tanácsa (35/1987/88. IV.5. ET.sz.) a Táj- és Kertépítészeti Szak megalapításának 25 éves évfordulója alkalmából ORMOS IMRE EMLÉKÉRMET alapított. A jogutód Szent István Egyetem Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar Tanácsa 2000-től ORMOS IMRE ÉREM-re módosította a kitüntetés elnevezését. A jogutód Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Kar Tanácsa 27/2008/2009. K.T. számú határozatával módosította az ORMOS IMRE ÉREM (1988-2000-ig Emlékérem) alapító levelét. Az ORMOS IMRE ÉREM odaítéléséről 2020. december 31-ig a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar Kari Tanácsa hozott döntést. 2021. február 1-től a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar jogutódja a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájépítészeti Intézet Intézeti Tanácsa dönt az Érem odaítéléséről.

(2) Az Érem alapításának célja, hogy

- a méltó emléket állítson az önálló tájrendezési és kertépítészeti diszciplínák, valamint a Táj- és Kertépítészeti Szak létrehozásának és az ebben több évtizedes munkássággal meghatározó szerepet betöltő Ormos Imre, Kossuth-díjas tanszékvezető egyetemi tanárnak,
- kitüntesse vele azokat a hazai és külföldi szakembereket, akik a tájrendezés és a kertépítészeti terén kimagasló tevékenységet fejtettek ki, illetve akik a szakterület fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárultak.

(3) Az Érmeket az Intézet Tanácsa adományozza általában évente egy alkalommal 1 fő számára, amelyet ünnepélyes keretek között nyilvános tanácsulésen az Intézetigazgató ad át. Az Érem adományozására első ízben a Táj- és Kertépítészeti szak megalapításának 25. évfordulója alkalmából 1988. májusában rendezett tudományos ülésen került sor.

(4) Az Érem odaítélésénél az alábbi szempontokat kell fokozott figyelemmel értékelni:

- a szakterületen kiemelkedő oktatási tevékenység tudományos eredmények, illetve szakirodalmi munkásság;
- országos vagy nemzetközileg is elismert több éves tervezői, építési vagy a szakterületen kifejtett más gyakorlati munkásság;
- kiemelkedő szakmai-közéleti tevékenység.

(5) Az Érem adományozására javaslatot tehetnek:

- a Tájépítészeti Intézet tanszékeinek vezetői;
- a szakterületen működő intézmények, vállalatok, gazdálkodó szervezetek vezetői;
- szakmai szervezetek vezetői.

A javaslatokat a Tájépítészeti Intézet Titkárságára kell benyújtani.

(6) Az Érem adományozására beérkezett javaslatokat Előkészítő Bizottság (továbbiakban: Bizottság) értékeli.

Elnöke: a Tájépítészeti Intézet Igazgatója,

Titkára: a Bizottság tagjai közül az Intézetigazgató bízza meg

Tagjai: a Tájépítészeti Intézet tanszékeinek vezetői, tanácskozási joggal meghívást kap az Ormos Imre Alapítvány és a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozat egy-egy képviselője.

Az Intézetigazgató a Bizottság javaslatát az Intézet Tanácsa elé terjeszti, amely az adományozásról dönt.

A kitüntetés: Érem és Oklevél

Az Érem bronzból készül, kör alakú, 10 cm átmérőjű. Felső lapján Ormos Imre portréját ábrázolja, és az „Ormos Imre 1903-1979” feliratot tartalmazza. Hátsó lapja „Kimagasló táj- és kertépítészeti tevékenységért” feliratot és a szakmai területre jellemző motívumot tartalmaz. Az Érem tokban kerül átadásra. Az Éremhez tartozik az annak adományozását tanúsító oklevél, amelyet az Intézetigazgató az Éremmel együtt ad át a kitüntetettnek.”

Külön öröm, hogy az Ormos Imre Érem díjazottjainak rövid bemutatását a Tájépítészeti Kar megalapításának 30. évfordulójára készült 4D különszám és poszterkiállítás alkalmával tudjuk bemutatni.

A díjazottaknak szívből gratulálunk.

Fekete Albert

1928-ban született Miskolcon. 1946-ban beiratkozott a Magyar Agrártudományi Egyetem Kertgazdaságtudományi Karára, ahol egyetemi demonstrátorként részt vett a Kerttervezési Tanszék oktatási, tervezési és kutatási munkájában. Diplomája megszerzése után rövid ideig a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál építésvezetőként dolgozott, a Ludovika tér és az Élmunkás tér tereprendezési és kertépítési munkáit irányította, majd az épülő Árpád-híd fölhajtó útvoalainak földmunkáit vezette. 1950-1953-ig a VÁTI zöldterületi szakosztályán tervezői feladatokat látott el. 1953-ban a LAKÓTERV-be került, ahol kezdetben irányító tervező, 1954-től szakosztályvezető, 1957-től az önálló Zöldterületi Osztály vezetője, végül 1963-1970-ig területrendezési szakfőmérnök volt. 1952-ben beiratkozott a BME Építésmérnöki Karára, ahol 1958-ban építésmérnöki oklevelet szerzett. Jelentősebb tervezési munkái mellett több nemzetközi tervpályázaton (Hamburg, Essen, Moszkva, Bilbao) és számos hazai építészeti-városrendezési pályázaton vett részt sikeresen.

Építésként több nemzetközi kiállítás magyar pavilonjának tervezője volt. 1958-1962-ig a Balatoni Intéző Bizottság felkérésére a déli part fejlesztésének, rendezésének szakértői feladatait látta el.

A tervezői és elméleti tevékenysége szorosan kapcsolódott a Kertészeti Egyetem Kerttervezési Tan-

székének oktatói-kutatói munkájához. 1952-től külső munkatársként tervezési gyakorlatok vezetését látta el, majd 1962-ben másodállású egyetemi adjunktusként kerttechnikai előadásokat is tartott. Itt az oktatási feladatok mellett az 1963-ban létrehozott önálló kertépítészeti szak tantervéhez kidolgozta a zöldterületi tervezés korszerű oktatási metodikáját. 1964-ben egyetemi doktori címet szerzett. 1961-1971 között a BME Városépítési Tanszékén is tanított. 1968-ban kidolgozta az első hazai zöldterületi tervezési irányelvet, amelynek kötelező alkalmazását az ÉVM a Magyar Tervezési Irányelvek keretében elrendelte. 1971-ben az ÉVM Műszaki Tervezési Főosztály vezetőjévé nevezték ki, ezért az egyetemi állásairól le kellett mondania, de mint meghívott előadó tartott továbbra is előadásokat és tervezési gyakorlatokat. Oktatói munkája elismeréseként 1973-ban címzetes egyetemi docenssé, majd 1977-ben címzetes egyetemi tanárrá nevezték ki. A Kertészeti Egyetemen oktatói munkája mellett 1977-től 1991-ig ellátta a Táj-és Kertépítészeti Szak vezetői feladatát. 1980-ban az ÉVM Építészeti, Településfejlesztési, Műemléki Főosztály vezetője lett. Ezt a feladatkört látta el 1991-ig, nyugállományba vonulásáig. Főosztályvezetőként meghatározó szerepe volt a településtervezési és az építészeti tevékenység megújításában, korszerű szabályozásában. Két diplomája

birtokában „híd” szerepet töltött be a tájépítészet és az építészet között.

Minisztériumi munkájának főbb eredményei: a beruházási folyamat korszerűsítése és ebben a tervezői tevékenység meghatározó szerepének kialakítása, a számítógéppel segített tervezés bázisainak kiépítése, a tervezési jogosultság szabályozása, a vezető tervezői minősítés rendszerének kialakítása, a mérnök- és építészakamara létrehozása feltételrendszerének kimunkálása. Jelentős szerepe volt a terület- és településrendezés folyamatának és metodikájának ökológiai szemléletű átalakításában, a települési környezetvédelem koncepciójának kidolgozásában. Fontos feladatának tekintette a műemlékvédelem anyagi bázisainak kiszélesítését és hatósági jogkörnek megerősítését, a magyarországi kastélyprogram összeállítását, a várossá nyilvánítás kritériumrendszerének meghatározását.

Kezdeményezésére Magyarország 1985-ben csatlakozott az UNESCO „Világ kulturális és természeti öröksége védelmére” létrehozott konvenciójához, egyben kinevezték a konvenció Magyar Nemzeti Bizottsága elnökévé, ennek feladatát nyugdíjba vonulásáig látta el. Ebben a minőségében terjesztette be 1987-ben a konvenció párizsi plenáris ülésén a Budapest Dunapart panorámája és a budai vár, valamint Hollókő falu felvételét a világörökség listájára, amelyet a plenáris ülés elfogadott. 1991-es nyugállományba vonulását követően is tanított, 1998-ban megírta a Környezetarchitektúra című egyetemi tankönyvét.

Jelentősebb tervezési munkái: Kazincbarcika, Dunaújváros általános zöldterület-rendezési tervei, Miskolc, Ózd, Salgótarján, Nagybátony, Várpalota, Veszprém, Hódmezővásárhely lakóterületeinek zöldterületi tervei, Óbuda, Kelenföld és több más budapesti lakónegyed terep- és zöldterület-rendezési terve, Szekszárd, Veszprém, Várpalota, Hódmezővásárhely főterének, Debrecen Petőfi tér, Sopron, Május 1. tér komplex rendezése, Borsodi Egészségügyi Központ, Sopron Állami Szanatórium, Pécsi Orvostu-

dományi Egyetem Központi Klinika, Hajdúszoboszló SZOT gyógyszálló és gyógyfürdő terep- és kertrendezési tervei, Ózdi strandfürdő és sporttelep, Miskolc-Tapolca részletes rendezési terve.

Fontosabb könyvei, publikációi: Környezetarchitektúra tankönyv (1998); A környezetvédelem közös felelősségünk (Magyar építőművészet, 1982); A területrendezési tervezés korszerűsítésének irányelveiről, a tervezés folyamatáról és a tervek tartalmáról (Településfejlesztés, 1983); A települések fejlődésének irányítását megalapozó kutatások tapasztalatai (Állam és igazgatás, 1985)

Társadalom és építészet (Építésügyi szemle, 1987); A települési környezetvédelem és koncepciója (Településfejlesztés, 1987);

Az építésügyi igazgatás építészeti és területrendezési kérdései (Településfejlesztés, 1988) ☉

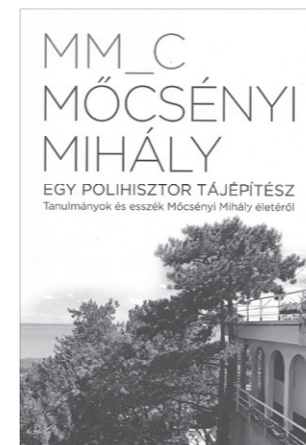
1919-ben született, 1938-ban érettségizett, majd a Kertészeti Akadémiára iratkozott be, ahol dr. Ormos Imre tanítványa – majd a 4 éves katonaidő letelte után – tanársegéde lett. 1958-ban a Kertészeti Egyetemen, 1970-ben a Műszaki Egyetemen doktori címet szerzett, kandidátusi disszertációját 1962-ben védte meg.

Tevékeny szerepe volt a Táj- és Kertépítészeti Szak megszervezésében, tantervi, oktatási anyagai kidolgozásában. 1969-ben kinevezték a Kerttervezési Tanszék és a Kertépítészeti Szak vezetőjévé. 1970-ben egyetemi tanárrá nevezték ki. Száznál több cikket, tanulmányt írt, szakkönyvek szerzője, társszerzője. Sok tudományos előadást tartott itthon és külföldön. Munkáját Tessedik Sámuel-díjjal, Hild János-éremmel, Ormos Imre Éremmel, Doctor Honoris Causa és Professor Emeritus elismeréssel, Széchenyi-díjjal, Eötvös József-díjjal, Magyar Köztársaság Érdemrend középkeresztjével, Sir Geoffrey Jellicoe-díjjal, valamint Kossuth-díjjal ismerték el. Tudományos egyesületeknek (MAE, ÉTE, MMT, MUT, MÉSZ) volt tagja, vezetőségi tagja, elnöke. Az IFLA (Tájépítészek Nemzetközi Szövetsége) „Nagy Tanácsa” tagja, négy éven át a szövetség alelnöke, majd elnöke volt. Tagja volt az MTA Településtudományi Bizottságnak, hazai és nemzetközi szaklapok szerkesztőbizottságának. Egyetemi oktatói munkája során számos szaktárgy gyakorlati és elméleti oktatásában a tananyagok

kimunkálásában, összeállításában vett részt. Kidolgozta és a hazai tervezési környezetbe bevezette a szintvonalas tereprendezési módszert. Oktatói, kutatói munkája mellett igen sok koncepció-tervet és kiviteli tervet készített az objektumtervezésen át a települési, illetve regionális szintig.

Mőcsényi Mihály vezette be hazánkban a tájrendezés egyetemi oktatását, megteremtve a szakterületi képzés alapfeltételeit, a gyakorlati és elméleti tananyag alapjait. Kidolgozta a tájrendezés műveléséhez, valamint a települési zöldfelületek értelmezéséhez szükséges fogalmakat, azok rendszerét. Kimunkálta, értelmezte a települések zöldfelületi elemeinek, a növényzetnek, továbbá az épített, valamint az éghajlati elemeknek – ezeken belül elsősorban a napsugárzásnak – a kölcsönhatásait, a klímátényezők jelentőségét a település-ökoszisztémák meliorálása céljából. 1979-ben nyugdíjba vonult, de aktív szakmai közéleti tevékenységet folytatott.

Mőcsényi Mihály Ormos professzornak a kertépítészeti, a zöldfelületi vonatkozású városfejlesztés terén végzett igen értékes munkásságának eredményes folytatója, a tájrendezés diszciplinájának a regionális méretű funkcionális, ökológiai, esztétikai célú meliorálásnak újkori hazai kimunkálója és művelője volt. ☺

Radó Dezső 1922-ben született. Egész gyermekkorát menhelyeken töltötte, ahol gazdáknak adták ki különböző helyekre. Bevonulásáig öt évet Szombathelyen töltött, ahol „kiolvasta a szombathelyi közkönyvtárat”. Már 1945 előtt kapcsolatba került a munkásmozgalommal. A felszabadulás után Budapestre került, ahol pártszervező, majd politikai iskolai előadó volt. Közben elvégezte a Közgazdaságtudományi Egyetemet, majd a Kertészeti Egyetemet is. 1970-ben doktori címet is szerzett „A kerttervezés, -építés és -használat kölcsönhatásai” című értekezésével.

1958-ban a Fővárosi Út és Közműépítő Vállalat (FUKÉV) főkönyvelőjének nevezték ki. 1962-1984-ig a Fővárosi Kertészeti Vállalat igazgatója volt. Ezen idő alatt a fővárosi parkok területe két és félszeresére, a játszóterek és játszóhelyek száma hatszorosára növekedett. Szakmai koncepciójának megfelelően növekedett a parkok és fásított terek használati értéke, ami e fontos zöldfelületeket valóságos társadalmi mozgástérre alakította. E minőségi változás úgy vált lehetségessé, hogy a vállalatnál a kitűnő szakemberek sorát gyűjtötte össze, akik nem csupán a Fővárosra, hanem sok vidéki településünk arculatára is jótékony befolyást gyakoroltak. Egy bő évtizedet oktatott az egyetemen is, vezetéselméletet és városgazdaságtant. Tagja volt a Kertészeti Egyetem Termesztői Kari Tanácsának. 1988-ban címzetes

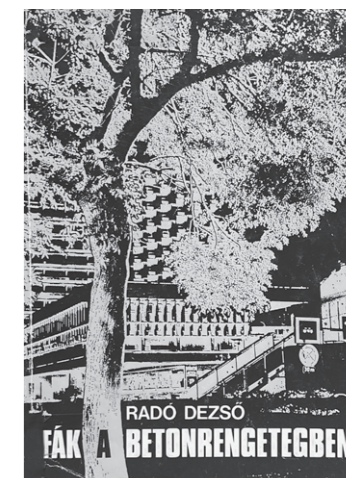
egyetemi docens címet kapott oktatói és kutató munkája elismeréseképpen.

Egész pályafutása során lelkes környezetvédő, elkötelezett és aktív védelmezője volt a városi fának, illetve zöldfelületeknek. Publikációinak nagy részében, valamint számos – rádióban és televízióban való – szereplése során is ezekkel a kérdésekkel foglalkozott. Aktív korában – de nyugdíjba vonulása után is – jelentős társadalmi munkát végzett. Alelnöke volt a Budapesti Városszépítő Egyesületnek, megalakulása óta vezetőségi tagja volt a Magyar Urbanisztikai Társaságnak.

Mindkét szervezetben a zöldfelületek fejlesztéséért és védelméért tevékenykedett szóban és írásban egyaránt. Nyilvános fellépései, cikkei, rádió és televízió nyilatkozatai jelentős módon formálták a szakmai és a laikus közvélemény szemléletét a zöldfelületek fejlesztése és védelme irányába. 1969-ben kezdeményezője volt a Kertészeti Egyesülés megalakításának, és megszervezte az Interflóra nemzetközi virágküldő szervezet hazai tagozatát. 1984-ben történt nyugdíjba menetele után környezetvédelmi szakértőként a Budapesti Városvédő Egyesületben, és 1988-ban történt megalakulása óta a Levegő Munkacsoportnál tevékenykedett, ahol a Szakértői Testület elnökévé választották. Kutatási témája harminc éven keresztül a zöldfelületek környezeti és közgazdasági értékelése

volt. Közgazdasági és kertészeti diplomáira támaszkodva kidolgozta a fák értékelésének módszerét. E világviszonylatban is újdonságnak számító módszert azóta is alkalmazzák faértékeléseknél, továbbá ez képezi alapját a biztosítási kártérítési ügyeknek, valamint a bírósági gyakorlatnak is. Kutató munkáját folytatva kidolgozta a városi zöldfelületek ökológiai és társadalmi értékét is.

Külföldi és hazai fórumokon tartott előadásaiban a növényzetnek a településeken játszott – rendszereszmélettel vázolt – szerepével foglalkozott. Több mint száz tudományos és ismeretterjesztő cikket írt hazai és külföldi lapokban. Hét könyve jelent meg, amelyek szintén a növényekkel és parkokkal foglalkoznak. Kitüntetései közül megemlítenők a Reitter Ferenc-díj és a Hild János-érem. ©

Szabó Marianna 1923-ban született Budapesten. Iskoláit Szlovákiában végezte, és 1942-ben a Lednicei Kertészeti Technikumban – a mai Kertészeti Főiskola jogelődjén – szerzett kertépítész szakképzettséget. 1943-ban elhelyezkedett a Solti Kert- és Parképítő cégnél Budapesten, és itt dolgozott a cég 1948-as államosításáig.

1948 és 1950 között a FŐKERT jogelődjénél, a Budapesti Parképítő Vállalatnál dolgozott. 1950-ben, az akkor megalakult Budapesti Városépítési Tervező Vállalat munkatársa lett. A vállalat Városrendezési Irodájának Zöldfelületi Osztályán dolgozott először mint tervező, majd szakosztályvezető és 1969-től 1976-ig, nyugdíjba vonulásáig mint osztályvezető.

Kiemelkedő szerepe volt a zöldfelületi tervezés módszertanának, gyakorlatának kialakításában. Jelentős tevékenységet végzett Budapest zöldfelületi rendszere tervezésében, fejlesztésében, közterek, közparkok, zöldfelületi létesítmények tervezési módszerei kidolgozásában és rendezési tervek, kiviteli tervek készítésében. Számos tervpályázaton ért el kimagasló eredményeket, így a Népliget rendezési terve tervpályázat, a Kerepesi Temető Nemzeti Pantheon tervpályázat díjnyertese volt. A Városliget rendezésére készült pályázatát, a Gellérthelyi Víztározó környezetrendezésére beadott pályázatát I. díjjal jutalmazták, és munkái a rendezés alapjául

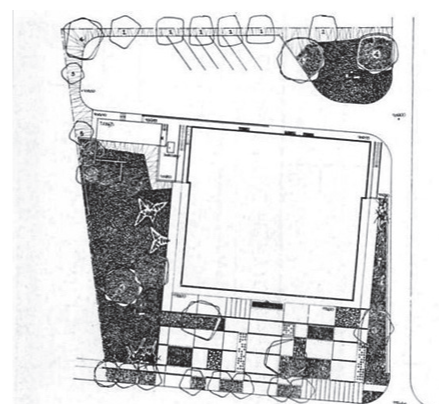
szolgáltak. 1950 és 1965 között új városok és nagy lakóterületek rendezési tervei és kertépítészeti tervei elkészítésében vett részt, így Dunaújváros, Kazincbarcika, a Kacsóh Pongrác úti lakótelep, az Üllői úti lakótelep, a Zuglói lakótelep zöldfelületei tervei szerint létesültek. Kiemelkedő értékű terve a Gellérthelyi Jubileumi Park rendezése, a Vérmező rendezése, a Gellérthelyi Víztározó rendezésére készített munkája és a Margitszigeti évelőkert terve. A BVTV Zöldfelületi Osztályának szakosztályvezetőjeként, majd osztályvezetőjeként felelősen részt vállalt a fiatal tervezőgeneráció nevelésében, felkészítésében. Szakmai tervezési gyakorlatokon rendszeresen fogadott és irányított egyetemi hallgatókat. Krizsán Zoltánnét a kertépítészeti tervezés és a zöldfelület-tervezés területén évtizedeken át végzett kimagasló munkájáért, a tervezési módszertan és gyakorlat továbbfejlesztésében végzett tevékenységéért tüntette ki az egyetem Ormos Imre díjjal. ☉

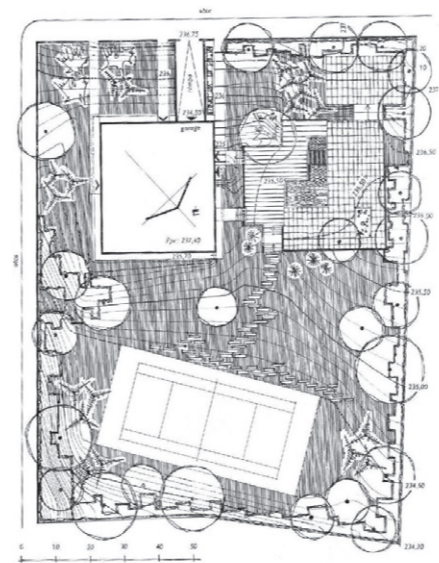

Molnárné Baló Borbála 1929-ben született. A Magyar Agrártudományi Egyetem Kertgazdaságtudományi Karán szerzett mérnöki oklevelet 1952-ben. Először a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál építésvezetőként dolgozott, majd 1953-tól 1985-ig, nyugdíjazásáig a Lakóterv-nél irányító tervezőként működött. Nyugdíjasként is végzett szakmai tervezői munkát. Kertépítész tervezői tevékenysége során számos lakótelep és városrész zöldfelületrendezési, kertépítészeti terveit készítette el, így Kazincbarcika, Miskolc, Várpalota, Veszprém (Felszabadulás úti lakótelep központja, Felszabadulás Emlékpark), Szolnok (Széchenyi lakótelep, Pelikán Szálló), Salgótarján (III. sz. üzletház) és a Főváros több lakóterülete terveit (Újpesti lakótelep komplex környezetrendezése, Újpest városközpont, 16+8 tantermes iskola, Béke - Tatai úti lakótelep komplex környezetrendezése, Margitsziget, Ramada Grand Hotel, Röppentyú utcai gimnázium, Kontrax Irodaház, Vasarely Múzeum, XVI. kerületi Uszoda és Tanuszoda, Lágymányosi Ökomenikus központ és egyetemi lelkeség), Szeged (SZOT Forrás Gyógyüdülő), Páty - Lovarda komplex környezetrendezése. Több jelentős hazai és nemzetközi tervpályázaton vett részt sikerrel. Szerepet vállalt az oktatásban, szakmai irányításával a kertépítész tervezők több generációját segítette a tervezési módszerek, irányelvek kimunkálásával, átadásával. Szakmai munkája elismerésül több

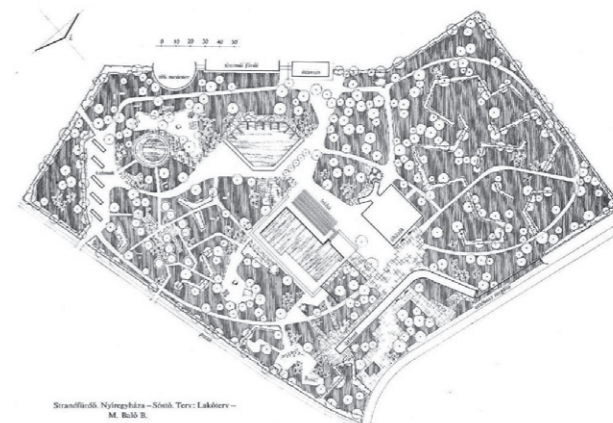
alkalommal részesült kitüntetésekben, így 1984-ben Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést kapott, és „Az emberi környezetért” kitüntető jelvényben részesült. Tervezői pályafutását a szakmai csapatban való munkavégzés, az építészeti gondolatokkal való összhang megteremtése jellemezte. Erőssége a jó térbeli látásmód, a tereprendezés, felszínalakítás precíz kidolgozása. Hosszú pályafutását a munka szeretete, élvezettel való végzése és kiváló kapcsolatépítő képessége jellemezte. Meghatározóak a szakmai közösséggel kialakított, évtizedeken át meglévő személyes kapcsolatai, akiktől ő is tanult, inspirációt merített, és akiknek tudását tovább adta. Számos munkában együtt dolgozott Dalányi Lászlóval, Szentpétery Istvánnal, Kordik Lászlónéval, Mester Jenővel, Andor Anikóval, Kecskés Tiborral, Karádi Gáborral, Torma Saroltával, Gárdonyi Mariával és Zsovák Ildikóval. ©

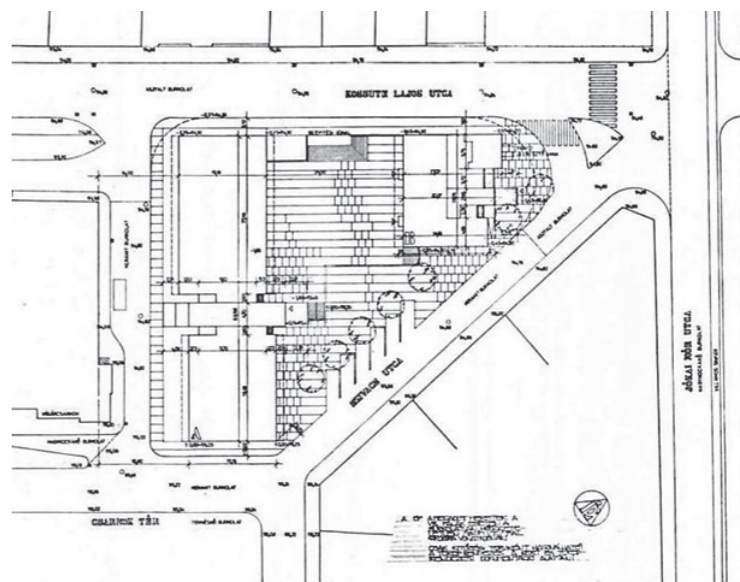
Helyszínrajz, M = 1 : 1000

Lakóház kertje, Budapest, Lakóterv - M. Baló B.

Sraanffuró, Nyíregyháza - Sraanffuró, Terc: Lakóterv - M. Baló B.

Virág János 1924-ben született Békésen. Középszkolai tanulmányait a Szegedi Kiss István Gimnáziumban, szakmai gyakorlatát a 116. Erdőépítési Parancsnokságon (Tusnádfürdő) végezte. A Magyar Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán szerzett okl. mezőgazdasági mérnök, kerttervező végzettséget.

Az egyetemi évek alatt (3., 4. évfolyamon) – szakmai érdeklődésének megfelelően – kapcsolódott be a dr. Ormos Imre prof. által vezetett Kertművészeti Tanszék és Intézet szakszemináriumai, illetve a „Kertépítéstan” című könyv szakrajzainak, ábráinak készítésén keresztül a tanszéki munkába.

Az egyetem elvégzése után 1945. augusztus 1-től a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál helyezkedett el, néhány hónapig a Budai Parképítő üzemegységénél munkavezetőként, majd a központi építési osztályon munkaelőkészítő és tervezői munkakörben dolgozott. Több sportpálya, közpark és játszótér építésének irányításában, tervezésében vett részt (Vérmező, Mechwart tér, Városliget, Népstadion stb.).

1953. január 15-én a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Kerttervezési Tanszékére nyert kinevezést, ahol kezdetben tanársegédként, majd 1955-től nyugdíjazásáig (1987) adjunktusként oktató, nevelő és tudományos munkát végzett. Tanársegédként a Tanszék által akkor oktatott tantárgyak (Földm-

réstan, Kerttechnika, Kerttervezés, Kultúrtechnika) gyakorlatainak vezetését, a hallgatók terveinek korrigálását, a tantárgyak demonstrációs anyagának elkészítését, bővítését végezte. Később e tantárgyak egyes részeiből előadások megtartására is megbízást kapott.

Dr. Ormos Imre prof. nyugállományba vonulásával a Földméréstan és Kerttechnika, későbbi elnevezésével a Geodézia – Tereprendezés című tantárgy oktatását a Termesztői Szakon, majd dr. Mócsényi Mihály prof. nyugdíjazása után a Tereprendezés című tantárgy oktatását a Táj- és Kertépítészeti Szakon önállóan látta el.

Munkája során igyekezett e tantárgyak, valamint a zöldfelülettervezéshez, a kerttervezéshez, a tájrendezéshez kapcsolódó szakterületek műszaki és biológiai ismeretanyagát bővíteni – úgy az oktatásban, a hallgatóknak való átadásában, mint a tervezés területén – és érvényesíteni.

A hallgatókkal közvetlenebb, személyes kapcsolatot a szakszemináriumokon, csoportfelelősként konzultációkon keresztül tartott fenn, akik két alkalommal tüntették ki a megtisztelő „magister optimus”-i oklevéllel.

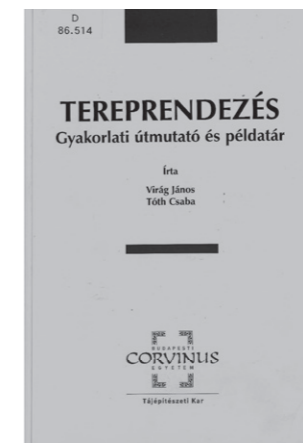
Tudományos, kutatási feladatként behatóban foglalkozott a gyermekjátszóterek technikai kérdéseivel, a kertépítési munkák gépesítésével,

költségszámításával, különböző gazdaságos kertberendezési tárgyak tervezésével, a házi kertek műszaki problémáival.

Megjelent publikációk, tanulmányok: A víz alkalmazása a gyermekjátszóteren; Kiskerttelepek a városok zöldfelületi rendszerében; Fürdők (részlet); Házkertek műszaki fejlesztése (tanulmány); Virágos kert című könyv (társszerző); Tereprendezés gyakorlat jegyzet és példatár (társszerző).

Részt vett a tanszék külső megbízás alapján végzett tervezési munkáiban (Lágymányosi lakótelep kerttervei, Budavári palotakert, Fertődi kastélykert, Gávavencsellő kastélykert (rekonstrukciók), Országos Mezőgazdasági Kiállítás, Miskolc-Tapolca Nagykert, -Békástó, Karcag, Kisújszállás, Jászberény városközpont részletes rendezési tervei stb., ezek mellett önálló tervezési tevékenységet, szaktanácsadást, bírósági szakértést is folytatott.

Tervei: Budavári udvarkertek rekonstrukciója, Veszprém Betekints völgyi arborétum és kertrendezési terv, Tiszai Arborétum rekonstrukciós terv és fejlesztés, Miskolc-Tapolca csónakázó tó és környéke terep- és vízrendezés, Karcag Kossuth tér kertrendezési terv, Mezőgazdasági Technikum Körmeny sport- és lovagló-pálya stb. és több, mint félszáz magánkert és üdülő kertrendezési terve. ☺

Balogh András festőművész, kerttervező, művészeti szakíró, c. egyetemi tanárnak kiemelkedő érdemei voltak a táj- és kertépítés tervezők vizuális és művészeti nevelésében. A Szabadkézi rajz, az Ábrázoló geometria és a Művészettörténet című tantárgy oktatójaként kiemelkedő színvonalú munkát fejtett ki. Szakírói és szakterületi művészeti tevékenysége jelentős.

A Képzőművészeti Főiskolán 1937-ben kezdte meg tanulmányait Burghardt Rezső tanítványaként, ahol 1946-ban fejezte be tanulmányait. 1950-től 1980-ig a Kertészeti Főiskolán (később Kertészeti Egyetem) tanított a Kerttervezési Tanszéken művészettörténetet, szabadkézi rajzot, ábrázoló geometriát és kertesztétikát. Az Iparművészeti Főiskolán óraadóként kertesztétikát adott elő.

Első elismerését húszévesen vehette át, öt esztendővel később, 1939-ben kapta meg a Magyar Képzőművészeti Főiskola Székely Bertalan-díját. Csók István éremmel tüntették ki 1958-ban.

1971-ben részt vett a firenzei Palazzo Strozziiban rendezett biennálén, ahol aranyéremmel tüntették ki. Rendszeres önálló és csoportos kiállítások sora következett ezután nemcsak Magyarországon, hanem Olaszország és Németország számtalan városában, kiállított Finnországban, Kanadában is. Egyéni kiállításai gyakran katalógusokkal jelentek

meg. Nyaranként Tihanyban vagy Zsenyén alkotott. Az életmű kezdetén a látványélmény gondos festői megjelenítése foglalkoztatta. Azután a látvány mögötti valóság rejtettebb, mélyebb sajátosságait kereste, azt, aminek megragadásában a lírai képzeletnek nagy szerep jut. A tudás fényénél megszürt ismeret és a sokrétű érzelmi átélés mindig összhangban volt a megművelt – hagyományt őrző és új lehetőségeket feltáró – kifejezőkészséggel, technikai erővel.

Meghatározó szerepe volt a szakon végzett táj- és kertépítés hallgatók szemléletformálásában, vizuális és művészeti nevelésében. Kutatási területe a kertművészet története, a kertművészet és a képzőművészetek kölcsönhatása. Kutatási eredményeit számos könyvben, tudományos cikkben publikálta.

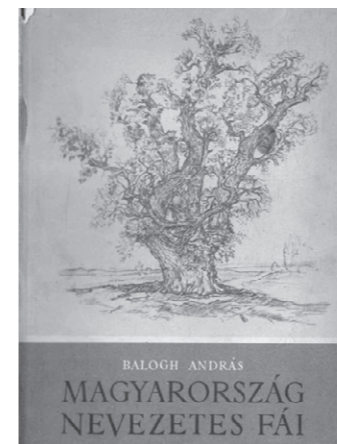
Legismertebb munkája a „Magyarország nevezetes fái” című több kiadást megélt könyve és az 1964-ben megjelentetett „A képzőművészeti giccs” című tanulmánykötete.

Életét a festészet és a kertművészet együtt, egymáshoz kapcsolódva töltötte be, mindkét területet gazdagította, amiből maga is táplálkozott. Hallgatói különösen szerették, tisztelték.

1980-ban vonult nyugdíjba. Nyugdíjas éveiben is a fiatal évek lendületével és optimizmusával festett, előadásokat tartott, cikkeket publikált.

Főbb publikációi:

- Magyarország nevezetes fái. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó (1957) (2. kiad. 1968)
- Képzőművészeti giccs. Budapest, Gondolat Kiadó (1964)
- Művészettörténeti összefoglaló. Budapest, Kertészeti Egyetem (1970) A kert művészete. Budapest, Corvina Kiadó (1971)
- A kerti cicomáról. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó (1981) ©

1993

Kalla Gábor (1934)

Kalla Gábor 1965-ben szerzett kertészmérnöki diplomát egyetemünk jogelődjén, a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán. 1958-tól dolgozott a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalatnál kezdetben mint munkavezető, később üzemvezető, majd 1982-től műszaki igazgató helyettesi, majd megbízott igazgatói munkakört töltött be.

Kiemelkedő szakmai tevékenységével nagy szerepe volt Pécs zöldfelületi rendszerének kialakításában. Különösen figyelemre méltó eredményeket ért el a közparkok létesítésében (Alsó Tetye, Melinda u., Béke park stb.), a városfásítás megszervezésében és kivitelezésében (korosfa-telepítés, várostűrő növények szelektálása, nemesítése stb.), a belvárosi rekonstrukciós munkákban, a parkerdőfejlesztésben (Malomvölgyi kirándulóközpont), a parkfenntartás területén és a Pécsi Hőerőmű zagyterének kísérleti fásításában.

A pécsi Akadémiai Bizottság Kertészeti munkabizottságának tagja és egyben titkára volt. A Kertészeti Egyesülés szakbizottságában is tevékenykedett.

Kalla Gábor évtizedekig segítette a táj- és kertépítéskor gyakorlati oktatását, Pécsen vezetett szakmai tevékenysége példaként szolgál ma is. ☉

1993

Tarjányi Ferenc

Tarjányi Ferenc okleveles kertészmérnök megszámlálhatatlanul sok közkert, közpark, óvoda- és iskola-kert építés-kivitelezésének volt irányítója, így például a Budavári Palota zárt kertjeinek építésvezetője is. Rendkívül nagy ügyszeretettel és szakmai hozzáértéssel végezte kertépítő munkáját. Egyetemünk hallgatóinak rendszeresen vezetett gyakorlatokat, több mint százán – többek között külföldiek is – szereztek nála ismereteket a kivitelezés gyakorlati fogásairól.

Tarjányi Ferencet kertépítők generációi tekintették mesterüknek. A közparkok növényanyagának felmérésével és értékelésével, történeti szakanyagok gyűjtésével példamutató munkát végzett és mérce lehet minden e területen dolgozó szakember számára.

Pesti Lászlóval a „Népliget örökös főkertészével” részletesen feldolgozta a Népliget történetét. Ötletei között szerepelt, hogy a park névtelen sétányait híres magyar botanikusokról nevezzék el. További közös munkájuk a budapesti közparkokat bemutató leírás:

Parkok és kertek Pesten és Budán, (2008). A helyszín-rajzokat, felméréseket Fery Antal, König Róbert, valamint Kerékgyártó László metszetei egészítik ki. A 13 kertet tartalmazó leírás a rajzokkal együtt az OSZK oldalán elérhető (<https://mek.oszk.hu/17900/17973/html/index.htm>) ☉

1994

Fejér János (1926-2010)

1926. február 24-én született Liptagergén. Az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán 1950-ben szerzett diplomát, és utolsó éves hallgatóként részt vett dr. Ormos Imre professzor úr szakkollégiumán.

Első munkahelye a Városépítési Tervező Iroda volt, ahol kerttervezőként dolgozott. 1952-55 között az Agrártudományi Egyetem Kultúrtechnikai és Geodéziai Tanszékén volt tanársegéd, majd 1955-57 között a Budapesti Parkfenntartó Vállalatnál a fásítási és tervezési csoport vezetője. 1957 márciusában a forradalmi bizottságban viselt tisztsége és magatartása miatt a vállalattól elbocsátották. Ekkor került a Sasad termelőszövetkezet jogelődjéhez a Március 15. TSZ-hez, ahol lehetőséget kapott további munkavégzésre, és megszervezte azt a kert- és sportpályaépítő üzemet, aminek gyakorlatilag nyugdíjazásáig a vezetője volt. Ezt a folyamatosságot 1964-67 között szakította meg, amikor is a Lakóterv dolgozója volt.

Dr. Mócsényi Mihály professzor úr felkérésére 1971 és 1986 között meghívott előadóként a kertépítési költségszámítást oktatta a Kertészeti Egyetem táj- és kertépítészeti szakos hallgatóinak. ☺

1994

Kiáczy György

1932. április 21-én született Budapesten. 1950-ben érettségizett a budapesti Fazekas Mihály Gimnáziumban, majd az - egyetemi jogú - Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán kertészmérnöki, 1966-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen városrendezési szakmérnöki diplomát szerzett.

Munkahelyei: 1955-1959 Budapesti Parképítő Vállalat - kerttervező, 1957-től csoportvezető. 1959-1962 Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Kerttervezési Tanszék - egyetemi tanársegéd. 1962-1990 Fővárosi Kertészeti Vállalat - műszaki igazgató helyettes főmérnök, 1984-től igazgató.

1983-ban Mohácsy Mátyás Éremmel, 1989-ben Magyar Köztársaság Csillagrendjével tüntették ki.

1978 és 1984 között a MAE Zöldterületi Szakosztály társelnöke, majd 1984 és 1989 között elnöke volt. 1985-ben és 1990-ben a MAE Kertészeti Társaság alelnöke volt. Tagja volt a Fővárosi Környezetvédelmi Bizottságnak és az MTA-MÉM Kertészeti Szakbizottságnak.

Könyvek, jegyzetek: Kertészeti Lexion (1960, részletek), Kultúrtechnika egyetemi jegyzet (1961), Kertépítési munkák lebonyolítása egyetemi jegyzet (1961), Az öntözővíz csökkentésére vonatkozó kutatások felhasználása, kutatási zárójelentés (1961), Száz éves a fővárosi kertészet (Szerk. 1967, 1968), Parkfenntartási normatívák, tanulmány (1968), Kertmesterség,

szakkönyv (1972, 1975), Zöldterületek fenntartása, szakkönyv (1980).

Több tucat közleménye, szakmai előadása konferenciákon, könyvszerkesztése, filmek anyagának készítése volt. (Játszóterek a köregetekben 1971. MAFILM, Szigetek a falak között 1972. MAFILM, Vakok kertje 1972. MAFILM.)

Számos kertet - Budapest, Pécs, Miskolc, Komló, Salgótarján, Szombathely, Gyula, Zamárdi, Badacsony -, kiállításokat tervezett - OMÉK, Száz éves a fővárosi kertészet (1967. aranyérem), Vadászati Világkiállítás főpavilonja 1970, OMÉK főpavilonja 1971.

Részt vett a WIG'74-en (Bécsi Nemzetközi Kertészeti Kiállítás), ahol elismerő oklevélben részesült, és a Wien, Karlsplatz rendezési tervét megvásárolták. Indult a Gellérthegy víztározó (1972) és a Wien Donauinsel (1974) tervpályázaton is. ☺

Földműves családban született 1927. szeptember 26-án Mezőberényben. Iskoláit előbb szülőhelyén, majd a középiskolai tanulmányait a Békéscsabai Mezőgazdasági Középiskolában folytatta. 1945. január 2-án sváb származása miatt jóvátételi munkára a Szovjetunióba hurcolták, ahol az egyik Krivoj-Rog-i vasbányában dolgozott, mint vágár. 1947. július 15-én tért haza, utána folytatta tanulmányait. Az érettségét a Debreceni Mezőgazdasági Középiskolában tette le 1948-ban. Az Agrártudományi Egyetem Kertészeti Karán 1948-1952 között tanult. 1952-ben – a végsgorlatok előtt egy hónappal – származása miatt az egyetemről kizárták. Sikertelen elhelyezkedési próbálkozások után, kubikusként a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál nyert felvételt, majd a Dunaújvárosi (Sztálinváros) Kertészeti Vállalatnál 1953 és 1957 között, mint parképítési és fenntartási üzemvezető dolgozott. Ottani szakmai működésének köszönhetően vették vissza a Kertészeti Egyetemre, ahol 1958-ban mérnöki oklevelet kapott. Az Építésügyi Minisztérium Parképítő, majd jogutódja, az ÉM Kőfaragó Vállalatnál 1957 és 1962 között építésvezetőként dolgozott.

Jelentősebb munkái: Budapest, IX. ker. József Attila lakótelep, XIII. ker. Thälmann utcai (Fiastyúk u.) lakótelep, XIV. ker. Erzsébet királyné úti lakótelep parképítése. Vidéki munkái közül Oroszlány és Tatabánya közparkjainak építése említésre méltó.

A Fővárosi Kertészeti Vállalatnál 1962-től 1989-ig szolgált, előbb mint parképítési osztályvezető, majd 1963-tól parkfenntartási főosztályvezető. Ez idő alatt a Főváros zöldfelülete 600 hektárról 1900 hektárra nőtt, ugyanakkor – munkaerőgondok miatt – a parkfenntartásban dolgozók létszáma 1200 főről 700 főre csökkent. E szorító helyzet feloldását egyedüli lehetőségként a gépesítésben látta. Ennek és az üzemszervezési intézkedéseknek köszönhetően a jelentősnek ígérkező színvonalromlást sikerült megakadályozni, és közben a parkfenntartás, mint önálló szakma is elismerésre került. A területnövekedés zöme a lakótelepi köztertek építésének köszönhető. Vezetésével kidolgozták a lakótelepi köztertek fásítási normáját, amely hektáronként 110 db díszfa telepítésével számolt. A Budapest III. ker., Hajógyári sziget 65 ha-os területének zöldterületi tervezése, építése és fenntartása az ő irányításával valósult meg. A parkfenntartásban szerzett tapasztalatai érvényesülésének köszönhetően a budapesti nagyparkok közül mindmáig ennek a fenntartása a legolcsóbban és a legjobban gépesíthető.

Üzemszervezési munkája alapján 1974-ben épült ki Budapesten a parkfenntartás alközponti rendszere. Kialakításával a fenntartási színvonal, a gazdaságosság, az erőforrások és szállítási adottságok kedvező összehangolása volt a célja. A FŐKERT Rt. Zöldfelületi

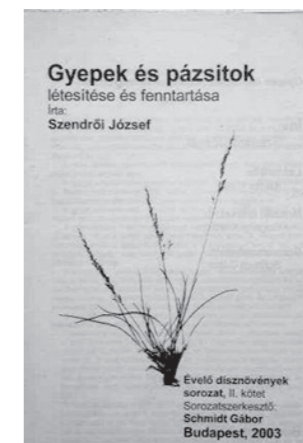
fenntartását most is ez a rendszer jellemzi. Dr. Ormos Imre egyetemi tanár felkérésére 1965-től tanított a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemen: a Kertépítési, majd a Parkfenntartási üzemtant adta elő elméleti és gyakorlati órákon. Tanított a Kecskeméti Kertészeti Főiskolán is, ahol szigorlati tárgy lett a zöldfelületfenntartás.

Társszerzője a Zöldterület-fenntartás (1980) című szakkönyvnek. A könyv hézagpótlónak számított, hiszen előtte magyar nyelven ilyen tárgyú könyv nem jelent meg. Több szakkönyvet lektorált és számos cikket jelent meg szakmai kiadványokban és újságokban.

A Kertészeti Egyesülés Parképítő és Parkfenntartó szakbizottságának 1969-től 1989-ig vezetője volt. Rendszeres előadója volt az ország nagyvárosaiban megtartott Kertészeti Konferenciáknak (Debrecen, Pécs, Orosháza, Szolnok).

A moszkvai INTERBITMAS '80 konferencián Magyarország részéről a „Zöldfelületfenntartás komplex gépesítése” címmel tartott előadást. A Hamburgi IGA'73 Magyar Kertjének építésvezetője volt.

Szakmai tevékenységét nyugdíjazása után sem szüntette meg. Egyetemi és főiskolai tanítás mellett bírósági szakértőként több perben vett részt. ©

1942. november 8-án született Budapesten. Középszkolai tanulmányai befejezése után a Kertészeti Egyetemen 1969-ben kerttervezői, majd 1980-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán városrendezési szakmérnöki diplomát szerzett.

A kivitelezői gyakorlatot követően került a Lakó- és Kommunális Épületeket Tervező Vállalathoz, amely az ország legnagyobb ilyen irányú szakvállalata volt. Itt kezdetben tervező, majd a Környezettervezési Osztály vezetőjeként dolgozott. 1995-ban önálló műtermet alapított LAND-A Táj- és Környezettervezési Műterem Kft. néven.

Pályája kezdeti szakaszán közel negyven alapfokú oktatási intézmény környezetrendezési tervét készítette el. Ezek eredményeként az Országos Nevelési és Módszertani Intézet felkérte az említett intézményekre vonatkozó - országos érvényű - „Környezettervezési és kivitelezési útmutató” kidolgozására.

1975 óta folyamatosan részt vett több vidéki város - Salgótarján, Sopron, Kecskemét, Vác -, de főleg Budapest új lakónegyedeinek tervezésében.

Az általa készített főbb beépítési tervek: Salgótarján Nyugati városrész RRT, Budakalász Szabadidőközpont RRT, Nyíregyháza Városcsopont tömbrehabilitáció, Érd városcsopont részletes rendezési terv, Visegrád-Nagymaros háttérterületek RRT, Kőbánya városcsopont részletes rendezési terv.

Terekre, sétálóutcákra készült tervei: Bank Center (Budapest, V. ker., Szabadság tér), Vértanúk tere Nagy Imre emlékhely, Deák Ferenc utca „sétáló” utca, Pesti Barnabás utca „sétáló” utca, Terézvárosi Plébánia tér és „sétáló” utca, Mikszáth Kálmán tér átépítés, EXPO Fő tér kiviteli tender terv.

Lakónegyedek komplex terep- és környezetrendezési munkái: Budapest, Óbuda, Békásmegyér, Kaszásdűlő, Római úti lakónegyedek; Budapest, Ostoros-Bóbitás úti lakónegyed; Salgótarján városcsopont, Pécskő úti lakótelep; Sopron, József Attila lakónegyed; Vác, Deákvári és Alsóvárosi lakóterületek. Szakmai munkája fontos ágát képezte egy-egy jelentős műemlék, vagy műemléki együttes rekonstrukciójához kapcsolódó kert, vagy a tágabb környezet kialakítása: Óbuda Római táborváros (Flórián tér), Óbuda Klarissza kolostor (Mókus utca), Óbuda Zsinagóga előtti középkori tér, Óbuda Fő tér és „Kerámia” köz környéke, Kiscelli Kastély és Trinitárius templom komplex környezetrendezés, Visegrád Mátyás király Palota és Múzeumkert. Szállodákra, tetőkertekre, éttermekre készült munkái: Liget, Fórum, Hungária, Kempinski, Novotel, Taverna, Thermál, Hélia; Gundel Étterem kertrekonstrukciója.

Irodaházakra, bevásárlóközpontokra készült munkák: ORFK-BRFK-TOP székház és iroda, ITC Nemzetközi Kereskedelmi Központ I-II. épület, PÓLUS

Szórakoztató és Bevásárlóközpont, LURDY Bevásárlóközpont és Irodaház. Kulturális és oktatási intézmények, parkolók munkái: BKK Kongresszusi Központ (Gesztenyés kert), Új Nemzeti Színház (kiviteli tender terv), BME Informatika épület (Egyetemváros), ELTE Északi tömb (Egyetemváros), Diplomata Lakópark (Bp. II., Vérhalom utca), GRAPHISOFT Park (Óbuda, Záhony utca). Az esztétikai összhang, a tér és térarányok kialakításában nagy segítséget jelentettek azok a tapasztalatok, amelyeket a látványtervezési munkái során szerzett.

Négy játékfilm, jónéhány televíziós produkció és zenei rendezvény színpadkép tervezésében vett részt. Ezekon kívül több alkalommal a Szépművészeti Múzeum, a Királyi Palota és a Kúria épületében rendezett nemzetközi fogadások alkalmával a termek díszítését tervezte, és annak kivitelezését irányította. Tagja több - a táj- és kertépítészeti tevékenységet elősegítő - szakmai szervezetnek (Magyar Építész Kamara, Magyar Urbanisztikai Társaság, IFLA Táj- és Kertépítészeti Nemzetközi Szövetsége, FIDIC Magyar Tanácsadó Mérnökök és Építészeti Szövetsége. Tervezőirodai munkája mellett a felsőfokú oktatási munkába 1977-ben kapcsolódott be. Először a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti szakán, majd 1983-tól 1986-ig az Ybl Miklós Műszaki Főiskolán, 1987-től 1998-ig a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki

Karán adjunktus, 1996-tól a Magyar Iparművészeti Főiskola Építész Karán meghívott előadó. Szakmai és oktatási munkája elismeréseként több kitüntetésben is részesült (1981 Formatervezési Nívódíj, 1985 Munka Érdemrend Bronz fokozat, 1986 Kertépítészeti Nívódíj, 1997 Ormos Imre Érem, 1997 BME meghívott előadója oklevél, 1997 Köztársasági Elnöki Ezüst Emlékérem).

Tervpályázatokon közel harminc alkalommal vett részt, mint pályázó, s tizenöt alkalommal zsűritagként képviselte szakterületét. Pályája szerteágazó tapasztalatait az egyetemi órákon kívül írásos publikációkban, különböző előadásokon és néhány szakkiállításon is igyekezett közzétenni. ☉

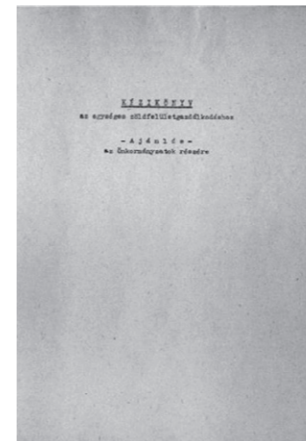
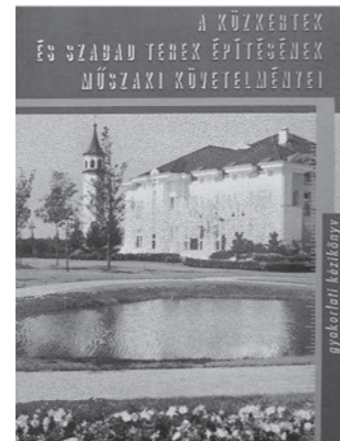

Kokics Tibor a Kertészeti Egyesülés igazgatójaként több évtizeden keresztül nyújtott segítséget a táj- és kertépítészeti szakmai szerveződéséhez, rendezvényeihez és kiadványainak megjelentetéséhez. Tevékenykedett a települési környezet állapotának javításáért, a táj- és kertépítész szakma hazai elismeréséért. Munkahelyek, szakmai tevékenység:

- Fejér Megyei Tanács, kertészeti előadó (1955-1957), feladata: megyei zöldfelület gazdálkodás igazgatási feladatainak ellátása;
- Főkert: építésvezető, kirendeltség vezető (1957-1969), feladata: építésvezetés, parkok, kertek, sportpályák építése, fenntartása, kertek gondozása, szervezés, műszaki, gazdasági irányítás, kirendeltség-vezetés;
- Kertészeti Egyesülés, igazgató (1969-1994), feladata: a hazai díszkertészet teljes vertikumának érdekképviselője, érdekvédője, integrálása; a városgazdálkodás, a városüzemeltetés, a zöldfelület-gazdálkodás szervezése, a települések természeti környezetének fejlesztése; a műszaki, technológiai, oktatási, kutatási feladatok támogatása, az elért eredmények adaptálása, terjesztése; a nemzetközi kapcsolatok ápolása, hazai és külföldi szakkiállítások szervezése.

Ebben az időszakban a hazai virágkultúra, virágkötészet, a közízlés formálása, fejlesztése is a

feladatai közé tartozott. A 90-es évek újabb szakmai próbájaként a települések környezetszépítésének országos mozgalommá (Virágos Magyarország) szervezésében, irányításában, a millenniumi fásítási program beindításában, települési intézmények, elsősorban oktatási-nevelési intézmények esztétikus megjelenését segítette. 1993-1995 folyamán részt vett a felsőoktatási törvény kapcsán a háromlépcsős oktatási rendszer elindításában, és tagja volt a zöldfelületgazdálkodási törvény előkészítő bizottságának. Kiemelkedő szerepe volt a zöldfelületgazdálkodási konferenciák szakmai, tanulmányi szervezésében. 1990 és 1995 között a Kecskeméti Főiskolán, majd 2005 és 2010 között a Budapesti Corvinus Egyetemen oktatott. 1994 és 1997 között a Gyümölcs és Dísznövény Kutató-Fejlesztő Rt. igazgatósági tagja, a dísznövénykutatás koordinátora volt. Számos társadalmi szervezet tagja és aktív képviselője volt: a Magyar Kertépítő és Fenntartó Vállalatok Szövetségének örökös tiszteletbeli elnöke; a Magyar Önkormányzati Főkertész Szövetségének alapító tagja, örökös tiszteletbeli elnöke; a Virágos Magyarországiért környezetszépítő mozgalom szervezője, a Szervező Bizottság és a főzsűri első elnöke, örökös tiszteletbeli elnöke; a Virágkötők és Virágkereskedők Szakmai Egyesülete tiszteletbeli tagja; a Magyar Gazdasági Kamara Településüzemeltető Országos Szakmai

Szövetségének főtákosára; a Kert- és Tájépítők Nemzetközi Szövetsége, magyar tagozat tagja; a Magyar Urbanisztikai Társaság városgazdasági tagozatának titkára; a Magyar Kertészeti Tanács tagja; a Település- és Területfejlesztők Szövetségének alapítója és első elnöke; a Dísznövénytermesztők és kereskedők szervezetének (Dísznövénytermesztők) alapítója és vezetőségi tagja; a Virágzó Magyar Kertkultúráért Alapítvány kuratóriumának első elnöke; a Kertészeti Nívódíj és az Ormos Érem egyik kezdeményezője; az IFLA, ICOMOS magyar tagozatának tagja. Már nyugdíjasként szülővárosa, Ercsi polgármesteri tisztségét is betöltötte egy cikluson keresztül.

Publikációi:

- A 70-es években a Városépítés c. lapban jelentek meg írásai és tagja volt a szerkesztőbizottságnak.
- A 80-as években a Dísznövénytermesztés c. lap szerkesztőbizottságának tagja volt.
- A Munkaszükségleti kulcsszámok, a Parkfenntartási normatívák szakmai kiadványok szerkesztője.
- A Településfejlesztési füzetek (BM kiadvány) sorozatából az Útmutató a temetők fenntartásához és az azzal kapcsolatos önkormányzati feladatok ellátásához (1993) és az Útmutató az önkormányzatok zöldfelületi feladatainak ellátásához (1996) c. kiadványok társszerzője.

- A közkertek és szabad terek építésének műszaki követelményei c. könyv (2002)
- Kitüntetések:
- Magyar Urbanisztikai Társaság aranykoszorús jelvénye (1988)
 - Széchenyi István-emlékplakett (1989)
 - Magyar Köztársaság Érdemrend Középkereszt (polgári tagozat) (1993)
 - Ráde Károly-emlékérem (1994)
 - Fejér Megyei Közgyűlés Széchenyi Viktor-díj (1994)
 - Ormos Imre Érem (1998)
 - Kós Károly-díj (2001)
 - Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt (polgári tagozat) (2007)
 - Budapesti Corvinus Egyetem „Egyetemért” emléklakett (2013)
 - Földművelésügyi Miniszter által adományozott Életfa Emléklakett Ezüst Fokozata (2015) ©

1942-ben született, 1965-ben szerzett diplomát a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán (később Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem), ahol Dr. Ormos Imre professzor tájépítész szakkörére járt.

Az egyetem elvégzése után a Debreceni Tervező Vállalatnál dolgozott tájépítész tervezőként 1977-ig. Tevékenysége településtervezési, városrendezési területre is kiterjedt. Közreműködött többek között Vámospércs összevont rendezési tervének elkészítésében, mint szakági tervező.

A tömeges lakásépítéshez kapcsolódó környezet-alakítási munkákból sokezer lakáshoz előzetes felmérést, növényértékelést, durva tereprendezést, kertrendezési programot és kiviteli terveket is készített.

A sajátos feladathoz szükséges ismeretek bővítése céljából esztétikai tanulmányokat végzett, majd 1976-ban a BME építész karán városépítési-városgazdasági tanulmányokat kezdett, amelyről 1978-ban szakmérnöki oklevelet szerzett.

Tervezői munkájából a legkiemelkedőbb alkotásai: Debreceni Emlékkert, Erdős puszták, Nagyerdő fejlesztési terve, Debrecen Jubileumi játszótér, több szabadidő célú közpark, sportkert, Kalocsai Érsekkert és városkert, Mezőkövesd központi Főtér rendezési terve, Túrkevei szabadidő központ rendezési terve.

Számtalan tervpályázaton vett részt és mint díjazott, nyertes több alkalommal ért el figyelemre

méltó eredményeket. Tervezői munkáját Hajdú-Bihar, Szolnok, Szabolcs-Szatmár megye több településén hasznosították.

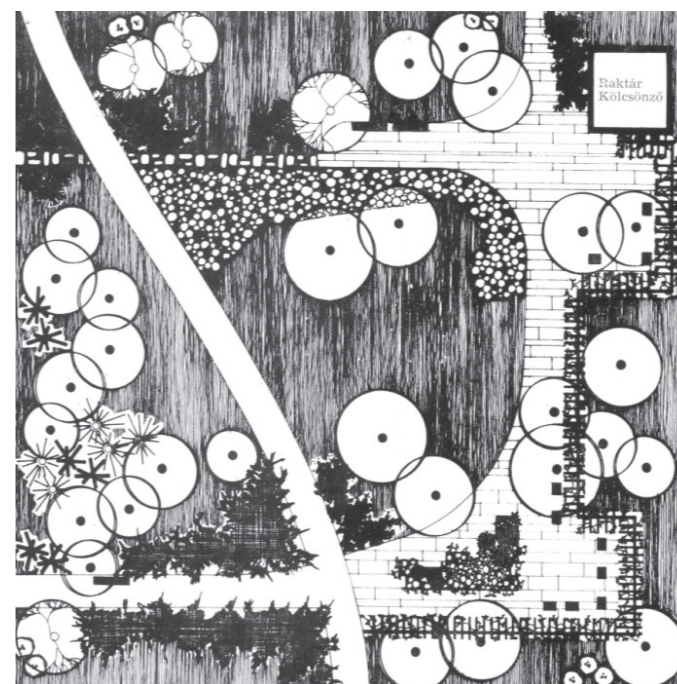
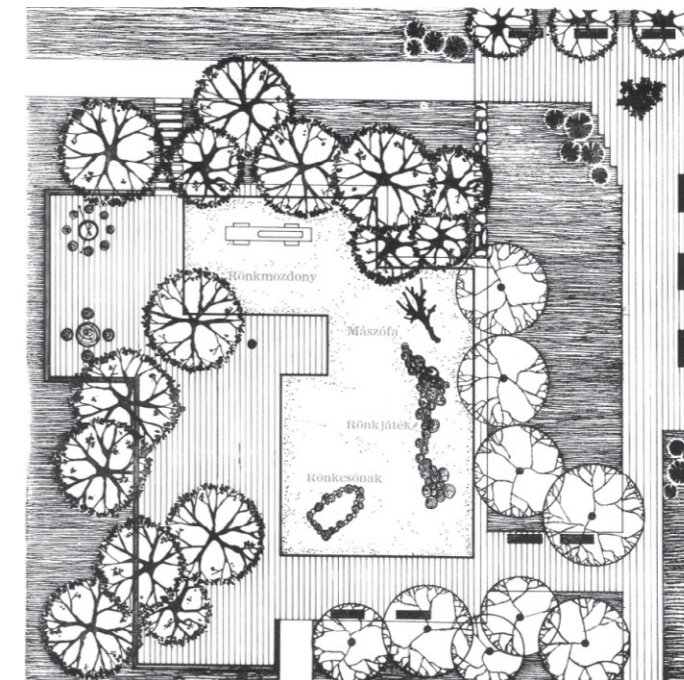
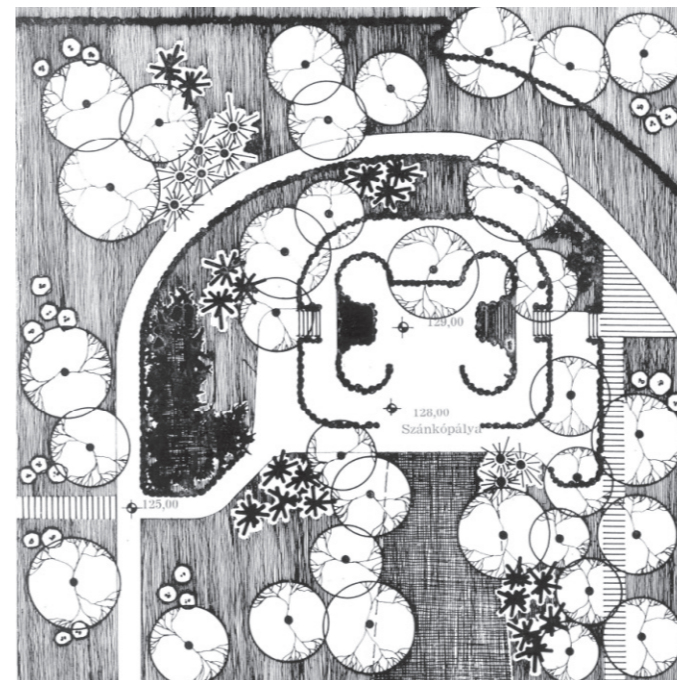
1977-ben a Debreceni Kertészeti Vállalat igazgatói székébe hívták. Feladata a város zöldfelület-rendezésének, építésének, fenntartásának komplex irányítása volt 1991-ig.

1981-től a Kertészeti Vállalat átalakult, és ezt követően Debreceni Városgazdálkodási Vállalat igazgatója és a Kertészeti Egyesülés tagja, majd elnöke lett.

Szakmai-politikai munkásságával különböző bizottságokban, így pl. a VET-nek utódjaként működő Településrendezési és Építészeti Albizottságban sok évig képviselte a zöldfelületgazdálkodást, a környezetvédelem ügyét.

A debreceni Ybl Miklós Műszaki Főiskolán oktatói feladatokat is ellátott címzetes egyetemi docensként, a Településfejlesztési Tanszék vezetője volt 1999-ig. Környezetrendezés, környezetvédelem, városüzemeltetés tárgykörben oktatott nappali és szakmérnöki hallgatókat.

Közel negyedévszázados munkássága országosan ismertté és elismertté tette. Nagy hozzázártással és elhivatottsággal végzett szakmai, közéleti, tervezői, oktatói munkáját. Több, elsősorban a Kertészeti Egyesülés révén kialakított külföldi kapcsolat keretében végzett szakmai, szakmapolitikai tevékenységet. ©

Budapesten született 1937-ben. Középiskolai tanulmányait 1952-1955 között végezte a Budapesti Református Fiúgimnáziumban, majd a Fáy András Állami Általános Gimnáziumban. 1955-1956 között a Budapesti Gyógyszertár Vállalatnál technikus. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán diplomázott 1961-ben, mezőgazdasági mérnökként. Ezt követően a VÁTI-hoz került, ahol két évtizedig (1961-1982) dolgozott, kezdetben, mint felmérőgeodéta, majd zöldterületi-tervező, osztályvezető, regionális tervezési irodavezető, végül környezetvédelmi szakfőmérnök volt. Közben, 1972-1974 között az ÉVM-ben környezetvédelmi titkárságvezető.

1967-ben egyetemi doktori címet szerzett tájépítészetből „A kínai kertek hatása a japán és az európai kertművészetre” című disszertációjával. Majd 1968-ban a BME Építészmérnöki Karán szakmérnöki képesítést kapott városépítés-városgazdaság szakon. 1967-ben Kubában spanyol nyelvet tanult. 1977-ben a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen vezetőképzésen vett részt. 1973-ban az USA Észak-Karolina Állami Egyetemén környezetvédelem irányítása, szervezése; 1984-ben pedig az Oslói Norvég Királyi Egyetemen regionális tervezés és környezetvédelem témában tanfolyamot végzett.

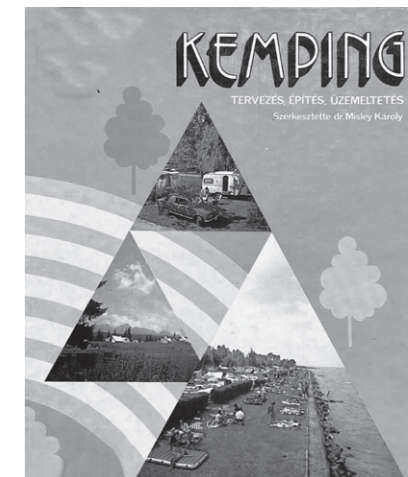
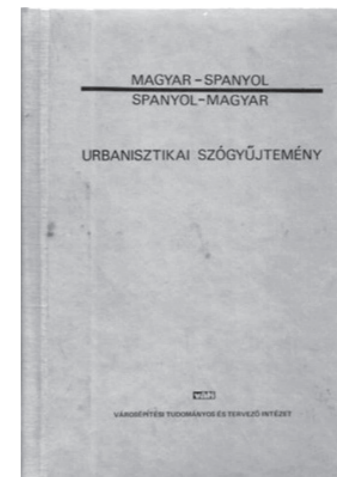
1982-1989 között az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatalban (majd a jogutód,

Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztériumban) főosztályvezető-helyettes, majd 1989-ben a Belügyminisztériumban területfejlesztési nemzetközi főtanácsadó. 1990-1993 között a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumban főosztályvezető, majd közigazgatási államtitkár. 1993-1997 között Buenos Aires székhellyel hazánk rendkívüli és meghatalmazott nagykövete Argentínában, Uruguayban és Paraguayban. 1998-tól nyugdíjas, területrendezési és környezetvédelmi tanácsadó. 1998-2008 között a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium és jogutódai, valamint a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium területrendezési nemzetközi referense (közben Környezetvédelmi Minisztérium kabinetiroda vezető). Három évtizeden át tanított is alma materében, de kert- és tájépítészetet, illetve környezetvédelemmel kapcsolatos tárgyakat oktatott a BME Építészmérnöki Karán, valamint külföldön is (Németország, Ausztria, Kuba, Norvégia, Argentína és USA egyetemeken). Aktív tagja volt számos szakmai és más civil szervezetnek: a Magyar Tájépítészek Szövetsége jogelődjének, a Magyar Kertépítészek és Tájrendezők Szövetségének (MKTSZ) alapító elnöke (1991-1994), a Magyar Állatvédő Egyesület elnöke, a Magyar Természetbarát Szövetség elnöke (két cikluson keresztül), a Gellérthegy-védő Egyesület alapító tagja, majd elnöke, valamint a Magyar Monte Grappa

Baráti Kör Egyesület alelnöke. Tagja volt az Argentínai Szent Márton Lovagrendnek is.

Munkássága: Elsősorban a tájrendezés-tájtervezés mellett kötelezte el magát, de a regionális tervezésben, a környezetvédelemben, a területfejlesztésben és a területrendezésben is „otthon volt”. Ötven esztendő töltött el szakmájában, ebből közel két évtizedet tervezéssel, a többi minisztériumi/hivatali irányítói és szakértői munkában. Tervezőként számos rendezési terv, beépítési terv, tanulmányterv, fejlesztési program és koncepció kidolgozásában vett részt szakági tervezőként, de több kertrendezési terv felelős tervezője is volt. Legjelentősebb munkái: Ráckeve, Savoyai kastély és környéke geodéziai felvétel, terep- és kertrendezési terv, kertészeti kitérés terv (1964), Ludányhalászi központ és templomkert terep- és kertrendezési terve (1965), Csongrád üdülőterület tanulmányterve (Czigler Endrével, 1965), Szécsény, Kossuth Lajos utca melletti terület terep- és kertrendezési terve (1965), Csongrád, városi park kert- és tereprendezési terve (1968), Tata, Öregtő nyugati és déli területeinek tanulmányterve (1969), Szarvas Erzsébet-liget és környéke rendezési tanulmányterve (1969), Csongrád, Dózsa György tér kertrendezési terve (1971), Csongrád Marx-tér kertrendezési terve (Hreblay Ferencnével, 1971), Csongrád (város) üdülési fejlesztési terve (Czigler Endrével, 1971), Tihany tájrendezési és összevont rendezési terve (felelős tervező: Korbonits Dezsőné, 1971), Tata, Kálváriadomb és környéke – tanulmányterv (1976), A kiemelt üdülőkörzetek fejlesztési programjaiból eredő következtetések a VI. ötéves terv időszakára (1978), Ökorendszerek és tájvédelem – kutatási jelentés (Csima Péterrel és Pinczés Zoltánnal, 1990-1991). Nyelvtudásának is köszönhetően (angol, német, spanyol) jelentős nemzetközi kapcsolatokat épített ki. Az ENSZ Környezetvédelmi Programja – és korábban az ENSZ Habitat által működtetett Emberi Települések Programja – partnerségi együttműködéseiben az ÉVM megbízásából szakértőként, illetve az egyik bizottság tisztviselőjeként vett részt 1973-1975 között. 1981-1983 között az ENSZ-ECOSOC Város és

Regionális kutatási csoport elnöke, 1986-1989 között pedig a magyar-jugoszláv környezetvédelmi bizottság elnöke volt. Eredményesen képviselte Magyarországot 1998-2008 között az Európai Tanács Területi Tervezésért Felelős Miniszterek Konferenciája (CEMAT) Főhivatalnoki Bizottságában (CEMAT-CSO), valamint az Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózat, az ESPON Program munkájában. Mintegy tucatnyi könyv, jegyzet szerkesztője, (társ)szerzője volt; számos írása jelent meg szakmai folyóiratokban (Városépítés, Területrendezés, Településtudományi közlemények, Településfejlesztés, Közlekedéstudományi szemle, A falu, Falu Város Régió). Néhány jelentősebb publikációja: Az üdülőterületek zöldfelületeinek kialakítása (Területrendezés, 1972), Üdültáj-tervezés és a Balaton üdülőkörzet (Kotsis Lajossal, Településtudományi közlemények, 1980), A közlekedés és a környezet kölcsönhatásának egyes kérdései (Pfaffné Zolnay Terézszel, Területrendezés, 1980), Kemping: tervezés, építés, kivitelezés (szerk. és fejezetszerző, 1985), Környezetgazdálkodás (szerk., BME Mérnöktovábbképző Intézet, 1990), Magyar-spanyol/spanyol-magyar urbanisztikai szógyűjtemény (szerk., Keresztély Györggyel, VÁTI) ©

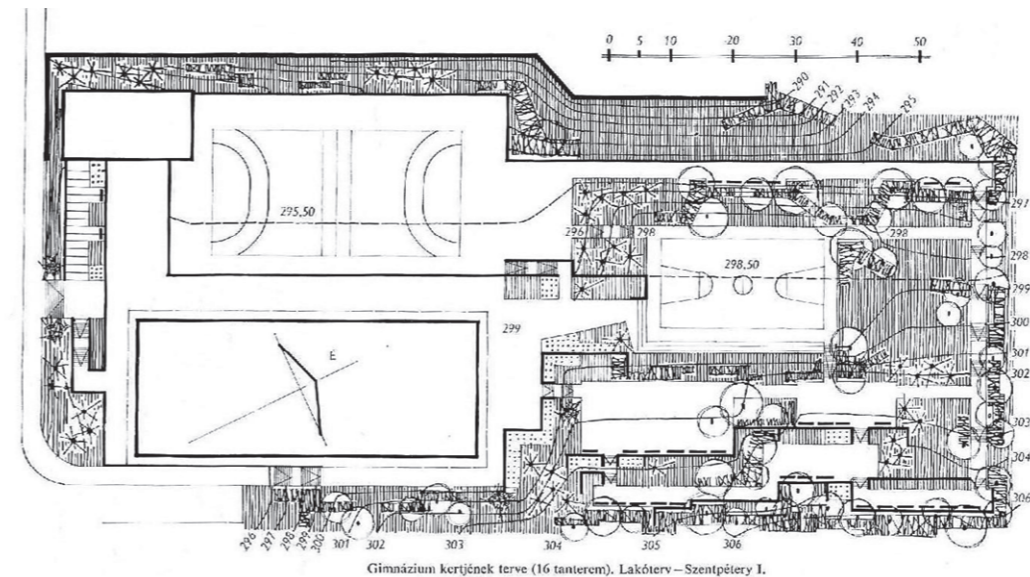
Szentpétery István 1926. augusztus 12-én született Budapesten. 1949-ben az Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karán aranyoklevelés kertészmérnöki, majd 1962-ben a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Karon okl. mg. gépészmérnöki diplomát szerzett. 1949. november 1-től az Agráregyetemen egyetemi gyakornok volt. 1953-tól 1986-ig a LAKÓTERV, illetve jogelődje a VÁTI kertész tervezője, a zöldterületi szakosztály alapítója. Beosztásai: szakági tervező, irányító tervező, csoportvezető, szakági főmérnök-helyettes, vezető tervező. 1975-től megszűnéséig az ÉVM Központi Tervtanács tagja, 1986. október 1-én kapta meg a vezető tervezői jogosultságot. 1996 nyaráig több, mint 700 munka tervezésében vett részt, RRT, beépítési tervek, beruházási programok, ajánlati és kiviteli tervek (durvatereprendezési, finomtereprendezési, támfal- és lépcsőtervek, burkolati és úttervek, fásítás- és kerttervek, kerítés, kerti berendezések és játszószerkek tervei. Munkásságát a feltétel nélküli szakmai elkötelezettség, az emberi tartás, egymás megbecsülése jellemezte. Ahogy egykori kollégái jellemezték, „nemcsak a támfalak, lépcsők és rámpák nagymestere” volt, hanem mint az életbölcösségek tárháza is kimeríthetetlen volt. Fontosabb munkái Budapesten: III. ker. Bécsi út /völtéglagyár/ Egészségügyi Szakközépiskola, Békásmegyeryi lakótelep durvatereprendezése, hanggátló

domb; IV. ker, Káposztásmegyeryi lakótelep több rész durvatereprendezése; XI. ker, Kelenföldi lakótelep II. és III. ütem egyes részei; XXI. ker, Csepel, Közgazdasági Szakközépiskola; XXII ker., Bartók Béla úti lakótelep. Fontosabb munkái vidéken: Miskolc több lakótelepe, Kórház, Gyermekváros; Nagybátony 427 lakás; Ózd belváros lakóterületei, Bolyok lakótelep nagy része; Paks, Zápor u. 32 tantermes iskola; Salgótarján, Arany János utcai lakótelep, Pécskő utcai lakótelep, Rokkant-telep, Városháza és Múzeum környezete; Siófok, Ezüstpart üdülsor egy része, polygon üzem; Szolnok, Kisgyep lakótelep durvatereprendezés, óvások, polygon üzem; Törökbálint, Kereskedelmi terület durvatereprendezés; Várpalota, Vár környéke és több lakótelep; Veszprém több lakótelep.

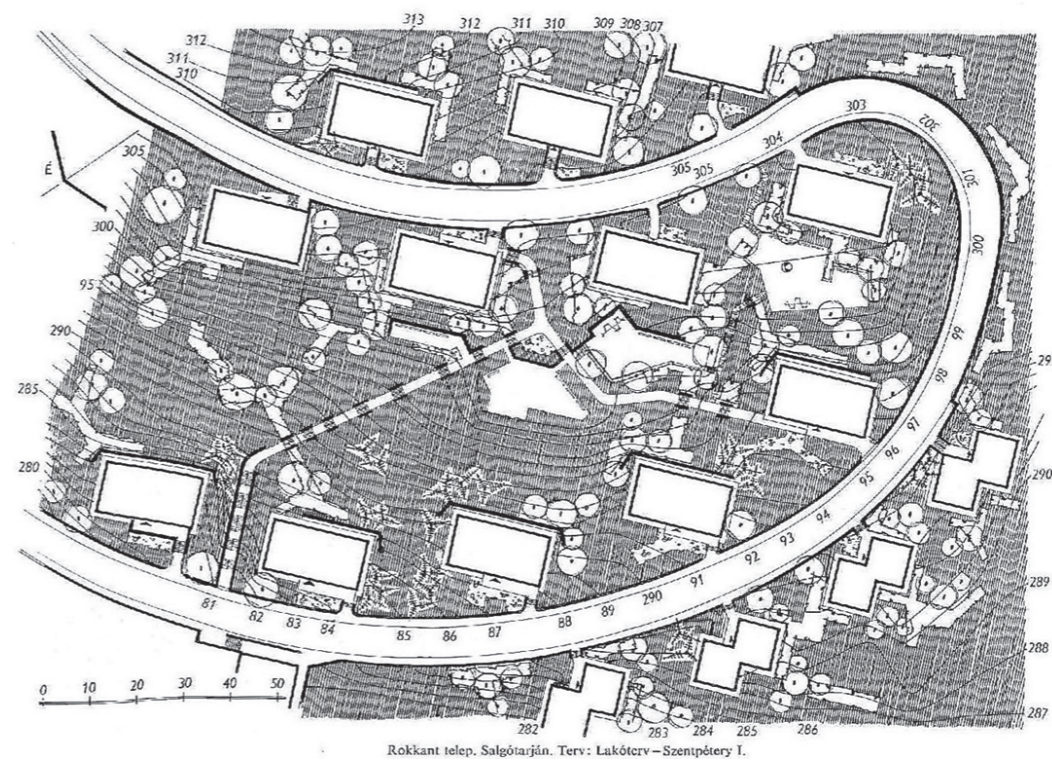
Fontosabb munkái külföldön: Magdeburg, két lakótelep; Stassfurt lakótelep; Vietnam, Uong Bi és Cham Pha polygon üzemek.

Ezekén túl sok bölcsőde, óvoda és iskola szakági terveit készítette el.

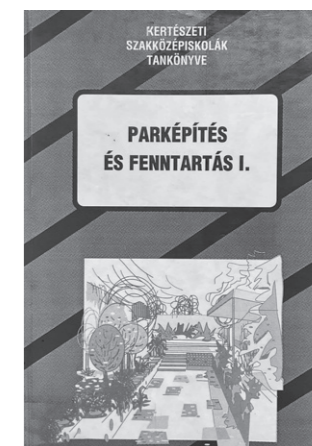
Három középiskolai tankönyv társszerzője, évekig adott elő a technikai minősítő vizsgára előkészítő tanfolyamon, több féléven át oktatott az Ybl Miklós Főiskolán, több előadást tartott a Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán, és 12 évig tartott órákat a Kertészeti Egyetem Kertrendezési és Tájépítési Karán. Több vállalati és miniszteri kitüntetéssel rendelkezett. ☉

Gimnázium kertjének terve (16 tanterem). Lakóterv – Szentpétery I.

Rokkant telep, Salgótarján. Terv: Lakóterv – Szentpétery I.

Órsi Károly 1937-ben született. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán Ormos Imre tanítványa volt. 1960-ban szerzett kertészmérnöki oklevelet. Diplomatervében műemlékvédelmi témát dolgozott fel: a Siklósi várkert helyreállítását, amit meg is valósítottak. 1960 és 1963 között a Fővárosi Kertészeti és Parképítő Vállalat építésvezetője volt (főbb munkái: az újmecsekaljai parkosítás, az oroszlányi hőerőműnél patakszabályozás, hűtőtő-építés, az újpesti stadion pályafelújításai, a lágymányosi vásárváros területrendezése).

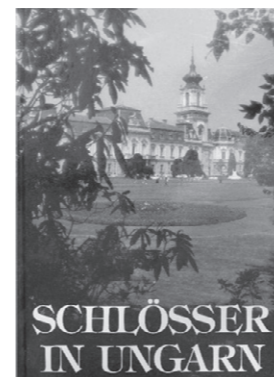
1963-tól a háborútól erősen sérült Budavári Palota kertjeinek helyreállításán dolgozott főkertészként. Az Országos Műemléki Felügyelőség munkatársaként 1964-től feladata lett a műemléki kertvédelem, illetve a történeti kertrekonstrukció elveinek és módszertanának kialakítása. E – hazánkban úttörő jellegű – munkát kezdetben éveken át egyedül, majd az irányítása alatt lévő fiatal munkatársakkal együtt végezte. Kiemelkedő szerepet játszott a magyar történeti kertek feltárásában, a védendő kerttörténeti értékek archiválásában és a védelem érvényesítésében. A műemléki kertek archívuma létrehozásának kezdeményezője volt. Személyével indult el a magyar kertvédelem, amelynek haláláig meghatározó alakja maradt. Számátalan jelentős kastélypark, történeti kert helyreállítása, megmentése és rengeteg középkori kistemplom és jelentős műemlék környezetének

tervezése fűződik a nevéhez. Rendkívül biztos ízlésű tervező volt, és munkáit mindvégig a helyszín iránti alázat hatotta át.

Kezdetektől fogva a történeti kertek védelme, megőrzése volt legfőbb célja. 1972-ben összeállította a magyarországi történeti kertek listáját, majd szisztematikusan megyénként végigjárta, leírta a jelentős kerteket. Több ezres dia- és fotóanyaga óriási jelentőségű, mára forrásértékű. Kidolgozta a helyreállítás, rekonstrukció alapelveit, kerttörténeti kutatásokat végzett, komoly oktató, ismeretterjesztő tevékenységet folytatott cikkeivel, előadásaival. Szakmai hozzáértése, kitartása, iskolateremtő munkássága a társzszakmákkal is elismertette a műfaj létjogosultságát.

A felügyeleti munkák mellett négy évtizeden át igen sok történeti kert helyreállítási tervét készítette el, amik tervezési munkái irányításával nagyrészt megvalósultak. Főbb történeti kert rekonstrukciós munkái az alsóúti, a tatai, a martonvásári, a noszvaji, a szigligeti, a seregélyesi, a nagycenki, a gödöllői, a csákvári, a pápai, a mihályi, a siklósi, a sárospataki, a keszthelyi, a nádasdlaányi, a móri, a bajnai, a fehérváracsurgói, a bicskei és a pannonhalmi kastélypark és kert helyreállítása.

A történeti kertek helyreállítása és értékvédelme mellett számos műemlék környezetének helyreállítását végezte.

„A kert- és tájépítő az, aki építi a természetet, ott, ahol az eleve szegényes, vagy az emberi „fejlődés” tette azzá. Eleink nagyszerű épített kertjei a világ legszebb részei közé tartoznak, megőrzsük, helyreállításuk elemi érdekünk - és történelmi kötelességünk”... vallotta egy korábbi írásában. Kiemelkedő tevékenységét több szakmai és állami elismeréssel, díjjal jutalmazták. 2002-ben Ormos Imre-emlékérmét, 2010-ben Rados Jenő-emlékérmét, 2014-ben a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje polgári tagozatának kitüntetését kapta meg, de számos település is elismerésben részesítette értékmentő munkájáért.

Hosszú éveken keresztül volt az ICOMOS MNB vezetőségi tagja, a Történeti Kertek Szakbizottságának elnöke, s később tiszteletbeli elnöke.

Alakja már életében legendássá vált, hamisítatlan stílusa, mondásai egy mára eltűnőben lévő világ derűjét őrizték. Neve hallatán az arcokon átfut egy mosoly, mert mindenkinek van egy története: egy kiszállás, egy cukrászda, egy jó hely, amit az ország legeldugot-

tabb szegletében is tudott, hogy hol keressen, és ahol őt is régi ismerősként üdvözölték...

Órsi Károly a hazai történeti kertek védelmében kiemelkedő érdemeket szerzett, és ezzel a táj- és kertépítészeti elismertségét elősegítette, elméletét és gyakorlatát gazdagította. A történeti kertek kutatása, védelme és a történeti kertek rekonstrukciója terén végzett több évtizedes munkássága meghatározó. ©

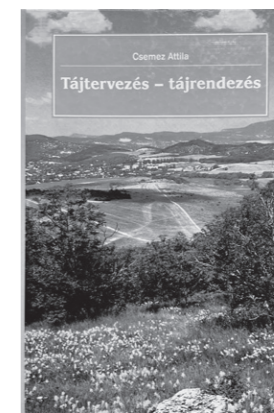

Győrött született 1945-ben, 1948 óta Óbudán lakik. 1963-ban érettségizett az Állami Árpád Gimnáziumban, majd a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Szakán szerzett egyetemi diplomát 1968-ban. 1976-ban városépítés-városgazdálkodási szakmérnöki oklevelet is szerzett a BME-n. Szakmai pályafutását a Vízügyi Tervező Vállalat Talajvédelmi Osztályán kezdte tervezőként, majd 1970-1975 között kutatási feladatokat látott el Mőcsényi Mihály professzor mellett a Kertészeti Egyetemen. 1975-től 1979-ig a Drezdai Műszaki Egyetem Építészeti Karának Tájépítészeti Intézetében aspiráns volt, ahol 1980-ban megszerezte a műszaki tudomány kandidátusa címet. Hazatérve előbb a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Tájrendezési Tanszékének kutatási tanszékvezető-helyettese, majd 1983-tól tanszékvezetője; az önálló Táj- és Kertépítészeti Kar megalakítását követően (1992-től 2012-ig) a Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék vezetője, 2006-2012 között a Tájépítészeti Kar dékánja volt. Az MTA doktora tudományos fokozatot 2003-ban szerezte. 2015-ben vonult nyugdíjba, de továbbra is részt vállal az oktatásban; vendégelőadóként előadásokat, konzultációkat tartott a Budapesti Corvinus Egyetemen és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen is. Jelenleg a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem professor emeritusaként gyakorlatokat vezet, dolgozatokat bírál, vizsgáztat.

Nevéhez fűződik hazánkban a tájértékelési eljárások kidolgozása és az egyedi tájértékek meghatározása. Számos táj- és területrendezési terv és tanulmány, valamint környezeti hatásvizsgálat készítője volt. Sokat foglalkozott a Dunakanyarral, ezen belül az 1980-as években az MTA szakértőjeként a – végül meg nem valósult – Bős-nagymarosi vízlépcső tájrendezési terveinek készítésével, tájökölógiai és tájképi hatásainak vizsgálatával. Szakmai-társadalmi tevékenysége is jelentős. Az MTA Kertészeti Bizottság Tájépítészeti Albizottságának vezetője, a Településtudományi Bizottság társelnöke (2012-ig). A Guckler Károly Természetvédelmi Alapítvány kuratóriumának társelnöke (1992-2013), a HUNGIS Alapítvány kuratóriumának oktatási felelőse (1993-2012), az ÉTE Tájrendezési Szakosztály társelnöke (1980-1989), a Tájépítészek Nemzetközi Szövetsége (IFLA), szakbizottsági tagja (1985 óta). Tagja a Magyar Kertépítészek és Tájrendezők Szövetségének, a MÉK-nek és a MUT-nak. A Virágzó Magyar Kertkultúráért Alapítvány elnökeként részt vesz a Virágos Magyarországért mozgalomban. A Magyarország legszebb szőlőbirtoka verseny zsűrijének 2012 óta tagja. A Design Workshop a Rómaiért (DWSR) civil szervezet vezetőségének tagja. Hosszú éveken keresztül tagja volt a Központi, a Fővárosi, a Pest megyei és a Győrben működő területi tervtanácsoknak. Jelentő-

sebb kutatási munkái: Tájértékelési módszer területi alkalmazása (Tenke Tiborral és Ruzsányi Tivadarral, 1984); Tájképi potenciál értékelési módszertana (Kollányi Lászlóval, 1990); Tájinformációs elemző rendszer kidolgozása az ökológiai tévcselekedetek megelőzése és újabb területhasználati konfliktusok megakadályozása érdekében (1992); Tervek egymásra épülése – A tájrendezési szakági munkarészek készítésének célja és tematikája (1995); A területrendezési tervek környezeti, társadalmi, gazdasági hatásvizsgálata: hatáselemzési tervezési segédlet (szerk. Balogh Ákossal, SZIE, 2000). Jelentősebb tervezési munkái: A Gabcikovo-Nagymarosi vízlépcsőrendszerrel érintett térség tájrendezési tanulmányterve: Tájpotenciál vizsgálat és értékelés (1980); Tájképvédelmi vizsgálat és javaslat a Dunakanyar üdülőkörzet regionális rendezési tervéhez és a fejlesztési program megalapozásához (1988); A Szigetköz rehabilitációs és fejlesztési koncepciója (1993); A tervezett Dunai Nemzeti Park (Szigetköz) és térsége területrendezési terve (1993-2001); Duna-Dráva Nemzeti Park és térsége regionális tájrendezési terve (1995-2001); Magyar-Osziptrák Fertő-térségi fenntartható közlekedési projekt (2001); Esztergom-Komárom és Heves megyékben több település rendezési tervének szakági munkarészei (tájrendezés és természetvédelem, zöldfelületi rendszer, környezetvédelem); Környezetvédelmi tervek a Budapesti Erdészet részére (többségük megvalósult: Ördög-orom, Ezüst-hegy, Apáthy-szikla, Remete-hegy, Róka-hegy, Balogh Ádám szikla); Jelentősebb publikációi: Tájtervezés – tájrendezés (Mezőgazda Kiadó, 1997); Mesél Óbuda földje: Óbuda-Békásmegyer természeti-táji értékei (szerk., Guckler Károly Természetvédelmi Alapítvány, 1998); Óbuda-Békásmegyer területén kialakult tájhasználati konfliktusok feltárása (Guckler Károly Természetvédelmi Alapítvány, 2005); Óbuda-Békásmegyer táji-természeti értékei (BCE Tájépítészeti Kar, 2014); Tájépítészet felsőfokon (szerzőtársakkal, SZIE, 2018). Számos írása jelent meg különböző szakmai folyóiratokban (Városépítés, Területrendezés, Zöldfelületgazdálkodás, Természet-

búvár, Falu Város Régió, Településfejlesztés, Környezet és Fejlődés, Tájökölógiai Lapok, Műemlékvédelem, 4D: tájépítészeti és kertművészeti folyóirat, A falu, Turizmus Bulletin stb.). Néhány jelentősebb írása: A táj esélye: vita a tervezésről, a fejlesztésről, a rendezésről (Falu Város Régió, 2006); Az egyedi tájértékektől a táji értékek kataszterezéséig (Kollányi Lászlóval, Falu Város Régió, 2010); A kálváriák szerepe a tájkarakter meghatározásában (4D: tájépítészeti és kertművészeti folyóirat, 2011); A kálváriák és egyéb vallásos emlékek a Balaton-felvidéken (A falu, 2017); A borturizmus múltja, jelene és jövője az Etyek-Budai borvidéken (Turizmus Bulletin, 2018). Elismerései: Pro Urbe Aranyérem, Budapest (1989); Pro Régió-díj (1997); Ormos Imre Érem (2003); A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí keresztje (2005); Budapesti Corvinus Egyetem Aranyérme (2008); Mőcsényi Mihály Díj (2022). ©

1946-ban született Budapesten. A Kertészeti Egyetemen 1969-ben szerzett kertészmérnöki oklevelet táj- és kertépítészeti szakon. Ezt követően szociológiai és esztétikai tanulmányokat folytatott a MLEE-en és elvégezte a MUT Urbanisztikai Továbbképző Tanfolyamát. 1975-1978 között a Drezdai Műszaki Egyetemen volt ösztöndíjas aspiráns, ahol a Tájépítészeti és Városépítési Tanszéken oktatott és településökológiai kutatásokat végzett. 1979-ben „Városi szabad terek vizsgálata és értékelése, különös tekintettel az ökológiai adottságokra és a növényzetre” című értekezésével kandidátusi fokozatot szerzett. 1996-ban habilitált műszaki szakterületen. 1997-2000 között Széchenyi ösztöndíjas volt. 2008-ban a Pécsi Tudományegyetem Breuer Marcell Doktori Iskolájában „Kortárs kertművészet” című értekezésével DLA fokozatot nyert építőművészet szakterületen. 1969-től dolgozott a Kertészeti Egyetemen, majd annak jogutódjainál. 1978-ban kezdeményezte és megszervezte a Településszociológia című tantárgy oktatását a táj- és kertépítészeti szakon. 1982-2010 között a Táj- és Kertépítészeti, majd a Kert- és Szabadtértervezési Tanszék vezetője, 2000-2005 között a Tájépítészeti Kar dékánja, 2006-2012 között a Budapesti Corvinus Egyetem stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese volt. Számos tantervet készített a tájépítész képzés korszerűsítéséhez és új tantárgyak, így a Településökológia, a Zöldfelületi

rendszerek című diszciplínák tanyagát dolgozta ki, amelyeket bevezetett az oktatásba. 2000-ben kidolgozta és bevezette a szakmai nevezékntanba és gyakorlatba a „szabadtér” kategóriáját, mint a települések térszerkezetének alkotó elemét és a komplex tájépítészeti tervezés tárgyát. A „Kert- és szabadtértervezés” és a „Zöldfelületrendezés” című tárgyakat oktatta több hazai egyetemen: a KÉE Tájépítészeti Karán, a BME Építésztechnológiai Karán, az Ybl Miklós Építőipari és Műszaki Főiskolán és az Iparművészeti Főiskolán. Oktatási-kutatási együttműködést alakított ki több európai egyetemmel, így a Drezdai, a Bécsi és a Hannoveri Műszaki Egyetem szaktanszékeivel. A tájépítésztechnológus képzés mellett több új egyetemi szak létesítésének volt kezdeményezője. 2001-ben munkatársakkal elkészítette az okleveles településmérnöki (urbanisztikai) egyetemi szak akkreditációs anyagát és tanterveit, amely alapján 2002-ben a szakot megalapították, és a képzést a 2003/2004-es tanévben a Tájépítészeti Karon megindították. Kezdeményezője volt a Tájépítészeti Karon a Településépítészeti Tanszék létrehozásának. A bolognai képzési rendszer bevezetése után kidolgozta a településmérnöki mesterszak (MSc), a tájépítészeti és kertművészeti mesterszak (MA), valamint a Master of Landscape Architecture and Design angol nyelvű mesterszak (MLA) akkreditációs szakalapítási doku-

mentumait és képzési programját, amelyeket a BCE Tájépítészeti és Településtervezési Karán megindítottak és sikeresen oktattak. Nyugdíjba vonulása után még 5 évig tanított a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen, és többek közt a pesti Városliget, a Népliget, illetve a Városmajor történeti kutatásával foglalkozott. A Magyar Építész Kamara tájépítészeti tagozatának alapítója és első elnöke, a 4D: Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat lapalapító főszerkesztője volt. Tudományos tevékenysége elsősorban a kortárs kertművészet és szabadtérépítészet elmélete, a településökológia, a zöldfelületi rendszerek fejlesztése területére terjedt ki. Hat könyv és mintegy 170 jelentősebb szakmai tudományos publikáció szerzője.

Több mint száz kertművészeti, szabadtér-építészeti terv szerzője, melyek közül a legfontosabbak:

Gyógynövény Kutató Intézet – bemutató és botanikus kertépítészeti terve (1980); Forma-I autóversenypálya (Mogyoród) környezeti hatástanulmánya, tereprendezési és növénytelepítési terve (1984); Siófok – Jubileumi park városi közkert kertépítészeti terve (1993); Szolnok – Verseggy park rekonstrukciós terve (1993); Zalakaros – Gyógyfürdő tér kertépítészeti rendezési és kiviteli terve (1995); Budapest, Margitsziget, Dominikánus kolostor és környezetének rekonstrukciós terve (1998); Budapest I. Csónak u. 1-3. Ybl-villa (Lónyay-villa) játszó- és pihenőkert engedé-

lyezési terve (2000); Gyula – Csigakert kertépítészeti rekonstrukciós terve: engedélyezési és kiviteli terv (2001); Gyula – Várkerület és sáncrendszer szabadtér-építészeti rekonstrukciós terve: engedélyezési és kertépítészeti kiviteli terv (2002-2003); Szolnok – Magyar rózsák kertje, kertépítészeti engedélyezési és kiviteli terv (2008).

Elismerései: Ormos Imre Érem (2003), Európai Tájépítész Iskolák Szövetségének (ECLAS) Életmű-díja (Lifetime Achievement Award) (2013), Magyar Érdemrend Tiszti keresztje (2019), Mőcsényi Mihály-díj (2020) ☉

1931-ben született, 1949-ben érettségizett, 1951-ben vették fel a Kertészeti Főiskolára, amely akkor még az Agrártudományi Egyetem Kertészeti Kara volt. A harmadév kezdetén – a szakosodáskor – jelentkezett a Kerttervezési Tanszékre, ahová Ormos Imre professzor úr szeminaristaként befogadta. Ez meg is határozta további életét, így lett kertépítő. 1956 tavaszán diplomázott jeles eredménnyel. Első munkahelye az ÉM Parképítő Vállalat volt, ahol a gyakornoki munkakört átugorva művezetőként alkalmazták. Első munkája a MOM irodaház és a kollimátor ház kertépítése, továbbá a Kerepesi úti lakótelep kertészeti munkáinak kivitelezése volt. Párhuzamosan az új Műszaki Egyetem parképítése és egyéb kisebb munkák – Mezőgazdasági Kiállítás, iskolák, kórházak stb. földmunkáinak és parképítési feladatainak – elvégzése szintén rá hárult.

1962-től 1966-ig az FM Ültetvénytervező Vállalathoz került, ahol a nagy szőlő és gyümölcs rekonstrukciós munkák kitzúzési és geodéziai munkáinak ellenőreként és kisebb földmunkák és tereprendezések tervezőjeként dolgozott.

1966-ban kérték fel a Fővárosi Kertészeti Vállalat parképítési ágazatához osztályvezetőnek. Ott dolgozott – 1968-tól főosztályvezetői beosztásban – a vállalkozási és építési osztály irányítójaként nyugdíjazásáig, 1990-ig. Az 1966-tól 1990-ig eltelt közel 25

év volt az építőipar, a mezőgazdaság robbanásszerű fejlődésének időszaka. Irányítása alatt épültek a legnagyobb fővárosi lakótelepi parkok és kertek, régi közparkok újultak meg, újak létesültek. 2004-ben Ormos Imre Éremmel jutalmazták. Nyugdíjba vonulását követően is szoros kapcsolatot ápol egykori kollégáival, a FŐKERT-családdal, amit a korszak legnagyobb értékének tart ma is. Kollégái hallatlanul becsülték azért, mert minden apropóra volt és van egy pár soros verse.

2016-ban így emlékezett vissza a FŐKERT-nél eltöltött időszakra:

„Én az '50-es évektől a '90-es évekig ismerem a FŐKERT-et. Radó volt az igazgató (Dr. Radó Dezső, a FŐKERT igazgatója 1962-1984), aki engem nem ismert. Behívott és elmondta, hogy mi a feladat, ha vállalom, akkor rendben lesz, ha nem, akkor év végén elköszönünk. Az egzsiztenciánk határozta meg a munkánkat. Mindent megtettünk azért, hogy megoldjuk a ránk szabott feladatot... A hollandok, mint híres hajós nép jelszavával éltünk: „Vivere non sed navigare necesse est” – azaz élni nem, de hajózni muszáj!”

„Mi még kordékkal hordtuk az anyagokat”. A munkát szinte katonás rendben végeztük. Amikor ezt a munkát elkezdtük, az egykori Tisza-szabályozás eszközeivel, lapáttal, csákánnyal, talicskával dolgoztuk.”

„Nekem az volt a feladatom, hogy kövessem a technikai fejlődést, ami a kertészetben is az egész világon megjelent, és a vívmányokat bevezessem... A talicska helyét átvette a kisdömpér, a lapátát a rakodógép...a tehetségesebb kubikusokból gépkezelőket képeztünk. És ezekkel az emberekkel, gépekkel építettük a lakótelepeket. Hogy jól vagy rosszul? Azoktól kell megkérdezni, akik akkor költöztek oda, pincékből, a padlásokról... Végül kaptak egy zöld területet, fákkal, bokrokkal... A technikai fejlődés megengedte, hogy máshogy végezzük a feladatokat. 2500 fővel dolgoztunk az '50-es években. Amikor nyugdíjba mentem a létszám 398 fő volt. Elképesztő. És nagyjából a feladatot ma is ellátják. Ennyit változott a világ.”

„A FŐKERT kitüntetett helyzetben volt, nemcsak a magyar, de külföldi versenytársakhoz képest is. Voltak dolgok, amit mi jobban csináltunk akkor.” „Még ilyen nehéz körülmények között is, de jó viszony és családi jelleg volt. Nem volt rossz nálunk dolgozni. Mint az egykori paraszti családokban, a nagygazdaságokban a kisgyerek, a nagypapa, nagymama ellátták a csirkéket, a gyerekcsibéket nevelték, a nő főzött, dolgozott, a férfiak pedig végezték a nehezebb munkát. Ezt a modellt mi valahogy tovább vittük a FŐKERT-nél. Voltak konfliktusok, amiket nem lehetett elkerülni, mint egy jó házasságban, főleg ott, ahol mondjuk négyszázan voltunk az építésnél, 50-60 műszakival és végül elvégeztük, amit kellett. És ebben nagy segítség volt az egykori igazgatónk, Radó Dezső... egy egységes családot alkottunk, és ezt a mai napig fenntartjuk, és így élünk. 25 éve minden hónapban a vállalatunknak az a része, amelyik még él, találkozik. Ápoljuk ezt a kapcsolatot.”

Ahogy visszaemlékezésében olvashatjuk, a kezdeti időszakot az ásó, csákány, lapát, kétkerekű lovas-kordé jellemezte. Kánnár László és az akkori FŐKERT vezetését dicséri, hogy egy viszonylag rövid időszak után a Volvo báger, Fiat dózerek, Gehl rakodógépek, kis dömperek, traktorok, elektromos és pneumatikus kéziszerszámok sokasága lett a technikai eszköztár

meghatározó eleme. Ez új technológiai és szervezeti módszerek kialakítását követelte meg. A hagyományos kertész- és kubikusgárdát kellett magasan képzett gépkezelői, szerelői és önálló munkát végző szakmunkássá kiképezni, amely feladat a változó körülményekhez alkalmazkodó gyors szemléletváltást kívánt. Ebben az időben épületek az új lakótelepek, közparkok és el kellett végezni a régebbiek rekonstrukcióit, amelyek díszítik, színesítik a főváros arculatát. Ez hatalmas munkát, nehéz, de szép feladatot rótt az ágazatra. Fő feladatának a szervezést gondolta. A tervezés, a munkaerő, a szállítás, a gépek és a rendelkezésre álló anyagi erőforrások átgondolt, ökonomikus jó összehangolását tekintette a legfontosabbnak. Tevékenysége kibővült az oktatással is. Több mint húsz éven keresztül tanította az egyetemen a kertépítész hallgatókat az építés-szervezés ismereteire meghívott előadóként.

Kánnár László a FŐKERT legendás ötös fogatának utolsó élő tagja. Dr. Radó Dezső volt az igazgató, dr. Kiác György a főmérnök, Bercsek Péter, Kánnár László és Szendrő József a három főosztályvezető. A fogatot Kecskés Ildikóval, a tervezési osztály vezetőjével kell még kiegészíteni. ☺

Pirk Ambrus szakmai munkássága felöleli a kivitelizést, a „tervműfajok” szinte minden területét a műemléki tervektől a lakóterületek, a városi parkok kertrendezési tervein keresztül a nagyobb tájegységek tájrendezési tervéig. Országos tervpályázatok nyertese. Szakirodalmi munkássága is kiemelkedő.

Pirk Ambrus 1944-ben Gödöllőn született, amely a XX. század elején a magyar szecesszió bölcsője volt. Nagyszülei, Remsey Jenő festőművész és Frey Vilma iparművész, a Gödöllői Művésztelep alkotói voltak. Édesanyjával, Remsey Ágnes iparművésszel és édesapjával, Pirk János festőművésszel néhány évig Gödöllőn élt, ahová a szülői házhoz később is gyakran visszatért.

A művészcsalád légköre, amely a gödöllői szecesszió hagyományából táplálkozott, jelentette a gyökeret és az éltető talajt is Pirk Ambrus munkásságának kibontakozásához.

Ez összecsengett a szecesszió ösztönző hatására törekvő szellemiségével, ami egyben egy életformát is jelentett, amely áthatotta az élet minden művészeteken kívüli területét is. Pirk Ambrus ezeket a hatásokat később saját kertművészetében ötvözte, és fejlesztette tovább.

Munkásságában – mint ahogy a szecesszióban is –, megtalálható a növényi motívumokból levezetett formarendszer. Ez látható a természetben vagy a kép-

zeletében megszületett terményeket idéző díszkútjai, szökőkútjai és a növényi indák kacsaringóit stilizálva alkalmazó kandeláberei, utcabútorai esetében. De más párhuzamokat is megfigyelhetünk. Pirk Ambrus táj- és kertépítészetében, a szecesszióhoz hasonló univerzalitás valósult meg. A létesülő terv minden elemét összhangban álmódta meg, a környezet legapróbb részleteitől a kert, az utca, a tér, a város és a táj nagyobb összefüggésrendszeréig. Univerzális táj- és kertépítészeti terveiben, a növények és sziklák kiválogatásán és csoportosításán túl, iparművészeti szinten, ő maga tervezte meg az összes elemet és berendezést: a csobogókat, a díszkútakat, a szökőkútakat, a vízeséseket és tavakat, a kerti- és utcabútorokat, a kandelábereket, a szeméttárolókat, a csatornafedlapokat épp úgy, mint a térelválasztó elemeket, hirdető oszlopokat, lépcsőket vagy burkolatokat.

Megvalósult tervei ezért idézik művészi színvonalon a természet és az ember alkotta táj harmóniáját.

Ez a háttér tette lehetővé, hogy több jelentős városunk (Győr, Székesfehérvár, Pápa, Kőszeg, Sopron, Szeged, stb.) városközpontjának arculatát megtervezze, amelyek fokozatosan megvalósulva több évtizedre meghatározták e települések közterületeinek arculatát.

Pirk Ambrus tervezte Kőszegen a Fő teret, az utcabútoroktól a kandeláberekig, a fedlapoktól a szökőku-

tagig, Székesfehérváron a Városház teret és környezetét, Győrben a fő gyalogos utcát és környezetét.

Utcabútorai, kútjai, szökőkútjai, kandeláberei, stb. megtalálhatók pl. Budapesten, Székesfehérváron, Győrben, Pápán, Esztergomban, Szolnokon, Szegeden, Hévízen, Kőszegen és országsszerte más városokban.

Országos és helyi tervpályázatok díjazottja volt, 2014-ben Pro Urbe Szentendre kiténtetést kapott.

Őnálló és csoportos kiállításokon is szerepelt munkáival.

A Budapesten megrendezett Európai Kert konferencián a négy legszebb magyarországi kert között három kertjét mutatták be.

Egy évtizedig küzdött a Pirk János Múzeum megvalósításáért.

Pirk Ambrus és Szentendre:

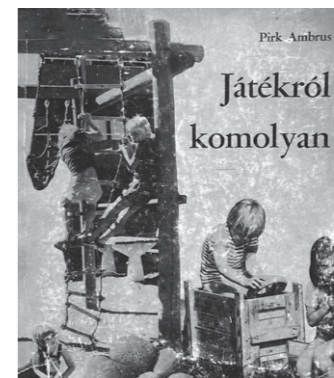
Szentendre Főkertésze volt, 1968-1970-ig.

Harminc éven keresztül tevékenykedett a Műemléki Albizottság tagjaként.

Ezalatt városáért odaadó szeretettel és szakértelemmel dolgozott.

Megjelent szakkönyvei:

Ötletek a kert berendezéséhez és a Játékról komolyan c. munkái. ©

Maurer-Klimes Attila 1968-1973 között végezte tanulmányait a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítész Szakán.

Dolgozott az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet Martonvásári Kastélyparkjában majd végzése után 1973-1974 között a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalatnál, 1974-1989 között a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál. A rendszerváltás után 1990-1995 között szellemi szabadfoglalkozású tervezőként majd 1995-2020 Kertkóktél Kft. önálló vállalkozást vezetett.

Tervezői tevékenysége az „alapoktól” felépített tudástárra és a szakmán túlnyúló, gyakorlati ismeretekre épül. Legtöbb megvalósult munkájának közös jellemzője: a műszaki összetettség, az átgondolt anyaghasználat, a növényfajok igényes kiválasztása, amely rendszerint egy-egy különleges – az adott helyre jellemző – egyeddel egészül ki.

Munkái közül kiemelést érdemelnek: Városliget rekonstrukciójának részfeladatai - közlekedési park, szánkódomb, szoborpark 1974-1976; Margitszigeti rekonstrukció - Japán kert és környékének kialakítása; Tatai Angolpark rekonstrukciója 1983-1987; Tatai Öreg-tó sétány kiépítése; Dunaharaszti szabadidőközpont, bányatavak rekultivációja 1998; Bábolna településközpont, lovas létesítmények, igazgatási központ; Balatoni kikötők és yacht klubok - Badacsony, Balatonföldvár, Balatonlelle, Balatonfüred,

Siófok, Alsóörs, Keszthely 2001-2006; Fővárosi Gázművek Rt. központja, Budapest, Köztársaság tér; Semmelrock bemutató- és mintakert, Ócsa; Semmelrock cég kiállításai a BNV-ken és Pozsonyban; Környe településközpont, óvoda, bölcsőde és közterek, 2014; Villakertek, magán rezidenciák; II. világháborús emlékmű, Nyergesújfalú, 1991; Nemzeti Kőbányászati Emlékhely, Dorog, 2015.

A Kertészeti Egyetemen, a táj- és kertépítész oktatásban, az „Anyagismeret” tantárgy meghívott előadójaként dolgozott nyolc éven keresztül. Az „Anyagismeret” tantárgy mellett fakultatív kurzusokat vezetett a kertépítészeti kivitelezés gyakorlatáról. Munkahelyi látogatásokkal, szakmai gyakorlatok szervezésével, üzemek, bányák, építőipari kiállítások megtekintésével segítette a tananyaggal való gyakorlati ismeretek megszerzését. ©

Baloghné dr. Ormos Ilona 1966-ban a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán végzett mint kertészmérnök, 1975-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen városépítési-városgazdálkodási szakmérnöki diplomát szerzett. 1993-ban mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot nyert el.

1966-67-ben a Bécsi Városi Kertészeti Vállalatnál gyakornok, 1967-68-ban a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál kivitelező kertépítész volt. 1969 és 1993 között a Kertészet Egyetemen dolgozott tudományos munkatársként, majd egyetemi adjunktusként. 1994 és 2007 között a Budapesti Corvinus Egyetemen volt egyetemi docens. Nevéhez fűződik 2002 és 2004 között OTKA támogatással a Kerttörténeti Archivum létrehozása és az Ormos Imre Alapítvány létesítése. Az ICOMOS magyar nemzeti bizottsága kerttörténeti szakbizottságában több cikluson át töltötte be az elnöki tisztséget.

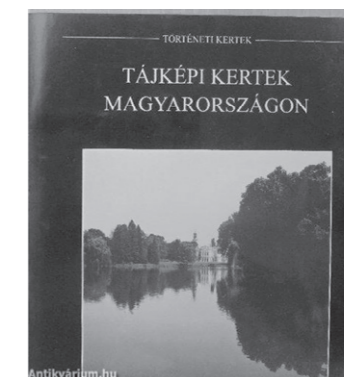
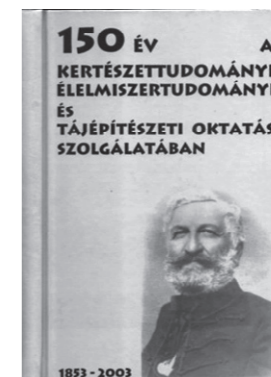
Szakterülete a kertművészet-történet volt. Főbb kutatási témái: a műemlékvédelem kertépítészeti feladatai - a világörökség gondozása, a hitelesség a kertépítészetben - történeti kertek rekonstrukciója és a kertépítészet-történeti archívum kialakítása voltak. Baloghné dr. Ormos Ilona 36 évet dolgozott az egyetemen, illetve azok jogelődjein. Megalakulása óta vezette a Kertművészeti Tanszékot. 6 éven át a Tájépítészeti Kar dékánjaként, majd újabb

3 évig az oktatási ügyek dékánhelyetteseként dolgozott. Tanterv- és oktatási program fejlesztési tevékenysége elismerésre méltó. A Karon folytatott oktatói tevékenysége mellett több más egyetemen is rendszeresen tartott előadásokat német és francia nyelven is (BME Építészmérnöki Kar). Megszervezte az általa irányított tanszék gondozásában a Kertépítészeti műemlékvédelem szakirányon az oktatást.

Tudományos tevékenysége a kertépítészet-történet és műemlékvédelem területére terjedt ki, a kerttörténeti adatbázis létrehozásában úttörő szerepet vállalt. Több OTKA és más nagyobb léptékű pályázat témavezetője volt, amelynek bevételeit a tanszék oktatási lehetőségeinek fejlesztésére fordította. A tudományos utánpótlás képzésében aktívan vett részt témavezetőként és a Doktori Iskola előadójaként. Számos idegen nyelvű és magyar publikációja van, amelyek hozzájárulnak a szakma nemzetközi jó hírnévéhez. Nemzetközi szakmai kapcsolatai széleskörűek voltak. Aktív tevékenységet fejtett ki a hazai és nemzetközi tudományos és szakmai közéletben, illetve testületekben. 8 éven át volt titkára az IFLA Magyar Tagozatának, valamint elnöke az ICOMOS Történeti Kertek Magyar Bizottságának. Szakmai tudományos periodikák szerkesztő bizottságaiban dolgozott.

Díjai:

- Magyar Műemlékvédelemért-díj (1998)
- Ormos Imre Érem (2007)
- a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje (2007)
- Möller István-emlékérem (2009) ©

Több mint fél évszázados szakmai munkája során – tájépítésként, területi tervezőként és urbanistaként – az épített és a természeti környezet formálásával, összhangjának megteremtésével, illetve helyreállításával foglalkozott.

Szakmai feladatai rendkívül sokrétűek.

Tanára, Mőcsényi Mihály professzor úr javaslatára került első munkahelyére a Pest megyei Tanács Tervező Vállalat – Kaszta Dénes által vezetett – magasépítési osztályára, ahol egyaránt kapott kertépítészeti feladatokat – Vác és Gödöllő akkor épült lakótelepei zöldfelületeinek tervezését – és városrendezési, környezetrendezési feladatokat. Kaszta Dénes komplex látásmódja, a szakmai munka iránti igényessége és pontossága azóta is követendő példát jelentett számára. Ott tanult meg együtt dolgozni az építészekkel, a társszakmák képviselőivel.

Még pályakezdő tervezőként a kor meghatározó néprajzos szaktekintélyei (Hoffmann Tamás néprajzprofesszor és munkatársai) társaságában volt alkalma az eredeti helyszíneket bejárva részt venni a később a Szentendrei Szabadtéri Múzeumba kerülő épületek kiválasztásában, az épületegyüttesek eredeti környezetének tanulmányozásában. Ezt követően vehetett részt a Skanzen telepítési tanulmányterve kidolgozásában, az egyes tájegységek környezetrendezési tervei megalapozásában.

A táji- természeti és az épített környezet formálásának társadalmi, szociológiai összefüggései fontosságára (mentora és mestere) Kemény Bertalan hívta fel a figyelmét. Vele együtt kezdett el dolgozni térségi rendezési- és fejlesztési tervek kidolgozásában is. Szakmai és emberi értékrendje azóta is iránymutató volt számára.

Szakmai életútja gerincét a Főváros és térsége tervezése tette ki. Közreműködő tervezőként 1972-től vett részt a Budapesti agglomeráció első regionális rendezési tervei készítésében (1975-ben, illetve 1985-ben). E vonatkozásban Kemény Bertalan mellett a BUVÁTI részéről a velük együtt dolgozó Preisich Gábor iránymutatása volt számára meghatározó.

A rendszerváltozást követően 1994-ben kolleganőivel és kollegáival együtt alakította meg a PESTTERV Pest megyei Terület- Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft-t, amely az elmúlt évtizedekben a térség tervezésének egyik meghatározó szereplőjévé vált. A cégnek a megalakulása óta vezető tervezője és vezetője. A változó körülmények között is sikerült megőrizni a cég törzsgárdáját.

1990 után részt vett szinte valamennyi Főváros környékét érintő területi koncepció és terv kidolgozásában (közte a széleskörű szakmai együttműködés eredményeként készült és még mindig hatályos Budapesti Városfejlesztési Koncepciója kidolgozásában).

Felelős tervezője volt a Budapesti agglomeráció zöldövezetei programja kidolgozásának és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terveinek (2005-ben, 2011-ben, illetve 2018-ban is).

Ezek a tervek képezték az alapját azoknak a törvényeknek és törvénymódosításoknak, amelyeket – az országgyűlési elfogadás után – alapját képezik a térség szerkezete alakításának és a differenciált területszabályozásnak, mindez a hosszú távú fenntarthatóság szolgálatában.

Az agglomeráción (illetve Pest megyén) túl Békés, Vas, Veszprém és Zala megye területrendezési tervei felelős tervezőjeként és tájépítészeti-, környezetfejlesztési munkarészei kidolgozójaként alkalma volt javaslatokat kidolgozni a táji- és az épített környezet összhangjának elősegítésére.

Tájépítésként irányította a Fertő-Hanság Nemzeti Park regionális rendezési tervének készítését, majd az ezredforduló után (Kollányi László tájépítész kollégával és számos építész kolléganővel és kollégával együttműködve) a Fertő világörökség kezelési tervének kidolgozását.

E terv nem került a kormány által elfogadásra, mivel az ellentétes javaslatokat fogalmazott ahhoz képest, amit a táj védelmét és fejlesztését háttérbe szorító fejlesztők és beruházók elvártak. A szakmai munkán túl évtizedek óta részt vett a szakmai

közéletben. A Magyar Urbanisztikai Társaságnak negyven éve tagja és két cikluson keresztül volt a Társaság elnökségének tagja is.

Az elmúlt 12 évben (három cikluson keresztül) volt a Magyar Építész Kamara Táj- és Kertépítészeti Tagozatának elnöke.

A tagozat vezetőségében is akkor tudott eredményeket elérni a tájépítész szakma ismertsége és elismertsége növelése, illetve az építészekkel való együttműködés elmélyítése érdekében, amikor egyetértés és együttműködési készség alakult ki a szakmagyakorlók között a közös célokban és e célok elérését szolgáló eszközökben. (Ilyenek voltak a már harmadik alkalommal (5 évente) megrendezett TÁJODÜSSZEIA kiállítások, a kapcsolódó szakmai rendezvények, a 2022-ben már 10. alkalommal megrendezett Év Tájépítésze, illetve az Év Junior Tájépítésze programok, valamint a Mőcsényi Mihály-díj kezdeményezése).

Eredményeket elérni együtt, szakmai összefogással volt lehetséges. ☺

2009

Petrányi Endre (1944)

Petrányi Endre nemcsak a kertépítés területén végzett nagyon igényes munkát, hanem a táj- és kertépítész képzésben is folyamatosan közreműködött, s ezzel átadta gyakorlati tapasztalatait hallgatóinknak.

Az irányításával kivitelezett kertek, játszóterek, sportlétesítmények mértékül szolgáltak a kivitelezési munka színvonalára, a megbízókkal, tervezőkkel való együttműködés, a minőség szempontjából egyaránt.

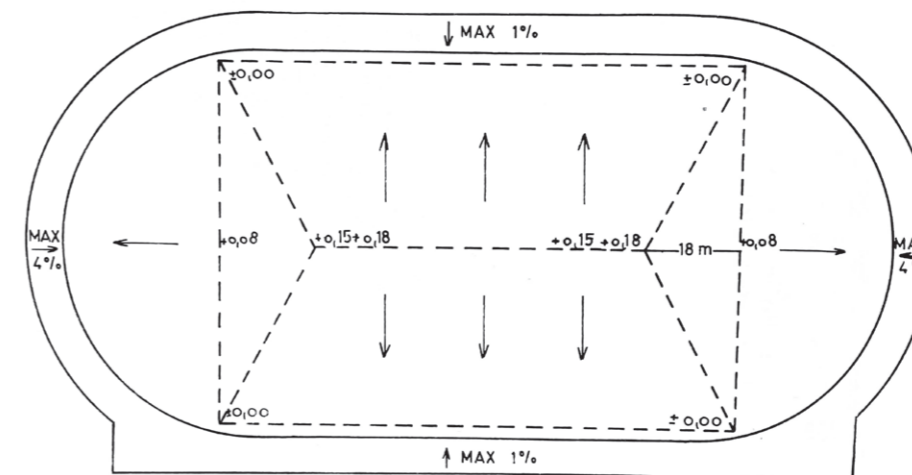
Petrányi Endre rövid szakmai életrajza:

- 1962-1966 Budapesti Kertészeti Főiskola, kertépítész szak
- 1967. jan. 25. Kertészmérnöki diploma (Az első, hivatalosan kertépítész szakon végzett évfolyam hallgatójaként!)
- 1967-1994 Sasad Mgtsz Kertépítő Ágazatban tervező, előkészítő, építésvezető, telepvezető-helyettes: Kertépítési munkák, sportpálya-építések kivitelezése, tervezése
- 1969-1970 Sasad ösztöndíj: Bécsi Városi Kertészetnél kertészeti kivitelezés tanulmányozása, WIG kiállítás előkészületeinek tanulmányozása
- 1983-1989 Sportinvest (Szakcsoport, majd Kisszövetkezet): sportpályák, kertépítési munkák tervezése, kivitelezése
- 1988-2008 Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, majd Szent István Egyetem, illetve Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Karán kertépítészeti

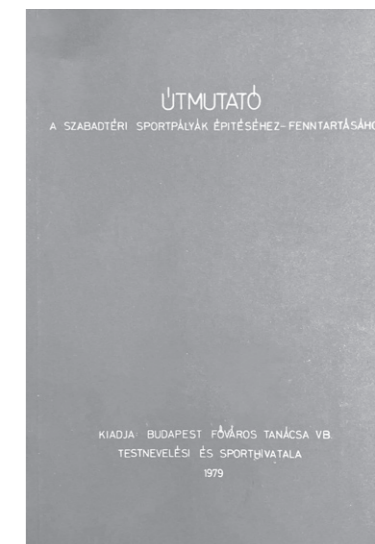
árképzés és kivitelezési gyakorlat oktatása meghívott, külső előadóként.

1994-1999 Petrányi Bt. ügyvezető. Kertépítés, sportpálya-építés, tervezés

2000 Granuflex Kft. Vörösalakos, műfüves, műanyag-burkolatú sportpályák tervezése, kivitelezése, játszóterek tervezése, építése

① PÁLYA BOGÁRHÁT KIKÉPZÉSE

Baraczka Katalin 1965-ben szerzett mérnöki oklevelet a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, ahol 1962-1965 között Ormos Imre kerttervezési szakszemináriumának volt hallgatója. 1974 - 1975 között a BME Építésmérnöki Karán a városépítési-városgazdasági szakmérnök képzésen vett részt, és szakmérnöki oklevelet szerzett. 1965 - 1970 között a Fővárosi Kertészeti Vállalat Parképítési Főosztály Vállalkozói Osztályán gyakornokként, majd tervezőként vett részt a parképítések előkészítésében. 1965-ben fél évig Bécs Főváros Kertészeti Hivatalában dolgozott tervezőként. 1970 - 1996 között a Budapesti Városépítési Tervező Vállalat majd RT - Városrendezési Iroda Zöldfelületi Szakosztályán, ill. a Kert- és Tájtervezési Osztályán tervezői majd szakosztályvezetői munkakörben dolgozott.

1994-ben alapítója és 6 éven át vezetője volt a VÁR-KERT Műszaki Tervezési Kft.-nek, amely 1999-től önálló tervező vállalkozásként működik sikeresen.

2004-ben alapította a 1001 TÉR Tájépítészeti és Szolgáltató Kft-t, amelynek keretében jelenleg is aktív vezető tervezőként dolgozik.

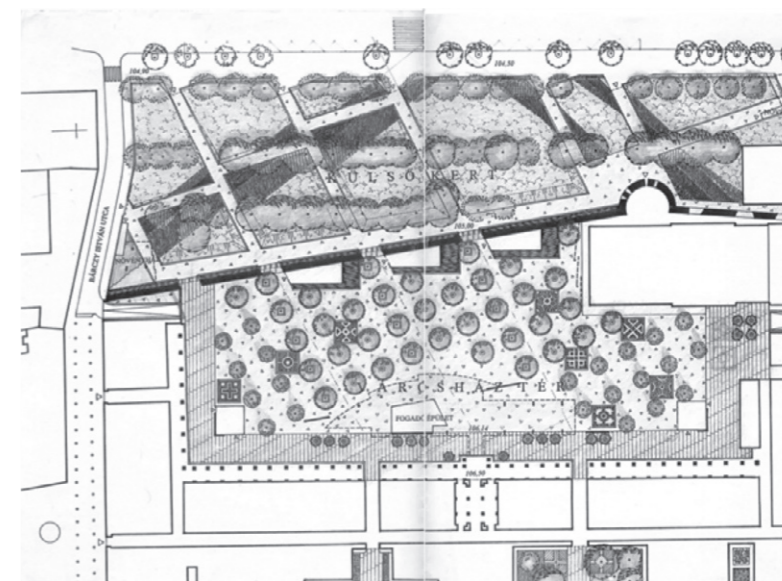
Baraczka Katalin egész életútját és szakmai tevékenységét a minőség, a tervezői igényesség, a kiemelkedő tehetség és a szakmai elkötelezettség jellemzi.

1970 és 2005 között mintegy 30 tervpályázaton vett részt döntően nyertes pályaművek szerzőjeként,

vagy társszerzőjeként. Ezek közül szakmailag a legjelentősebbek a következők voltak: 1972 és 1973 Nemzeti Sírkert pályázatok; 1973 Városliget rendezési tervpályázat; 1974 Gellérthegy víztározó tájba illesztése; 1987 Mezőkövesd Szabadidő Központ; 1990 Budapest Hősök tere; 1993 Expo gyalogos tengely; 2002 Pécs Búza tér rendezési tervpályázat. Számos kiemelkedő színvonalú kertépítészeti, ill. városrendezési terv szerzője. Jelentősebb, a városrendezéshez kapcsolódó munkái voltak a budapesti nagy közparkok távlati fejlesztéséhez készült részletes rendezési tervek: 1988 Margitsziget; 1992 Városliget - Hősök tere; 1993 Népliget; illetve új közparkok kialakítására készített tervei, pl. a Kőbánya-Óhegyi park, amelynek részletes rendezési és beruházási programterve alapján készült a kivitelezése (1972). Kiemelkedő jelentőségű módszertani munkája a Budai Hegyvidék beépítésének felülvizsgálata (1991), amelynek témafelelőseként 6 kerület hegyvidékének városrendezési vizsgálatát és javaslatait fogta össze, és munkatársaival kidolgozták a környezet védelme érdekében szükséges intézkedéseket. Megvalósult kertépítészeti-szabadtérépítészeti kiviteli tervei közül jelentősebbek a lakótelepek kertjei a 70-es évekből (Zuglói, X. Kerepesi úti, IV. Szérvűskert utcai), a 80-as évekből (XX. Szentlőrinci út és VII. kerületi tömbrehabilitáció), majd a 90-es évekből a lakópar-

kok kertjei (II. Csejtej utca, II. Csátárka-Zöldlomb utca, III. Mikoviny utca, XI. Beregszászi út, XII. Tündérkert) és a 2000-es évekből (III. Kiscelli utca, III. Platánliget, II. Völgy utca).

Kiviteli tervei alapján számos köztér, közpark létesült, így - a Metro és HÉV építéséhez és a Duna-hidak felújításához kapcsolódóan: Bp. I. ker. Bem tér átépítése (1972), IX. ker. Nagyvárad tér felújítása (1978), IX-XI. Petőfi híd térsége (1979), a Gellérthegy víztározó környezete (1974-1979), Eger, Dobó tér (1979-1980), Bp. VII. ker. Hevesi Sándor tér (1995) és 2000 után az I. ker. Corvin tér, valamint az V. ker. Szomorj Dezső tér, Kéthly Anna tér. ©

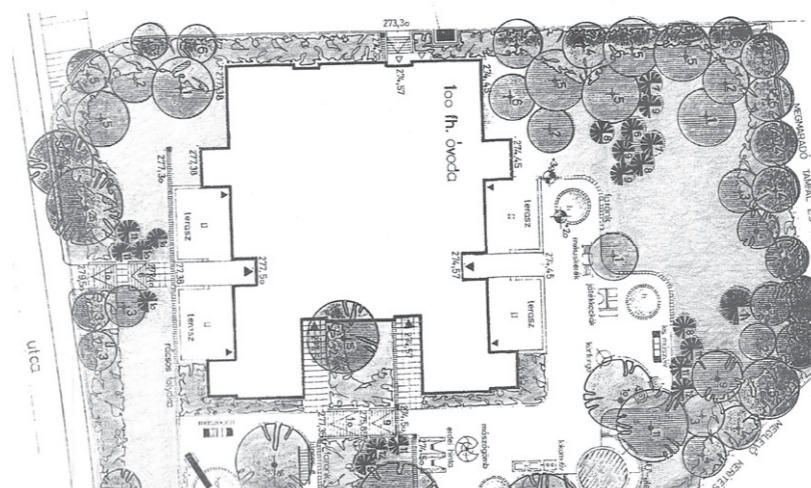
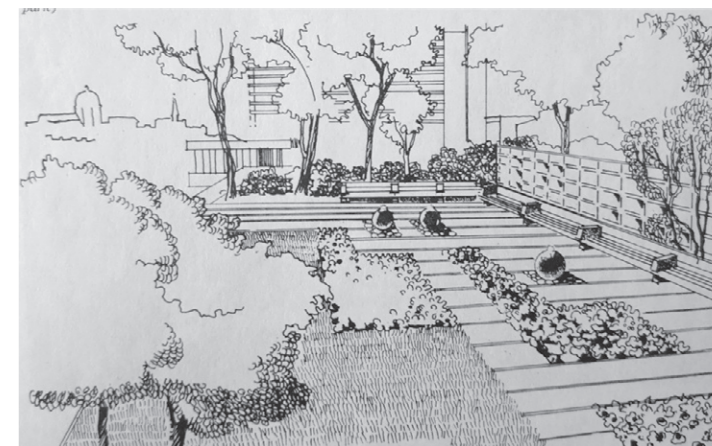

Kecskésné Szabó Ildikó 1962-ben szerzett oklevelet a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, majd szakmérnöki oklevelet 1983-ban a Budapesti Műszaki Egyetem városépítési-városgazdasági képzésén. 1962-1993-ig dolgozott a Fővárosi Kertészeti Vállalatnál, mint kerttervező mérnök. A Vállalatnál folyó tervezési munkának 1967 óta volt a vezetője nyugdíjba vonulásáig.

A hazai tervpályázatok aktív résztvevője és számos esetben nyertese is volt a 70-es években. Megnyerte a Népliget rendezésére kiírt tervpályázatot (1970), a komplex kísérleti játszókertekre és játszótéri elemcsalád tervezésére kiírt országos pályázatot (1978) és a nagymarosi vízlépcső tájbaillesztésére és környezetrendezésére kiírt országos tervpályázatot (1985). Második helyezést ért el a Városligetre (1974), Vác belváros rendezési terve (1978), illetve a Domony-völgyre kiírt tervpályázatokban (1983).

Szakmai illusztrációs tevékenysége kiemelkedő. Több mint 40 zöldfelülettel foglalkozó szakkönyv illusztrációit készítette. Könyveket illusztrált többek között Bercsek Péter, Cselőtei László, Debreczy Zsolt, Fekete Zoltán, Frenyó Vilmos, Kiác György, Lelkes Lajos, Márk Gergely, Makara György, Mészáros Zoltán, Nagy Béla, Oláh Sándor, Radó Dezső, Sipos Béla, Sembery Istvánné, Sulyok Mária, Szendrői József, Tóth Imre, Wertán Zsolt számára. Szakírói tevékenységével hozzájárult a táj- és kertépítész szakma

elismertetéséhez. Számos fővárosi közpark hazai és külföldi kertészeti kiállítás tervezője. Kertészeti kiállításokat tervezett Bécsben (Wiener Internationale Gartenschau „Wig 64” és „Wig74” Magyar kert (1963, 1974), Moszkvai virágkiállítás magyar rész (1965), Interflora magyar pavilon, Nizza (1977), Virág a lakásban kiállítás, BNV, Budapest (1969). Tervezői tevékenysége mellett 1984-2008-ig aktívan vett részt a Tájépítészeti Kar munkájában, mint címzetes egyetemi docens a Szabadkézi Rajz és a Tervezésgrafika című tantárgyak oktatójaként. Rajztudását számos generáció köszönheti neki. Kiemelkedően magas színvonalú tervezői munkái közül néhány: az első minta játszókert Diószegi úti mintajátszótér (1964); Jászai Mari tér (1967); Tóth Árpád sétány (1968); Klauzál tér (1968); Petőfi tér (1969); Margitszigeti szökőkút környezete (1962), Margitszigeti felnőttek kertje (1971); Rege park (1971); WIG 74 pavilon bemutatók magyar része (1973); Városliget rendezési terve (1974); Zsigmond tér (1976); Károlyi kert (1977); Újpalota, Komplex kísérleti játszókert (1979); Vár, Anjou- sétány (1979); Almássy tér (1982); Újpalota, Pihenő és Sportkert (1983); árosliget, Új Nemzeti Színház környezete (1986); Hotel Aquincum környezete (1991). ©

Dr. Rácz Tamás tájépítész több évtizedig a VÁTI-ban tevékenykedett. 1972-76 között a VÁTI - ENSZ Termáلتurizmus Központi Tervező Osztály csoportvezetője, 1974-75 között a UNDP ösztöndíjasaként az USA-ban tanult. 1976-81-ig a VÁTI-n belül tájrendezési csoportvezető, 1982-84 között a VÁTI - Agroökológiai Potenciál Értékelő Csoport vezetője. 1981-ben a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen vízügyi szakmérnök képesítéssel egészíti ki táj- és kertépítészeti szakon szerzett kertészmérnöki diplomáját. A Pest megyei Agroökológiai Potenciál értékelése közben dolgozza ki az első magyarországi számítógépes területi információs rendszert. Az országban elsők között alkalmazza a térinformatikát a területi tervezésben, környezeti vizsgálatokban.

1982-ben a VÁTI-ban végzett csoportvezetői, vezető tervező munkái mellett az elsők között alapít tervezői magánvállalkozást az akkor lehetővé váló (GMK) kereteken belül. Az ÖKOPLAN (egy saját fejlesztésű motoros sárkányról történő) légifelvételéssel, légifelveleles kiértékeléssel és térinformatikával, valamint regionális tervezéssel kezd foglalkozni. Szolgáltatásait több alakuló nemzeti park igazgatósága, város és vállalat is igénybe veszi, sőt 1989-ben a cég Mauritiuson is végez berepüléseket.

1989-91 között Rácz Tamás a Massachusetts Egyetemen (USA) Master of Landscape Architect oklevelet

szerez, majd 1994 -ben az MTA Mezőgazdasági Tudományok kandidátusa fokozatot is megszerzi.

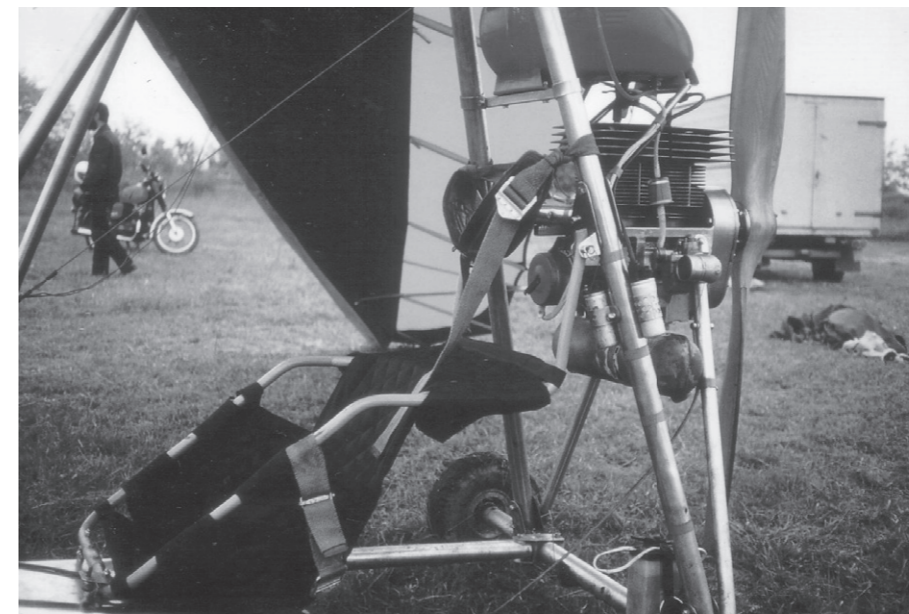
Tanított a Kertészeti Egyetem Tájrendezési Tanszékén, a GATE Vízgazdálkodási és Környezet- és Tájgazdálkodási Tanszékén, a BME-n, a Közép Európai Egyetemen, a Massachusetts Egyetemen és a Kansasi Állami Egyetemen. 1996-tól az MTA Tájépítészeti albizottságának tagja.

1992-ben fordul érdeklődése a regionális Duna-kutatás felé, amikor minisztériumi megbízásból cégével elkezd fejleszteni a Felső-Duna szakasz Környezeti Alinformációs rendszert.

A Dunai Kormánybiztos megbízásából generálszervezőként elkészíti a Szigetközre készült vízmegosztási-műszaki változatok elemzését, részt vesz szakértőként a szlovák-magyar vízmegosztási tárgyalásokban a hágai döntés után.

Nevéhez fűződik a meanderező változat kidolgozása, illetve a szlovák ún. anabranh változatnak a kisminta kísérletben történő paralel megmodellezése. Az ebből születő ún. SZITE-javaslat megalapozása, működőképességének bizonyítása aktív szervező-tervező munkájának az eredménye. Irányítása alatt a bevont magyar és szlovák vízépítő-, erdész-, ökológus szakemberek és helyi természetvédő szervezetek konszenzusra jutottak a Szigetköz vízpótlását illetően. Alvállalkozóként részt vesz a Duna hajóz-

hatóságát vizsgáló megvalósíthatósági tanulmány elkészítésében, ahol külön erre kidolgozott saját fejlesztésű rendszerrel eddig soha nem tapasztalt mélységű morfológiai, helyszínrajzi, ökológiai, hidrológiai, botanikai, zoológiai információkat gyűjt a teljes magyar Duna-szakasz mellékágrendszereiről. Munkája nyomán a formálódó Duna Stratégiának eleme lett a mellékág-rehabilitáció ☺

Gerzánics Annamária 1977-ben szerzett mérnöki oklevelet a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Szakán, ahol az akkor még tanító Ormos Imre, Mőcsényi Mihály és Balogh András tanítványa volt. 1986-ban okl. városépítési-városgazdasági szakmérnöki képesítést szerzett a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán. 1994-ben védte meg „A tájtörténet és a tájhasználat összefüggései” című kandidátusi értekezését. Tudományos kutatási területei, publikációinak témái a tájfogalom értelmezése, a tájtörténet és a tájhasználat összefüggései, az új tematikával és metodikával készülő területrendezési tervek szabályozási lehetőségei köréből kerültek ki.

Első munkahelye 1977-1982 között a Városépítési Tudományos és Tervező Intézet volt, ahol gyakorló tervezőként az általános rendezési tervek tájrendezési, környezetvédelmi munkarészeit és a településrendezési tervek zöldfelület-rendezési és környezetvédelmi munkarészeit készítette. Ezt követően a kormányváltások után mindig változó nevű szakmai irányító főhatóság munkájában a területrendezésért felelős főosztályon hét évig főelőadóként, majd kilenc évig osztályvezetőként és végül tizenhárom éven át főosztályvezető-helyettesként vett részt. Következésként képviselve, gyakran súlyos vitákat felvállalva a tájépítést és az urbanisztika szakmai szempontjait és törekvéseit. Számos munkája mellett

talán a legjelentősebb az első törvénnyel jóváhagyott területrendezési tervben, a Balaton-törvényben, és a törvény alapjául szolgáló terv létrejöttében való közreműködése, valamint a hozzá tartozó végrehajtási rendeletek (különös tekintettel a vízpart-rehabilitációs tanulmányterveket jóváhagyó tárcarendeletekre) megalkotása, a sokszereplős tervezési folyamatban a megbízói feladatok képviselője, az egyeztetések irányítása és a jogalkotási munkában az előterjesztő szakmai képviselője. A rendszerváltást követő új jogszabályi környezetnek megfelelően átalakított új típusú területrendezési tervek tematikájának és a tervezési módszertan kialakításának egyik meghatározó alakja volt, amelyért 2007-ben Pro Regio-díjban részesült.

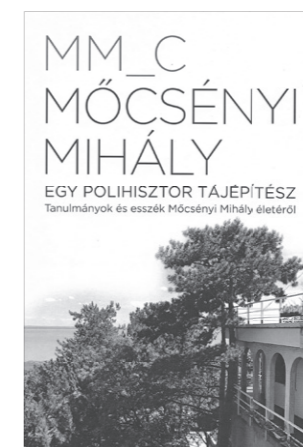
Mindezek mellett 1989-2001 között óraadó oktatóként szerepet vállalt a tájépítész képzésben. Számos diákkal ismertette meg a területrendezés, főként az üdülőtáj-tervezés fortélyait. 1995-2002 között tanított a Debreceni Agrártudományi Egyetem, később Tessedik Sámuel Főiskola, Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Karán és 2007-2011 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Urbanisztikai Tanszékének önkormányzati főépítész szakmérnök képzésében is.

Nyugdíjba vonulása előtti utolsó évben munkája a vörösiszappal szennyezett Devecserbe szólította. Ott

a rehabilitációs munkálatokban az irányító minisztérium operatív összekötőjeként mutatta meg, hogy a környezet és a helyi társadalom iránti érzékenység a tájépítész és a településépítész hivatás alapvető követelménye.

A tájépítészeti szakmai közéletnek ma is tevékeny alakja. A Magyar Urbanisztikai Társaság Környezet-tesztétikai Tagozatának szakmai programjait szervezi és moderálja. A 2021-ben megjelent MM_C Mőcsényi Mihály - Egy polihisztor tájépítész című könyv több fejezetének szerzője és a könyv egyik szerkesztője. ©

1972-ben szerzett táj- és kertépítész mérnöki képe-
sítést. A végzést követően oktatóként vett részt a
tájépítésmérnök képzésben. 1992-ben, Karunk lét-
rejöttékor a Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék
alapító tanszékvezetője. 2000-ben habilitált egyetemi
tanár.

1983-ban kandidátusi tudományos fokozatot; 1978-
ban a Kertészeti Egyetemen kertészettudományi,
1984-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen városépít-
tés-regionális tervezés szaktudományi doktori címet
szerzett. Kidolgozta a települési és a térségi szintű
tájtervezés oktatásának tematikáját, és 1978-tól
elsőként oktatta azt az országban. Munkatársaival
együtt kidolgozta a „Tájvédelem és tájrehabilitáció”
szakirány képzésének tantervét, megszervezte és
húsz évig irányította a szakirányos képzést. A hazai
felsőfokú képzésben elsőként bevezette a Tájreha-
bilitáció, valamint a Tájvédelem c. tantárgyak önálló
tantárgyként oktatását. Az általa konzultált diákok
14 alkalommal nyertek díjat az Országos Tudományos
Diákköri Konferenciákon. Részt vett a „tájépítészeti”
doktorképzési program kidolgozásában és oktatá-
sában. Hét sikeresen megvédett kandidátusi, illetve
PhD dolgozat témavezetője. Vendégoktató volt a
Budapesti Műszaki Egyetem Városépítési Tanszékén
és a Debreceni Egyetem Földrajzi Intézetében. 2002-
ben a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett kitün-

tetést, 2007-ben Pro Régió-díjat kapott, 2006-ban az
Év Oktatója volt a Budapesti Corvinus Egyetemen.
2014-ben a Magyar Érdemrend Lovagkereszt állami
kitüntetésben részesült. A Kar létesítésétől kezdve, 15
éven keresztül, karunk dékánhelyettese volt. 2004-
ben a Budai Campus gazdálkodási stabilitásának
megteremtése érdekében végzett tevékenységéért
kapta az Ormos Imre Érem kitüntetést.

Oktatóként, kutatóként és tervezőként egyaránt
sokat dolgozott a magyar táj védelmének ügyéért. 99
tudományos publikációja jelent meg, 18 alkalommal
nyert díjat, illetve megvételt országos építészeti-tele-
pülésrendezési tervpályázaton. A Magyar Építész
Kamara tagjaként a táj- és kertépítészeti, a telepü-
léstervezési, a területrendezési valamint a települési
tájrendezés és a zöldfelület-tervezési szakterületen
is vezető tervezői jogosultságot szerzett. Irányítóként
vagy szaktervezőként 103 területrendezési illetve
településrendezési terv kidolgozásában vett részt.
52 elméleti illetve módszertani tanulmányt készített
tájvédelmi és környezetvédelmi témakörben. Jelentős
szerepe volt a táj-terhelhetőség kutatásában és az
egyedi tájértékek felmérése módszertanának kidolgo-
zásában. ☉

Nemes Zoltán 1973-ban végzett a Kertészeti Egyetem táj- és kertépítész szakán. Elméleti ismereteit továbbfejlesztve 1993-ban környezettervezési szakmérnöki, 2004-ben környezetvédelmi igazgatási szakmérnöki diplomát szerzett.

A több évtizedes, sokrétű tervezői tevékenysége minden részletében szorosan kötődik a táj, a város, a közösségi terek és a közvetlen lakókörnyezet arculatának, funkcionális és esztétikai tartalmának kialakításához.

Széleskörű szakmai tudása révén számos településrendezési és regionális szintű fejlesztési tervnek meghatározó szakági tervezője, amelyek közül kiemelkedik a Budapesti Agglomeráció Rendezési Terve, valamint Pápa, Zsámbék, Dunaújváros, Piliscsaba és Szentés szabályozási és környezetvédelmi tervei.

Megvalósult kerttervezői munkáinak magas színvonalát a korszerű műszaki megoldások és az új irányzatok iránti fogékonyságát számtalan intézményi-, kereskedelmi- és lakóépület belső kertje, közösség számára megnyitott parkja példázza (pl. Szentendre Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Dohány utcai zsinagóga előtti tér, Fővám tér, Marina lakópark, Kleopátra lakópark). Sok tervpályázaton vett részt sikerrel, várostervezők és építészek értő, egyenrangú társaként.

Tervezői munkája mellett 1985 óta folyamatosan részt vállal a felsőoktatásban, a hallgatók tervezői

gyakorlatának vezetésében, diplomabírálatok készítésében (Kertészeti Egyetem Kerttervezési Tanszék, Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola majd Építéstudományi Kar).

Nemes Zoltán a Magyar Építész Kamara Tájépítész tagozatának vezetőségi, valamint a Továbbképzési bizottság tájépítész tagjaként aktív képviselője a szakterületnek, résztvevője a szakmai közéletnek. ©

Komlósne Hlatky Katalin 1980-ban végzett a Kertészeti Egyetem levelező hallgatójaként.

Tevékenysége minden részletében szorosan kötődik a város, a közösségi terek, parkok, a lakókörnyezet funkcionális és esztétikus kialakításához. Műszaki rajzolóként dolgozott a Középülettervező Vállalat Kertépítészeti Osztályán, majd kertépítési gyakorlatot szerzett a FŐKERT Parképítési Osztályán, majd a Budapesti Városépítési Tervező Vállalatnál dolgozott, ahol elvégezte a Kertészeti Egyetemet. Mesterei Dr. Krizsán Zoltánné a BUVÁTI-ban és Killer István az Általános Épülettervező Vállalatnál, itt vezető tervezői minősítést is szerzett. Ezután került a FŐKERT Parktervezési csoporthoz, ahol csoportvezető, majd a vállalat átalakulásakor a FŐKERT Tervezési Stúdió KFT ügyvezetője lett. A LIGET-TERV Környezettervező BT alapító tagja, majd a LÉPTÉK-TERV Tájépítész Iroda vezetőségi tagjaként dolgozott.

Megvalósult tervezői munkájának magas színvonalát számtalan intézmény, kereskedelmi-, műemlék- és lakóépület kertje, valamint a nagyközönség számára tervezett parkjai, játszóterei példázzák. Munkái megalapozott szakmai tudását, a korszerű műszaki megoldások és új irányzatok iránti fogékonyságát, valamint a tájépítész szakma iránti elkötelezettségét bizonyítják. Hlatky Katalin munkája pl. a budapesti Szent István park rekonstrukciója

(Tátrai Judittal), a Királyhágó tér felújítása, a szegedi Glattfelder tér, a gazdagréti „Dzsungel könyve” játszótér, az Andrassy úton levő Arany múzeum kertje, Sashalmon a Havashalom park rendezése, vagy a XVI. kerület, Sashalom városközpont. Ez utóbbi munkáját a Magyar Urbanisztikai Társaság - ICOMOS Köztérmegeújítási Nívódíj dicséret oklevéllel tüntette ki 2014-ben. Számos egyéni és csoportos tervpályázaton sikerrel vett részt tájépítész, várostervezők és építészek értő társaként. Tervezői munkája mellett évtizedek óta alkalmilag a Kert- és Szabadtértervezési Tanszék felkérésére az oktatásban és a hallgatói tervezési gyakorlatok vezetésében is részt vett.

Több évtizedes szakmai munkájának eredménye a „Budapesti zöldkalauz” c. 2001-ben megjelent könyve, amely Radó Dezső méltatása szerint „minden e tárgyban eddig megjelent munkát meghaladó teljesítmény”. A több mint 300 parkot, fásított teret átfogó ismeretanyag teljes képet nyújt a főváros közkertjeiről, közhasznú zöldfelületeiről. A munka folytatásaként fejlesztette ki a Lépték Terv Tájépítész Irodában a könyv bővített, interaktív internetes változatát a www.zoldkalauz.hu honlapot. Komlósne Hlatky Katalin az Építész Kamara Tájépítészeti Tagozata és a Magyar Tájépítész Szövetség tagjaként és delegáltjaként is aktív képviselője a szakterületnek. ☺

Dr. Szikra Éva okl. tájépítésmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök egyetemi tanulmányainak befejezésétől nyugdíjba vonulásáig, a hazai műemlékvédelem szervezeteiben dolgozott, annak ügyét segítette. Munkásságát áttekintve egy hivatását szerető, jó szervezőkészséggel megáldott „csapatjátékos”, egy segítőkész szakember személyisége rajzolódik ki előttünk. Szűkebb hivatása mellett Alma Mater-ét, a hazai tájépítésképzés fellegrát, az egykori Kertészeti Egyetemet sem felejtette el: az elmúlt évtizedekben diákok százainak oktatta a történeti kertek kutatási-tervezési módszertanát, opponált diplomaterveket és doktori disszertációkat. Szikra Éva 1973-tól tervező mérnökként az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőségen, később az Állami Műemlékhelyre-állítási és Restaurálási Központban dolgozott vezető tervezőként. 2002 és 2008-között osztályvezetőként a helyreállítási és revitalizációs tervek készítését vezette és koordinálta. Legjelentősebb kutatási és tervezési munkái: Hédervár kastélyparkja (1983-1985) Építészeti Nívódíj; Ócsa, ref. templom kertje (1995-1996) Európa Nostra-díj; Sonkád, ref. templom környezete (1998) Európa Nostra-díj; a Visegrádi Palota műemlék kertjei (1996 - 2000); Komárom, Monostori erőd (1996-1997) Tiszadob kastélyparkja (2008); Iszkaszentgyörgy kastélyparkja (2014); a budapesti Fűvészkert (2009-2011).

2008-tól a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnál kerttörténeti szakreferensi feladatokat látott el. Nyugdíjba vonulása után, 2012-től kezdve önálló szakértőként tevékenykedik. 1998-ban szerzett kandidátusi tudományos fokozatot az MTA-n. Értekezésének címe: A magyarországi kertépítészlet a 19. században és műemlékeinek rekonstrukciós lehetőségei. 1996 és 2011 között a szarvasi Tessedik Sámuel Főiskola vendég előadója volt c. főiskolai tanárként.

2017-ben kiváló műemléki tevékenységéért megkapta a Forster Gyula-díjat.

Számos publikációja közül a Kertörökségünk - Magyarország történeti és botanikus kertjei c. tematikus turisztikai térképet (2007); a Hasznos tudnivalók műemlékekről (ÉTK kiadvány) Műemléki tájépítészlet c. fejezetét (2000); a 2011-es kiadás óta töretlenül népszerű 'Kertörökségünk' c. tudományos-ismeretterjesztő kiadványt, valamint a 2017-ben megjelent 'A budapesti Fűvészkert története' c. könyvét érdemes leginkább kiemelni. ©

KERTÖRÖKSÉGÜNK
Történeti kertek Magyarországon

Dobos Sára 1970-ben szerzett diplomát a Kertészeti Egyetem táj- és kertépítész szakán. Első munkahelyei a Szegedi Tervező Vállalat majd a Csongrád Megyei Tanácsai Tervező Vállalat voltak. 1984-től 1992-ig a MISKOLCTERV táj- és kertépítész vezető tervezője volt. E mellett 1992-93-ban a rendszerváltozást követő átmeneti években a Borsod és Heves Megye Közigazgatási Megbízott Hivatala Koordinációs Titkárságán dolgozott, mint településfejlesztési referens. 1993 és 1995 között szellemi szabadfoglalkozású kertépítész tervező, majd 1995-ben megalakította önálló cégét az Élettér Bt-t, amely átalakulva Kertalkotók Kft-ként működik. Dobos Sára ma is e cég ügyvezetője, táj- és kertépítész vezető tervezője.

Mint azt munkahelyei sora is érzékelteti, Dobos Sára sokszínű és rendkívül gazdag szakmai munkássága mindvégig a magyar vidékhez, az első években az alföldi régióhoz, Debrecenhez, azt követően pedig az észak magyarországi régióhoz kötődik. Sikeres szakmai munkái révén az évek során e térségek széles körben ismert és elismert szaktekintélyévé vált, miközben Magyarország vidéki nagyvárosaiban ebben a szakmában hosszú évtizedekig talpon maradni és alkotni a legnagyobb szakmai elkötelezettség mellett is nagyon nehéz volt.

Ezek alatt az évek alatt Dobos Sára elkötelezetten és magas színvonalon képviselve szakterületünket,

annak szinte minden ágában, a kisebb kerttervektől kezdve a települési tervekig bezárólag. Fontos és jeles megvalósult tervek sokasága bizonyítja rátermettségét, gyakorlati tudását Debrecentől Miskolcon, Kazincbarcikán és Nádudvaron keresztül Hajdúszoboszlóig. Településrendezési munkái közül kiemelkednek Miskolc, Mád, Mezőkövesd és Nádudvar településrendezési tervei részét képező zöldfelület-rendezési és -fejlesztési tervek. Ezek mellett a szakmán kívül is pozitív kritikákat kaptak kazincbarcikai munkái (a díszter, a főtér, a köztemető), amelyek városligetnyi nagyságrendű zöldfelületekkel bővítették a város zöldinfrastruktúráját.

Az utóbbi években a füzérradványi kastélypark és a lillafüredi függőkertek megújítása voltak azok a jelentős volumenű és kiemelkedő szakmai színvonalú munkái, amelyekre a szakmai közösségünk egésze felfigyelt. Ennek is volt köszönhető, hogy 2016-ban megkapta az Év Tájépítész díjpályázat közönségdíját. Szakmai hitvallását tükrözi, amit önmagáról írt pályázati anyagában:

„Nagy a tájépítész felelőssége! Munkásságunk során nem mindegy, hogy milyen tudással, józan értelemmel és lelkiürettel avatkozunk bele a természetes és az ember alkotta épített környezetbe. Tervezési feladataim során megtapasztaltam, hogy nem elég csak jó szemmel nézni a tervezési helyszínt ahhoz,

hogy a táji-, és művi környezettel harmonikus egységet hozzunk létre, hanem teljes lényünkkel is látnunk kell, hiszen a helyszín az »életek« tere.

Merjük az egész énünket átadni a feladat megoldásához! Engedjük, hogy átjárjon bennünket a hely szellemisége, hogy fel tudjuk fogni az élő tér inspirációit az alkotás öröméhez.”

Munkáit az igényesség, a szakszerűség, a magas minőségre való törekvés, a pontosság, a megbízókkal és a társtervezőkkel való érdemi együttműködés készsége és képessége jellemezte és jellemzi. Elkötelezett híve és szolgálója a tervezési területein élők igényeinek, szükségleteinek és elvárásainak. Szakmai munkássága elismerésül Miskolc MJV Közgyűlése 2009-ben Nívódíjat, 2013-ban pedig építészeti alkotói díjat adományozott Dobos Sárának.

Munkássága alatt a tervezés mellett oktatói munkássága is jelentős, hiszen számos mellé szegődött gyakornoknak, frissen végzett fiatalnak segített a gyakorlati feladatok során szerzett gazdag tapasztalatai önzetlen átadásával. Több évtizedes munkássága során mindig támogatta és segítette a fiatal kollégákat, nyújtott szakmai segítséget, adott gyakorlati tanácsokat számukra. Mindig is fontosnak tartotta a jövő szakgárdájának kinevelését. ☺

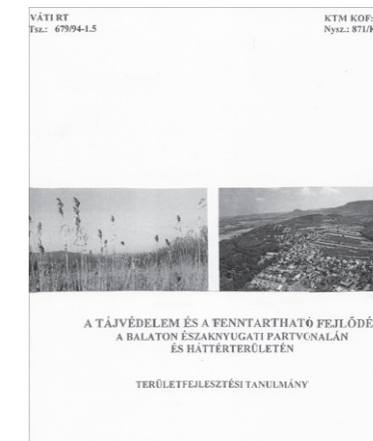
Sylvester Edina okl. tájépítésmérnök munkásságát áttekintve, rendkívül széles szakmai ismeretekkel, a szakma iránti nagyfokú alázattal rendelkező szakember képe rajzolódik ki előttünk. Széles körű tervezői tevékenysége mellett a szakmai a jövő generáció utánpótlását, képzését is mindig fontos feladatnak tartotta; pozitív hozzáállásával, szakmai tudásával évtizedeken keresztül segítette a tájépítész hallgatók képzését.

1972-ben védte meg táj- és kertépítész mérnöki diplomáját a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Szakán. A diploma megszerzése után a Városépítési Tudományos és Tervező Intézet (VÁTI) Területfejlesztési Irodájában helyezkedett el tervező gyakornokként, majd segédtervezőként, ahol országos tervek és tanulmányok készítésében vett részt, metodikai munkákat is készített. 1976 és 1982 között a Fővárosi Kertészeti Vállalat (FŐKERT) Tervezési Osztályán dolgozott, mint tervező. Itt elsősorban fővárosi közparkok, közkertek tervezésében vett részt, valamint építési és fenntartási munkákhoz nyújtott tervezői segítséget. Kiemelt megbízásaként vidéki történeti kertek (Gödöllő, Erdőtelek) felmérését, tanulmány-terveinek és kiviteli terveinek elkészítését végezte.

1982-ben ismét a VÁTI munkatársa lett, ahol településrendezési tervek szakági munkarészeinek, valamint történeti városok, városközpontok rehabilitációs

terveinek készítésével foglalkozott. Többek között részt vett Esztergom, Sopron, Keszthely, Tata, Cegléd központjainak és Budapesten a Belső- és Középső-Ferencváros tömbjeinek műemléki rehabilitációjában, a Budai Várlejtők rendezésében. A vörösberényi volt jezsuita kolostor kertépítészeti kiviteli tervének elkészítéséért a VÁTI Nívódíját nyerte el. 1987-ben megszerezte a vezető tervező jogosultságot. 1991 és 1994 között a VÁTI Nagy-Britanniával kiépült kapcsolataiban szervezői és szakmai részvételével segítette a cég megújulási folyamatait a bristoli School of Advanced Urban Studies partnerségén keresztül. Hasonlóan az 1993-96 évekre tehető az Oxford Brookes University Városépítészeti Kara és Egyetemünk Tájépítészeti Kara között létrehozott kapcsolat, tájvédelmi és -fejlesztési közös projektben való részvétellel. Feladata a kapcsolatok koordinálása és a hazai dokumentáció kidolgozása volt. Ezidőben az Európa Tanács Strasbourg: a Miniszteri Bizottságok tárgyalási és döntési munkáit előkészítő Turizmus és környezet c. nagyívű témakört tárgyaló szakértői bizottságban Magyarország képviselőjét is ellátta (1993-1996.)

1999-ben EQUILIBRUM néven saját tájépítész cégét alapított, amelynek 2020-ig vezetője volt. 2000 után főként budapesti műemléki villák kertjeire és műemléki környezetekre készített engedélyezési és kiviteli terveket. 2004-ben a Budapesti Műszaki

Egyetem Építésmérnöki Karán műemlékvédelmi szakmérnök végzettséget szerzett. A 2000-es évek során készített kiemelkedő munkája a tatai Angolkert műemlékké nyilvánításának kezdeményezése, és a műemléki védelemre történő felterjesztés, tudományos dokumentáció készítése a város egészét érintő kerttörténeti összefüggések felmutatásával (2003), majd engedélyezési és kiviteli tervek készítése az Angolkert részterületeire. Ezt követte az Európai Unió pályázatok segítségével történő helyreállítási munkákat megalapozó kerttörténeti tudományos dokumentációk elkészítése (2013, 2018.) a témába vágó nemzetközi helyszínű filmforgatások szakmai irányítása és Tatára, valamint az Angolkertre fókuszáló kiállítás tartalmi koordinálása. A Tatán végzett örökségvédelmi szakmai tevékenységét a város 2015-ben díszpolgári cím adományozásával ismerte el. Az 1990-es évek óta folyamatosan részt vett több felsőoktatási intézmény (Ybl Miklós Főiskola, Budapesti Műszaki Egyetem idegennyelvű oktatásában és intézményünk munkájában, ahol külső előadóként, gyakorlatvezetőként, diplomamunkák konzulenseként és bírálójaként segítette a felnövekvő generációk szakmai képzését. 1994 és 1999 között Karunk Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszékén a Települési tájtervezés tantárgy gyakorlati képzésében, mint óraadó vett részt. 2004 és 2012 között

a Kertművészeti és Kerttechnikai Tanszéken a kertépítészeti műemlékvédelem témakörhöz kapcsolódó tárgyakban meghívott előadóként vett részt, valamint rendszeresen vállalja napjainkban is a tanszéken készülő diplomatervek bírálatát. Széles körű szakmai tevékenységéről, sikeres kutatói munkásságáról számos publikáció, szakcikk, hazai és nemzetközi konferenciákon elhangzott előadás, tervpályázatokon elnyert díj tanúskodik. Több hazai és nemzetközi szakmai szervezet aktív résztvevője. 2014-ben műemlékvédelmi szakértői minősítést nyert el. ©

Demjén István több mint négy évtizedes oktatói és tervezői munkássága maradandó érdemeket hagyott a magyar tájépítész képzésben. Az ő szakmai tevékenységének köszönhető a kerti berendezések, a kertépítészeti szerkezetek és kisarchitektúrák oktatása terén történő komoly és hiánypótló tananyagfejlesztő munka, amelynek hű bizonyítéka a témában megjelent számos jegyzet és tankönyv. Ezeket a jegyzeteket napjainkban is használják hallgatóink. Ezek nőttek fel az ő oktató, szakmairányító keze alatt. A hallgatók körében nagy népszerűségnek örvendtek az általa gondozott, kezdetben sok esetben szabadon választható tantárgyként induló profilok, mint pl. Műszaki ábrázolás- és rajztechnika, Térkompozíciós játékok 1-2, amelyek némelyike (pl. műszaki rajz) önálló, kötelező tárggyá fejlődött. Életútja, munkássága: 1971. január 26-án a Táj- és Kertépítészeti Szakon kertészmérnöki diplomát szerzett. 1971. február 15-től a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Tanszékén kezdte egyetemi pályáját. 1971-74: tanszéki makettek készítése (pl. Fertődi Eszterházi Kastélypark kerttörténeti fázisait bemutató modellek) és a modellezőműhely berendezése, felszerelése és üzemeltetése volt a feladata. 1974-77-ig a Makettezés című tárgyat oktatta, valamint részt vett a Kerttechnika és a Kerttervezés c. tárgyak gyakorlati oktatásában. 1975-től a Kertter-

vezés, 1977-től a Kerttechnika c. tantárgy gyakorlatvezetője. 1993-tól a Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar megalakulásától a Kerttechnikai és Műszaki Tanszéken dolgozott. 2013. június 30.: nyugdíjba vonulás.

Meghatározó kutatási területei: Kertépítészeti tervezéseméleti kérdések, a kerti kompozíció, illetve a kerti térszervezés témakörökben végzett kutatások és modellkísérletek. A kerttechnika, a kerti berendezési tárgyak tervezési, kivitelezési és fenntartási kérdései c. kutatási téma, amelyet számos megvalósult munka fémjelez a gyakorlatban. Oktatott tantárgyak, oktatási tevékenység: Tantárgyak: Kerttervezés, Modellezés, Környezetarchitektúra, Kertépítészeti/Tájépítészeti ismeretek I., Anyagismeret, Szabadtéri tárgytervezés, Kert- és szabadtertervezés I., Kertépítészeti szerkezetek, Műszaki rajz, Kortárs irányzatok a kertépítészetben, Térkompozíciós játékok 1-2., Rajzfelkészítő oktatói tevékenység az egyetemi rajzfelvételre (amikor még volt rajzfelvételi, osztatlan képzés). Számos szakdolgozat és diplomamunka témavezetője és opponense.

Publikációs tevékenység (válogatás): Illusztrációs munka: számos jegyzet és tankönyv illusztrációs anyagát készítette el.

Publikációs tevékenysége jól ismert első sorban kerti bútorok és egyéb kisarchitektúrák témakörben.

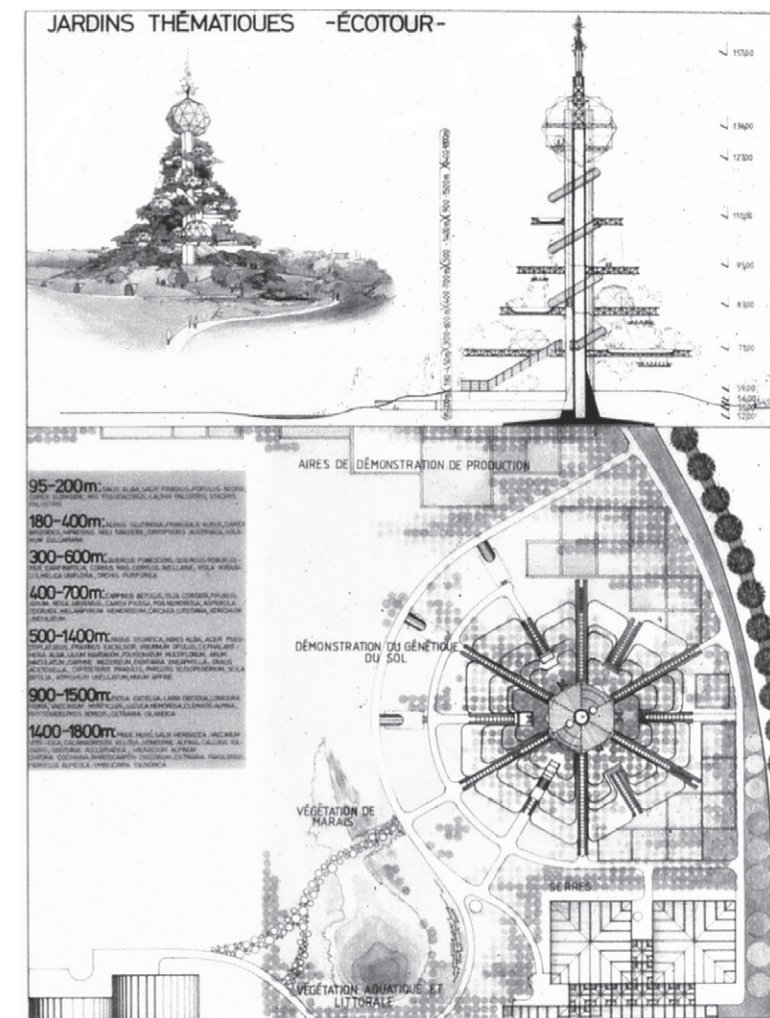
Egy időben a „Kertészmérnök” c. folyóirat szerkesztőbizottsági tagja és grafikai szerkesztője.

A modellezés és modellezés-oktatás elméleti és gyakorlati kérdései (Tanulmány, 1977); Kertépítészet II., (egyetemi jegyzet, 1988) (Társszerzők: Jámbor I., Baloghné Ormos I., Perjés A.); Környezetarchitektúra. (egyetemi jegyzet, 1997); Az iskolakert (Iskolakultúra, 1995), (Társszerzők: Baloghné Ormos I., Demjén Medvigy Á.); Somogy kertje: a tájból születő kert, (Tájépítészet, 2004). (Társszerzők: Dr. M. Szilágyi K., Szűcs G.); Landscape Details in Hungary - Hungarian landscape architecture in an Urban and a Rural project In: Ian Thompson (ed.), European Landscape Architecture and Details - Best participants of Detailing, Construction and Materials. 20 (Spons Press, London, Szilágyi, K.-Demjén, I.: 2004); „Kozmikus kertek”, A napórák térformáló szerepe a kertművészetben, (4D Tájépítészeti és Kertművészeti Folyóirat, Demjén I.- Eplényi A., 2007); Kert- és szabadterépítészeti szerkezettan 1., (egyetemi jegyzet, Demjén, I.-Sárospataki, M., 2011); Kertépítészeti szerkezettan (Demjén, I.-Sárospataki, M.: egyetemi jegyzet, 2017).

Válogatott szakmai tervezői munkák: A jelentősebb kertépítészeti tervezési munkái között említendőek első sorban a kerti bútorok, kerti építmények és játszótérek berendezései.

Díjnyertes objektumtervek (1. díjas bútorgarnitúra az 1975. évi OMÉK-on, egy másikat pedig a Miskolc Kertészeti Vállalat újítási bizottsága vette az irányadó palettájukra, más állami szintű kisbútortervezési pályázaton dicséret oklevélben részesült). Tervei: Miskolc-Tapolca közpark rendezési terve, Miskolc-Tapolca csónakázó-tó meder- és partrendezési terve; Szeged és Makó oktatási intézményeinek (általános iskola) kertépítészeti tervei; Bélapátfalva, apátsági templom és környéke kertépítészeti tanulmányterve; Kertépítészeti elemcsalád (kerti építmények (pl. fahíd), építőelemek, kertberendezési tárgyak) tervei; SOS gyermekfalv Nemzeti koordinációs Központ kertépítészeti tanulmányterve; Játszóter kivitelezési terve, Budapest, IX. ker. Önkormányzat (1993); GATE

Gyöngyösi Főiskolai Kar többcélú oktatási épület Gyöngyös, Bene u. - Belső-Mérgező patak közötti terület kertépítészeti tenderterve és kertépítészeti kivitelezési terve (1998); Szombathely: Ferenceskert történeti témapark kivitelezési terve (2004); Hazai és nemzetközi tervpályázatok: Bécs-Karlsplatz; Gárdonyi központ; Szigetszentmiklós-Csepel kavicsbányatavak-üdlőterület; La Villette - nemzetközi kertépítészeti tervpályázat (1982); Eger - lakótelep rehabilitáció; Szabadtéri és szobai játékszerek tervpályázata ©

Tóth Csaba a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszékének, illetve jogelőd intézményének és szervezeti egységének tudományos munkatársa volt 1978-tól egészen nyugdíjba vonulásáig. Oktatói pályafutását a Tájrendezési Tanszéken egyetemi tanársegédként kezdte, majd 1994-től, a Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar megalakulásától, a Kerttechnikai és Műszaki Tanszéken egyetemi adjunktus beosztásban folytatta.

Az 1978-ban megszerzett okleveles táj- és kertépítész diplomája mellé oktatói tevékenysége kezdetén, 1983-ban mérnök-tanári posztgraduális képzésen is diplomázott. 1987-ben egyetemi doktori fokozatot szerzett a „Tájrendezés és a környezetfejlesztés összefüggései a térségi komplex meliorációval” című értekezésével.

2001-től 2003-ig megbízott tanszékvezetőként, illetve tanszékvezető helyettesként koordinálta a Kerttechnikai Tanszék öt, a kar teljes hallgatói létszámát érintő alaptantárgy és a további szaktárgyak oktatását, a kutatási és adminisztratív feladatok teljesítését. 2007-2017-ig több dékán mellett a Karon a gazdasági referensi feladatokat látott el.

Munkába állásától - 1978 ősztől - mindenkor beosztásának megfelelően (tanszéki mérnök, műsz.

tud. ügyint., tanársegéd, adjunktus) a Tereprendezés és a Geodézia tantárgyak oktatásában vett részt a tájépítész-képzésben - a Bsc képzés beindulásáig a Kertészettudományi karon is - gyakorlatok vezetésével, előadások tartásával, illetve tantárgyfelelősként. Az adott tárgyak oktatási feladatain túl, az oktatáshoz kapcsolódó egyéb tanszéki munkákban (tanulmányi szemlék szervezése és vezetése, diplomatervek konzultálása, csoportfelelős tanári megbízatás) is közreműködött.

A tanszéken készült tervezési és tanulmány jellegű szerződéses munkákban munkatársként, társszerzőként, illetve témafelelősként vett részt. A megbízások keretében készített kertépítészeti tervek, általános és részletes rendezési tervek (pl: Veszprém városközpont, Bélapátfalva településközpont, Eger Hősök temetője felújítása, Vác Derecske dűlői kavicsbányató vízisport-telep, Darnószeli felhagyott bányaterületek tájrendezési rekultivációs tervei), szakvélemények, tervpályázatok, számtalan tervezési helyszínrajz műemléki kertekről és egyéb zöldfelületekről tapasztalatait oktatási munkájában is hasznosította.

A Geodézia tantárgyban szeptember első heteiben szervezett terepgyakorlatok - kezdetben Babós Lajos vezetésével Balatonkenesén -, később tanszéki kollégáival Gödön, majd a Budai Arborétumban a hallga-

tóknak örök életre szóló gyakorlati tapasztalatot és csapatépítő lehetőséget teremtett. Nyugdíjba vonulásáig 39 éven keresztül, illetve azóta is megbízott oktatóként már több mint 120 hetet töltött ezeken a szoros hallgatói kapcsolatot teremtő gyakorlatokon.

A „Tereprendezés” című tárgy az alapképzés végeztével a szakirányos képzésben mintegy 15 éven keresztül tervezési tárgyként folytatódott, itt tantárgyfelelősként az oktatás teljes óraszámát, az előadásokat és a tervezési gyakorlatokat egyaránt egyedül tartotta. A hallgatók felkészülését egyetemi jegyzet és szakkönyvrészlet elkészítésével segítette. A ma aktív tájépítész tervezők háromnegyede a szakmai követelményeknek megfelelő felszínalakítási alapelveket az ő óráin szerzett ismeretekkel alapozták meg. ☉

KOLLÁNYI LÁSZLÓ

egyetemi docens / *associate professor*

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
– Tájépítészeti, Településtervezési
és Díszkertészeti Intézet, Budapest,
Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék /
*Hungarian University of Agriculture and
Life Sciences, Institute of Landscape
Architecture, Urban Planning and
Garden Art, Budapest, Department of
Landscape and Regional Planning*
email: Kollanyi.Laszlo@uni-mate.hu

FEKETE ALBERT

egyetemi tanár / *professor*

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
– Tájépítészeti, Településtervezési
és Díszkertészeti Intézet, Budapest,
Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék /
*Hungarian University of Agriculture and
Life Sciences, Institute of Landscape
Architecture, Urban Planning and
Garden Art, Budapest, Department of
Garden Art and Landscape Design*
email: Fekete.Albert@uni-mate.hu

Az ismertető az Ormos Imre Emlékérem
díjátadójára készült laudációk
felhasználásával készültek. A kiadvány
készítéséhez értékes kiegészítésekkel
szolgáltak: Andor Domokosné, Bagdiné
Fekete Orsolya, Balogh Péter István,
Baraczka Katalin, Csemez Attila, Csima
Péter, Dobos Sára, Gerzánics Annamária,
Gyalusné Szalkai Ilona, Jámbor Imre,
Kalla Gábor, Kecskésné Szabó Ildikó,
Komlósné Hlatky Katalin, Mayer Antalné,
M. Szilágyi Kinga, Sándor Tamás,
Schuchmann Péter, Szikra Éva, Sylvester
Edina, Torma Sarolta és Tóth Csaba.

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

ORMOS IMRE ALAPÍTVÁNY